

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 21 แห่งกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในคราวประชุม ครั้งที่ 6/2565 (นัดพิเศษ) เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2565 จึงมีมติออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

1. ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565”

2. ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา โดยใช้สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรปรับปรุงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป

3. ในประกาศนี้

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานอุดมศึกษา

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าในสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้ เริ่มใช้บังคับ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่สภาสถาบันกำหนด

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาเห็นชอบหรืออนุมัติ มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

“คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร” หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชา หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้หมายถึงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพของหลักสูตรหรือคุณวุฒิอื่นแต่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานั้นบรรลุผลผลิตการเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยการพิจารณาคุณวุฒิที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษา

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาโดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน สามารถใช้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรชุดเดียวกันได้

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

“นักวิจัยประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งนักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่ค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

“การตกลงร่วมผลิต” หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรภายนอกนั้นๆ

“องค์กรภายนอก” หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัท ดังกล่าว และต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

4. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

4.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

4.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

4.3 ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้นในกรณีที่มีปริญญาโดยยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใด ไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการกำหนด

5. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

5.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งเน้นการพัฒนา นักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญ ในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ

5.2 หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์วงจรความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ

ชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรมและจรรยาบรรณ ทางวิชาการและวิชาชีพ

ทั้งนี้ ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนางานและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์สร้างองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา งาน สังคม ประเทศ และประชาคมโลก

6. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ หรือเทียบเคียงได้ไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษา ที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่น ให้มีการนับระยะเวลาในการศึกษาเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด ซึ่งจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาของหน่วยการเรียนรู้เทียบเคียงกับหน่วยกิตในระบบทวิภาค รายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดที่เสริมสร้างการเรียนรู้ที่ได้มอบหมาย วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับระบบการจัดการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

7. การคิดหน่วยกิตตามระบบทวิภาค

7.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.5 การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.6 วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.7 กิจกรรมการเรียนอื่นใดที่สร้างการเรียนรู้นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น การนับระยะเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่นที่ไม่ใช่ระบบทวิภาค ให้นับระยะเวลาการศึกษาและการคิดหน่วยกิตเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวเป็นผู้กำหนด

8. โครงสร้างหลักสูตร

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

8.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

8.2 ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ

แผน 1 แบบวิชาการ เน้นการเรียนรู้การทำวิจัย โดยการทำวิทยานิพนธ์สร้างองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชานั้น ทั้งนี้ สัดส่วนหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์และหน่วยกิตของการศึกษารายวิชา ให้เป็นไปตามที่สถาบันกำหนด โดยอาจเป็นวิทยานิพนธ์อย่างเดียว หรือมีทั้งการศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งต้องทำวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 12 หน่วยกิต โดยไม่อาจศึกษารายวิชาอย่างเดียวได้

แผน 2 แบบวิชาชีพ เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ ให้มีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต

8.3 ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แผน 1 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แผน 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

แผน 1.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

แผน 2 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แผน 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แผน 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

9. คุณวุฒิ และคุณสมบัติและจำนวนอาจารย์

9.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

9.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

9.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตาม

หลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปี ย้อนหลังโดยอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจาก สถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายการ

9.1.3 อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิ ขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอนและ ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรง ตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มี ความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภา สถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วม รับผิดชอบ กระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา นั้น ๆ ด้วย

9.1.4 อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทาง วิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำ หน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จ การศึกษาอย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี

9.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

9.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของ การศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการ พิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

9.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณวุฒิปริญญา เอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทาง วิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจาก สถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

หลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้ คณะกรรมการ พิจารณาเป็นรายกรณี

9.2.3 อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณสมบัติปริญญา เอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือ ในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงาน ทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการ เผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ใน รอบ 5 ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ และ ประสบการณ์เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภา สถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วม รับผิดชอบ กระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา นั้น ๆ ด้วย

9.2.4 อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จ การศึกษา อนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็น อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่าง น้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี

9.3 ปริญญาโท

9.3.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทาง วิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

9.3.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือ เทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการ ที่ ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตาม หลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจาก สถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้ คณะกรรมการ พิจารณาเป็นรายกรณี

9.3.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร

มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

- 2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหรือ

อาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

9.3.4 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันอุดมศึกษา โดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำรวมเป็นผู้สอบด้วย รวมไม่น้อยกว่า 3 คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

- 1) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา ของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณา แต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย

- 2) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

9.3.5 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชา ที่สอนและต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเองและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

และประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบ กระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้น ๆ ด้วย

9.3.6 อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แม้อย่างไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี

9.4 ปริญญาเอก

9.4.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

9.4.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการ พิจารณาเป็นรายกรณี

9.4.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ร่วมเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 1 คน โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

9.4.4 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 2 คน รวมทั้งหมดแล้วไม่น้อยกว่า 5 คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

1) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

2) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

9.4.5 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบ กระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้นๆ ด้วย

9.4.6 อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอกได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

10. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

10.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน 5 คน ต่อภาคการศึกษา

2) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน 10 คนต่อภาคการศึกษา

3) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ซึ่งมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบันพิจารณาแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า 15 คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการเป็นรายกรณี

10.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน 15 คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา

10.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

11. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

11.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

11.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร

บัณฑิตหรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

11.3 ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

11.4 ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

12. จำนวนหน่วยกิตในการลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษาในแต่ละหลักสูตรและระดับการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

13. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

13.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวน

หน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

13.2 ปริญญาโท

13.2.1 แผน 1 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร (ถ้ามี) โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดย คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง ซึ่งมีองค์ประกอบตามข้อ 9.3.4 โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบบทความหรือนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่นซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

13.2.2 แผน 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดย คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์ที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

13.3 ปริญญาเอก

13.3.1 แผน 1 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดย คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง ซึ่งมีองค์ประกอบตามข้อ 9.4.4 ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษาและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบประกอบด้วย องค์ความรู้ใหม่ ซึ่งพิจารณาจากข้อความแห่งการริเริ่มและความรู้ความเข้าใจในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด อย่างน้อย 2 เรื่อง หรือผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับ ตีพิมพ์การเผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตาม ประกาศคณะกรรมการกำหนด อย่างน้อย 1 เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อย 1 เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อย 1 สิทธิบัตร

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจาก คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือ เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 3 คน ที่เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

สำหรับนักศึกษาปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์ อาจเผยแพร่ ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการกำหนด

13.3.2 แผน 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายจนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดย คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง ซึ่งมีองค์ประกอบตามข้อ 9.4.4 ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษาและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบประกอบด้วย องค์ความรู้ใหม่ ซึ่งพิจารณาจากข้อความแห่งการริเริ่ม และความรู้ความเข้าใจในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับตีพิมพ์การเผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจาก คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้อง อย่างน้อย 3 คน ที่เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ และได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

สำหรับนักศึกษาปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการกำหนด

13.4 การพ้นสภาพโดยไม่สำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

14.ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกใบปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา ให้ระบุชื่อปริญญา ชื่อสาขาวิชาและชื่อรายวิชา ให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่คณะกรรมการรับรอง พร้อมทั้งระบุหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่สอดคล้องกับสาขาวิชา

15. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

16. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกกรอบ 5 ปี

17. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ นั้นเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2565

(ลงชื่อ) กิตติชัย วัฒนานิก

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิก)

ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามจุดเน้นของแต่ละสาขาวิชา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ 8/2558 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558” ดังต่อไปนี้

1. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558”
2. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
3. ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548” ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548
4. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นมหาวิทยาลัยหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

5. ประชญา และวัตถุประสงค์

5.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ประชญาของการอุดมศึกษา ประชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนา นักวิชาการและนักวิชาชีพ ให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

5.2 หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ประชญาของการอุดมศึกษา ประชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนา นักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนางานและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานสังคม และประเทศ

6. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทาง ดังนี้

ระบบไตรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์ โดย 1 หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ 12/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 4 หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ 5 หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์ โดย 1 หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ 10/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 2 หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ 3 หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

7. การคิดหน่วยกิต

7.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

7.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

7.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

7.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

7.5 การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

7.6 วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

8. โครงสร้างหลักสูตร

8.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

8.2 ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก 1 ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนด ให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก 2 ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต

8.3 ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น 2 แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ แบบ 1 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

แบบ 1.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตาม แบบ 1.1 และแบบ 1.2 จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

แบบ 2 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แบบ 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ 2.1 และ แบบ 2.2 จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

9. การรับและเทียบโอนหน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของหลักสูตร ที่จะเข้าศึกษา

10. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

10.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

10.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

10.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

10.1.3 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

10.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

10.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

10.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

10.2.3 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

10.3 ปริญญาโท

10.3.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

10.3.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

10.3.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

10.3.4 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า 3 คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

1) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

2) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

10.3.5 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่ง ทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

10.4 ปรินญาเอก

10.4.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปรินญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปรินญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรินญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

10.4.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณวุฒิปรินญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปรินญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรินญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการ

10.4.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปรินญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปรินญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปรินญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปรินญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

10.4.4 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า 5 คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

1) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

2) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

10.4.5 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

11. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

11.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน 5 คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน 10 คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบันพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า 15 คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

11.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน 15 คน หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวน

นักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา

11.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรือ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

12. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

12.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

12.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

12.3 ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

12.4 ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียน ดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนด

13. การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 15 หน่วยกิตในแต่ละภาค การศึกษาปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาในแต่ละหลักสูตร ดังนี้

13.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 3 ปี การศึกษา

13.2 ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

13.3 ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษา ไม่เกิน 8 ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้เข้าศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดจำนวน หน่วยกิตที่ให้ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ โดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดข้างต้น ในสัดส่วนที่เหมาะสม

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวน หน่วย กิต แตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

14. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

14.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

14.2 ปริญญาโท

14.2.1 แผน ก แบบ ก 1 เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้น สุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ใน วารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การ พิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

14.2.2 แผน ก แบบ ก 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้อง ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิด ให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

14.2.3 แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

14.3 ปริญญาเอก

14.3.1 แบบ 1 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการ ที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการ อย่างน้อย 2 เรื่อง

14.3.2 แบบ 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

15. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

15.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

15.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

15.3 ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

16. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ

- (1) การกำกับมาตรฐาน
- (2) บัณฑิต
- (3) นักศึกษา
- (4) คณาจารย์
- (5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

17. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี

18. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติตามนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2558

(ลงชื่อ) พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. 2566

เพื่อให้การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปอย่างถูกต้องตามมาตรฐานวิชาการ มีคุณภาพสูง มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการพัฒนาวิชาการและยุทธศาสตร์เรื่องการบริหารจัดการศึกษา การนำบัณฑิตศึกษาให้ไปเชื่อมโยงกับงานวิจัย และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 23 (2) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 และมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการประชุม ครั้งที่ 5/2566 เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1
บททั่วไป

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้กับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยที่เปิดใหม่และที่ปรับปรุง ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 บรรดา ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“คณะ” หมายความว่า คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีของคณะ วิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนงานที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“สาขาวิชา” หมายความว่า สาขาวิชาของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากคณบดีเพื่อรับผิดชอบหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตร

“ประธานหลักสูตร” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่ได้รับแต่งตั้งจากคณบดีเพื่อรับผิดชอบหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“สำนักบริหารและพัฒนางานวิชาการ” หมายความว่า สำนักบริหารและพัฒนางานวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“บัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“คณะกรรมการประจำคณะ” หมายความว่า คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยหรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือวิทยาลัย

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๕

“อาจารย์” หมายความว่า อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยประเภทวิชาการกลุ่มคณาจารย์ประจำ คณาจารย์ทางวิชาชีพ (คลินิก) คณาจารย์ที่สอนและวิจัยระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา และพนักงานมหาวิทยาลัยประเภทวิจัยกลุ่มนักวิชาการวิจัย หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย มีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้ บุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาการ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพหุวิทยาการหรือ สหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน 2 คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า อาจารย์ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

“อาจารย์ผู้สอน” หมายความว่า อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่ได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้งให้ทำหน้าที่สอนในรายวิชาหรือบางหัวข้อในแต่ละรายวิชา

“อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่คณะแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและการจัดแผนการเรียนของนักศึกษา

“อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก (Major Advisor)” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้รับแต่งตั้งให้รับผิดชอบกระบวนการเรียนรู้เพื่อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษาเฉพาะราย เช่น การพิจารณาเค้าโครง การให้คำแนะนำและควบคุมดูแล รวมทั้งการประเมินความก้าวหน้าและการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา

“อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (Co-Advisor)” หมายความว่า อาจารย์ประจำ หรืออาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่คณะแต่งตั้ง เพื่อให้ทำหน้าที่ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการพิจารณาเค้าโครง รวมทั้งช่วยเหลือให้คำแนะนำและควบคุมดูแลการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา

“อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก” หมายความว่า ผู้ที่มีได้เป็นอาจารย์ประจำที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์โดยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งนั้นมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในหน้าที่นั้น ๆ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

“อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในหน้าที่นั้น ๆ แต่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“การตกลงร่วมผลิต” หมายความว่า การตกลงกันอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งสองฝ่าย ภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและองค์กรภายนอกนั้น ๆ

“องค์กรภายนอก” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือสภาวิชาชีพ หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เท่านั้น หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจของสภามหาวิทยาลัย โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว และต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ 5 ให้อธิการบดีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกหลักเกณฑ์ ประกาศ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ปฏิบัติซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

กรณีที่ไม่ได้กำหนดหลักการและแนวทางการปฏิบัติไว้ในระเบียบนี้ หรือกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือกรณีที่มีปัญหาตีความตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาและเสนอความเห็นต่ออธิการบดี และให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ คำวินิจฉัยของอธิการบดีให้ถือเป็นที่สุด

ทั้งนี้ การวินิจฉัยหรือตีความให้ยึดหลักการหรือแนวทางของประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมวดที่ 2

ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ 6 การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

6.1 บัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษามาตรฐานของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย

6.2 บัณฑิตวิทยาลัยมีหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนคณะและสาขาวิชาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

6.3 บัณฑิตวิทยาลัย จัดให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชา ร่วม เพื่อบริหารและจัดการศึกษาในหลักสูตรที่มีกระบวนการเกี่ยวข้องกับหลายคณะ โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 7 ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็นสองภาคการศึกษาปกติ คือ ภาคการศึกษาต้น และภาคการศึกษาปลาย และอาจมีภาคการศึกษาพิเศษ (Special Session) ด้วยก็ได้ โดยหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ หรือเทียบเคียงได้ไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

ส่วนภาคการศึกษาพิเศษ ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาในระบบอื่น ให้มีการนับระยะเวลาในการศึกษาเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค ซึ่งจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาของหน่วยการเรียนรู้เทียบเคียงกับหน่วยกิตในระบบทวิภาค รายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกงาน หรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดที่เสริมสร้างการเรียนรู้ที่ได้มอบหมาย วิทยานิพนธ์ การศึกษาอิสระให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับระบบการจัดการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 8 การคิดหน่วยกิตตามระบบทวิภาค

8.1 การศึกษาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหา ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.2 การศึกษาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกปฏิบัติหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.3 การฝึกงาน หรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.4 การศึกษาที่เป็นการทำกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้ระยะเวลาทำกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.5 วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.6 การศึกษาอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.7 กิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดที่เสริมสร้างการเรียนรู้ นอกเหนือรูปแบบที่กำหนดข้างต้น การนับระยะเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

8.8 หลักสูตรอาจคิดหน่วยกิตโดยใช้สมรรถนะ หรือประสบการณ์ที่นักศึกษาได้เรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดเพื่อเทียบเคียงเป็นหน่วยกิตได้ โดยให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 9 การจัดแผนการศึกษา เป็นการจัดแผนการศึกษาในหลักสูตรโดยกำหนดจำนวนหน่วยกิตเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ไม่เกิน 15 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษาปกติ สำหรับระบบทวิภาค

ข้อ 10 ระยะเวลาการศึกษาของแต่ละหลักสูตรที่จัดแผนการศึกษา เป็นดังนี้

10.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต ไม่เกิน 3 ปีการศึกษา

10.2 ปริญญามหาบัณฑิต ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

10.3 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

10.4 ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ผู้ที่สำเร็จปริญญาบัณฑิตไม่เกิน 8 ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญามหาบัณฑิต ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

ทั้งนี้ ไม่นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษาหรือถูกสั่งพักการศึกษา กรณีที่หลักสูตรใดประสงค์จะกำหนดระยะเวลาการศึกษามากกว่าที่กำหนด ให้ขอความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยเป็นกรณีไป

ระยะเวลาการศึกษาสำหรับหลักสูตรที่จัดการศึกษาแบบอื่น ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวดที่ 3

หลักสูตร

ข้อ 11 หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

11.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต มุ่งเน้นการพัฒนาวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ

11.2 หลักสูตรปริญญาโท มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัย เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์รื่องความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ และมุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนา งานและสังคม

11.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ

11.4 หลักสูตรปริญญาเอก มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์รื่องความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ และมุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคม ประเทศ และประชาคมโลก

ข้อ 12 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ข้อ 13 หลักสูตรปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ

13.1 แผน 1 แบบวิชาการ เน้นการเรียนรู้การทำวิจัย โดยการทำวิทยานิพนธ์สร้างองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชานั้น โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แบบ ดังนี้

แบบ ก 1 ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

แบบ ก 2 ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิตและศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

13.2 แผน 2 แบบวิชาชีพ เน้นการศึกษารายวิชาและการศึกษาอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพ โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ ให้มีการศึกษาอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

ข้อ 14 หลักสูตรปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

14.1 แผน 1 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

แผน 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

แผน 1.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

14.2 แผน 2 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แผน 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แผน 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ข้อ 15 ประเภทของหลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

15.1 หลักสูตรปกติ (Regular Program) หมายถึง หลักสูตรในสาขาวิชาหนึ่งที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน หรืออาจมีบางรายวิชาที่ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอนด้วยก็ได้

15.2 หลักสูตรนานาชาติ (International Program) หมายถึง หลักสูตรที่มีองค์ความรู้และเนื้อหาสาระที่มีความเป็นสากล และมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นนานาชาติ เพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอน

คณะหรือสาขาวิชาอาจดำเนินการจัดทำหลักสูตรร่วมกับองค์กรภายนอก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับหลักสูตร ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 16 การบริหารจัดการการศึกษาของหลักสูตร ให้ดำเนินการ ดังนี้

16.1 หลักสูตรหนึ่ง ๆ ให้กำกับดูแลโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งคนที่หลักสูตรสังกัดแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ และมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี

16.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจมีอาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นกรรมการเพิ่มเติมตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ต้องเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

16.3 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เป็นไปตามที่คณะกำหนด

ข้อ 17 คณะกรรมการประจำคณะ ทำหน้าที่กำกับดูแลคุณภาพและการบริหารจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาทุกหลักสูตรในองค์กรรวมของคณะนั้น ๆ

ข้อ 18 การประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้เป็นไปตามระบบการประกันคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ 4 การรับเข้าศึกษา

ข้อ 19 ผู้สมัครเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ต้องสำเร็จการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด โดยความเห็นชอบของบัณฑิตวิทยาลัย

19.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

19.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

19.3 หลักสูตรปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือเทียบเท่า

19.4 หลักสูตรปริญญาเอก จะต้องสำเร็จการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) ปริญญาโทหรือเทียบเท่า

(2) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก และมีพื้นฐานความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิทยานิพนธ์ได้

ข้อ 20 การรับสมัคร

ใบสมัคร ระยะเวลาสมัคร หลักฐานประกอบและเงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 21 การรับเข้าศึกษา

การรับบุคคลใดเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ให้ออกเป็นประกาศบัณฑิตวิทยาลัย โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

21.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะเป็นผู้กำหนดเงื่อนไข วิธีการและจำนวนนักศึกษาที่จะรับในแต่ละสาขาวิชา และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

21.2 คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยอาจให้ความเห็นชอบในการรับบุคคลเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษได้ ทั้งนี้ ต้องผ่านการพิจารณารับเข้าจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการประจำคณะที่เกี่ยวข้อง

21.3 คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยอาจให้ความเห็นชอบในการรับผู้มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และมีคุณสมบัติตามข้อ 19 เข้าศึกษาหรือวิจัยโดยไม่ขอรับปริญญาเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย ทั้งนี้ ต้องผ่านการพิจารณารับเข้าจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการประจำคณะที่เกี่ยวข้อง

21.4 ในกรณีที่ผู้สมัครกำลังรอผลการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาโทแล้วแต่กรณี การรับเข้าศึกษาจะมีผลสมบูรณ์เมื่อผู้สมัครส่งหลักฐานการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งตามที่หลักสูตรที่เข้าศึกษานั้นกำหนด ภายในเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

21.5 การรับนักศึกษาต่างชาติ ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

21.6 การรับนักศึกษาจากหลักสูตรความร่วมมือกับองค์กรภายนอก ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

กรณีไม่เป็นไปตาม ข้อ 21.1 – 21.6 ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 22 การรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

การรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 23 ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้มีสถานภาพเป็นนักศึกษา ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

23.1 นักศึกษาสามัญ หมายความว่า ผู้ที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อขอรับปริญญา หรือประกาศนียบัตร

23.2 นักศึกษาวิสามัญ หมายความว่า ผู้ที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาได้เป็นกรณีพิเศษ จำแนกได้ดังนี้

- (1) ผู้เข้าทดลองศึกษาในหลักสูตร
- (2) ผู้เข้าศึกษาในวิชาหรือชุดวิชาหรือหลักสูตรฝึกอบรมระดับบัณฑิตศึกษา ที่เปิดสอนในรูปแบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและประสงค์จะรับปริญญา
- (3) นักศึกษาสถาบันการศึกษาอื่นที่ลงทะเบียนเรียนวิชาข้ามสถาบัน

หมวดที่ 5

อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 24 คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ อาจารย์พิเศษของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรปริญญาโท หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาเอก ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 25 ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ 6

การลงทะเบียนวิชาเรียน

ข้อ 26 การลงทะเบียนและการเพิ่มหรือถอนวิชาเรียน

26.1 การลงทะเบียนวิชาเรียนแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

26.1.1 การลงทะเบียนโดยนับหน่วยกิตและคิดค่าคะแนน (Credit)

26.1.2 การลงทะเบียนโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

26.2 การลงทะเบียนในภาคการศึกษาปกติ

นักศึกษาในหลักสูตรที่ต้องลงทะเบียนวิชาเรียน ในกรณีที่มีความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนมากกว่าที่กำหนด ในข้อ 9 อาจกระทำได้โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและได้รับอนุมัติจากคณบดีที่นักศึกษาสังกัด ทั้งนี้ ไม่เกิน 20 หน่วยกิต

นักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอก ที่ยังสอบไม่ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) อาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น ๆ โดยการอนุมัติของคณบดีที่นักศึกษาสังกัด โดยความ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

เห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้ ต้องต่อทะเบียนนักศึกษาและชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาเต็มตามอัตราที่กำหนด

26.3 ในภาคการศึกษาพิเศษนักศึกษาจะลงทะเบียนวิชาเรียนได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต

26.4 ในกรณีที่มีความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 26.2 และข้อ 26.3 อาจกระทำได้โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก คณบดีที่นักศึกษาสังกัด และเสนอบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาอนุมัติ

26.5 นักศึกษาอาจจะลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้ค่าคะแนนไม่สูงกว่าตัวอักษร “B” หรือ คำ “Good” อีก ได้

นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและผ่านครบทุกรายวิชาตามหลักสูตรแล้ว แต่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ที่จะสำเร็จการศึกษา สามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำเฉพาะรายวิชาที่ได้ระดับคะแนนต่ำกว่าตัวอักษร “A” หรือ คำ “Excellent” ได้

26.6 นักศึกษาที่เรียนรายวิชาครบตามหลักสูตรแล้วแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา และนักศึกษาที่ลาพักการศึกษาจะต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

26.7 นักศึกษาสามารถลงทะเบียนวิชาที่บรรจุอยู่ในแผนการเรียนตามหลักสูตรหรือรายวิชาที่เทียบเท่าในสถาบันอุดมศึกษาอื่นหรือจากมหาวิทยาลัย เพื่อนับเป็นวิชาตามแผนการเรียนตามหลักสูตรได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติจากคณบดีที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 27 เกณฑ์การขอเพิ่มและการถอนวิชาเรียน ให้ดำเนินการ ดังนี้

27.1 การเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ภายใน 1 สัปดาห์แรกของ ภาคการศึกษาพิเศษ หรือภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

27.2 การถอนรายวิชาที่มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

27.2.1 การถอนรายวิชาภายในหนึ่งในสี่ของระยะเวลาการศึกษารายวิชานั้นในภาคการศึกษานั้น นับจากวันเริ่มเรียนตามปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือตามที่หลักสูตรกำหนดรายวิชาที่ถอนนั้น จะไม่ปรากฏในใบแสดงผลการศึกษา (Transcript) และการถอนตามนี้ นักศึกษาสามารถดำเนินการได้ด้วยตัวเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

27.2.2 การถอนรายวิชาภายหลังจากระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ 27.2.1 และก่อนระยะเวลา 1 สัปดาห์ของวันแรกของการสอบปลายภาคตามที่กำหนดในปฏิทินการศึกษา รายวิชาที่ถอนนั้นจะได้ตัวอักษร W แต่จะไม่ปรากฏในใบแสดงผลการศึกษา การถอนตามนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และให้ดำเนินการที่สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ

27.2.3 การถอนรายวิชาภายหลังจากระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ 27.2.2 รายวิชาที่ถอนนั้นจะได้รับตัวอักษร F และจะปรากฏในใบแสดงผลการศึกษา

สำหรับรายวิชาที่มีการเรียนน้อยกว่า 15 สัปดาห์ ให้กำหนดระยะเวลาในการเพิ่มและถอนรายวิชาเป็นสัดส่วนกับที่กำหนดไว้ในข้อ 27.1 และ ข้อ 27.2

27.3 เมื่อมีการเพิ่มหรือถอนรายวิชาแล้ว จำนวนหน่วยกิตที่เรียนจะต้องไม่ขัดแย้งกับข้อ 26.2 และข้อ 26.3

ข้อ 28 การโอนหน่วยกิตและค่าคะแนนของรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วทั้งจากสถาบันการศึกษอื่นและจากมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 29 การเปลี่ยนสาขาวิชา

นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนสาขาวิชาได้ และการดำเนินการเปลี่ยนสาขาวิชาให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 30 การเปลี่ยนระดับการศึกษา

นักศึกษาในหลักสูตรระดับที่ต่ำกว่า อาจได้รับการพิจารณาให้โอนเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับที่สูงกว่า หรือในทางกลับกัน นักศึกษาในหลักสูตรระดับที่สูงกว่า อาจได้รับการพิจารณาให้โอนเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับที่ต่ำกว่าได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น ๆ และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ 7

ระดับคะแนน ความหมาย และค่าคะแนน

ข้อ 31 ระดับคะแนนกำหนดให้เป็นตัวอักษรหรือคำ ความหมาย และค่าคะแนน เป็นดังนี้

ตัวอักษร	คำ	ความหมาย	ค่าคะแนนต่อหน่วยกิต
A	Excellent	ผลการประเมินขั้นดีเยี่ยม	4.0
B+	Very Good	ผลการประเมินขั้นดีมาก	3.5
B	Good	ผลการประเมินขั้นดี	3.0
C+	Fairly Good	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างดี	2.5
C	Fair	ผลการประเมินขั้นพอใช้	2.0
D+	Poor	ผลการประเมินขั้นอ่อน	1.5
D	Very Poor	ผลการประเมินขั้นอ่อนมาก	1
F	Fail	ผลการประเมินขั้นตก	0
S	Satisfactory	ผลการประเมินพอใจ	-
U	Unsatisfactory	ผลการประเมินไม่พอใจ	-

ตัวอักษรอื่น ๆ ที่มีความหมายเฉพาะซึ่งแสดงสถานภาพการศึกษา คือ I T W AU และ N ตัวอักษรเหล่านี้ไม่มีค่าคะแนนต่อหน่วยกิต ยกเว้น T

ตัวอักษร	ความหมาย
I	ยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
P	กำลังดำเนินอยู่ (In Progress)
R	ซ้ำชั้น (Repeat)
T	รับโอน (Transfer)
W	การขอถอนรายวิชา (Withdrawn)
AU	เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)
N	ไม่ปรากฏรายงานผลการศึกษา (No Grade Reported)

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

กรณีที่มีการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษานอกระบบให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการเทียบโอนผล การเรียนจากการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเข้าสู่การศึกษาในระบบตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 32 การใช้ตัวอักษร หรือคำ มีวิธีการดังนี้

32.1 ตัวอักษร A B+ B C+ C D+ D และ F หรือคำ Excellent, Very Good, Good, Fairly Good, Fair, Poor, Very Poor และ Fail ใช้ในกรณีต่อไปนี้

32.1.1 ในรายวิชาที่นักศึกษาเข้าวัดและประเมินผลและหรือมีผลงานที่ประเมินได้เป็นระดับคะแนน

32.1.2 เปลี่ยนจากตัวอักษร I ภายในกำหนดระยะเวลาของคณะที่รายวิชานั้นสังกัด

32.1.3 เปลี่ยนจากตัวอักษร R ภายในกำหนดระยะเวลาและหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

32.1.4 การใช้ตัวอักษร F หรือคำ Fail นอกเหนือจากข้อ 32.1.1, 32.1.2 และ 32.1.3 ยังใช้ได้ ในกรณีต่อไปนี้คือ

(1) นักศึกษาถูกตัดสิทธิ์ไม่ให้เข้าสอบประจำภาค

(2) นักศึกษาทำผิดประกาศการสอบ และได้รับการตัดสินโทษให้ได้ตัวอักษร F หรือ คำ Fail ตามประกาศว่าด้วยการสอบประจำภาคของมหาวิทยาลัย หรือไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์หรือเงื่อนไขการประเมินตาม เกณฑ์ข้อ 32.1

(3) นักศึกษาไม่แก้ตัวอักษร I ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้สำนักบริหารและพัฒนา วิชาการ เปลี่ยนตัวอักษร I เป็นตัวอักษร F หรือคำ Fail ตามข้อ 32.2

(4) ถอนรายวิชาเรียนหลังระยะเวลาที่กำหนด

(5) ฝ่าฝืนระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องได้รับความ เห็นชอบจากอธิการบดี

32.2 ตัวอักษร I ใช้ในกรณีต่อไปนี้

32.2.1 นักศึกษาปฏิบัติงานยังไม่ครบตามเงื่อนไขที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดด้วยเหตุจำเป็นหรือสุดวิสัย

32.2.2 การให้ตัวอักษร I แก่นักศึกษาจะต้องผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ประจำวิชานั้นสังกัด และได้รับการอนุมัติจากคณบดีที่รายวิชานั้นสังกัด เมื่อได้รับอนุมัติให้ได้ตัวอักษร I แล้ว ให้คณะที่รายวิชานั้นสังกัด อยู่กำหนดวันและเวลาการวัดและประเมินผลหรือปฏิบัติงานให้ครบ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินภาคการศึกษาถัดไป มิฉะนั้นจะ เปลี่ยนเป็นตัวอักษร F หรือคำ Fail ในกรณีที่ป็นรายวิชา Audit จะเป็นตัวอักษร U เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็น คณบดี ที่รายวิชานั้นสังกัด โดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา มีอำนาจอนุมัติให้ขยายระยะเวลาได้ครั้งละ 1 ภาค การศึกษา ไม่เกิน 2 ภาคการศึกษา โดยต้องแจ้งให้ สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการทราบล่วงหน้า

32.3 ตัวอักษร P ใช้ในกรณีที่รายวิชานั้นเป็นรายวิชาที่เปิดสอนติดต่อกันมากกว่า 1 ภาคการศึกษา ซึ่ง จะต้องวัดผลในภาคการศึกษาสุดท้ายของรายวิชานั้น และต้องประเมินผลเป็นตัวอักษร A B+ B C+ C D+ D หรือ F หรือคำ Excellent, Very Good, Good, Fairly Good, Fair, Poor, Very Poor หรือ Fail

32.4 ตัวอักษร S และ U หรือคำ Satisfactory และ Unsatisfactory ใช้ในกรณีต่อไปนี้

32.4.1 การประเมินผลรายวิชาที่กำหนดไว้ว่าไม่มีการประเมินผลเป็นระดับคะแนนหรือลงทะเบียน เรียนแบบร่วมเรียน

32.4.2 เปลี่ยนจากตัวอักษร I ภายในกำหนดระยะเวลาของคณะที่รายวิชานั้นสังกัดอยู่ สำหรับรายวิชาที่ได้กำหนดการประเมินผลเป็นตัวอักษร S และ U หรือคำ Satisfactory และ Unsatisfactory

32.5 ตัวอักษร T ใช้ในกรณีของรายวิชาที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้เทียบโอนได้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำของคณะที่รับโอน โดยใส่ไว้ในวงเล็บต่อท้ายรายวิชา

32.6 ตัวอักษร W ใช้ในกรณีต่อไปนี้

32.6.1 รายวิชาที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ถอนตามข้อ 27

32.6.2 นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

32.6.3 นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

32.7 ตัวอักษร AU ใช้ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต ตามข้อ 26.1.2

32.8 ตัวอักษร N ใช้ในกรณีรายวิชาที่ไม่ปรากฏรายงานผลการศึกษา

หมวดที่ 8

การวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อ 33 การวัดและประเมินผลให้มีทั้งการวัดและประเมินผลแบบก้ำวหน้า (Formative Assessment) และการวัดและประเมินผลแบบรวบยอด (Summative Assessment) สามารถดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้

33.1 การมอบหมายงาน (Assignment)

33.2 การทำโครงการงาน (Project)

33.3 การเขียนรายงาน (Report)

33.4 การประเมินในสถานการณ์จริง (Authentic Assessment)

33.5 การสอบ

33.6 วิธีการอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรายวิชาหรือหลักสูตร

ข้อ 34 การวัดและประเมินผลการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

34.1 การสอบรายวิชา นักศึกษาจะต้องสอบรายวิชาทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน เว้นแต่รายวิชาที่ได้ถอนโดยถูกต้องตามระเบียบ ให้อาจารย์ประจำวิชาส่งผลการประเมินผลรายวิชาตามแบบฟอร์มของสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการประจำคณะ และคณบดี

34.2 การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) เป็นการสอบข้อเขียนหรือการสอบปากเปล่า หรือการสอบทั้งสองแบบข้างต้น สำหรับนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน 2 แบบวิชาชีพ การสอบประกอบด้วยวิชาในสาขาวิชาเอกเฉพาะ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ซึ่งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอรายชื่อให้คณบดีเป็นผู้แต่งตั้ง

34.3 การสอบวิทยานิพนธ์ เป็นการสอบเพื่อประเมินผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน 1 และนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก ประกอบด้วยการตรวจอ่านและประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า และการประชุมพิจารณาผลงานของกรรมการ โดยให้มีคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นผู้สอบ

34.4 การสอบการศึกษาอิสระ เป็นการสอบเพื่อประเมินผลงานการศึกษาอิสระของนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน 2 แบบวิชาชีพ โดยคณะกรรมการสอบการศึกษาอิสระ ประกอบด้วย การตรวจอ่านและประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า และการประชุมตัดสินผลงานของกรรมการ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

34.5 การสอบวัดคุณสมบัติ เป็นการสอบวัดความรู้ความสามารถของนักศึกษาในสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินว่านักศึกษามีความสามารถที่จะดำเนินการวิจัยโดยอิสระ และเป็นผู้มีสิทธิ์เสนอขออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ในระดับปริญญาเอกได้ ซึ่งกำหนดให้นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก แผน 1 และ แผน 2 ต้องสอบผ่าน โดยมีหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติดังนี้

34.5.1 การสอบวัดคุณสมบัติเป็นการสอบข้อเขียนหรือการสอบปากเปล่า หรือทั้งสองแบบ ในสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

34.5.2 ให้คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติเป็นผู้ดำเนินการจัดสอบวัดคุณสมบัติ ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ในกรณีที่จำเป็นอาจจัดการสอบในภาคการศึกษาพิเศษได้ คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่า 4 คน โดยอาจจะมีกรรมการซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยร่วมด้วยไม่เกิน 2 คน ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอรายชื่อให้คณบดีเป็นผู้แต่งตั้ง

34.5.3 นักศึกษาที่มีสิทธิ์ขอสอบวัดคุณสมบัติ คือ

(1) นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรก เป็นต้นไป

(2) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท ที่มีความประสงค์จะขอเปลี่ยนระดับการศึกษา แผน 1 แบบ ก 2 ในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรปริญญาเอก ที่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ประเมินผลเป็น A B+ B C+ C D+ D หรือ F หรือคำ Excellent, Very Good, Good, Fairly Good, Fair, Poor, Very Poor หรือ Fail มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคสุดท้ายก่อนการสอบวัดคุณสมบัติไม่ต่ำกว่า 3.50 หรือ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน 1 แบบ ก 1 ที่มีผลงานวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ อันมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอกได้ ทั้งนี้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณบดี

34.5.4 การประเมินผลการสอบวัดคุณสมบัติ ให้เป็นสัญลักษณ์ S หมายถึง สอบผ่าน หรือ U หมายถึง สอบไม่ผ่าน ให้ประธานคณะกรรมการสอบ รายงานผลการสอบต่อคณะ สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการและบัณฑิตวิทยาลัย ผ่านประธานหลักสูตร ภายใน 15 วัน นับจากวันสอบ

34.5.5 นักศึกษาที่สอบวัดคุณสมบัติผ่านแล้ว จะเรียกว่านักศึกษาปริญญาเอกมีสิทธิ์เสนอขออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอกได้

34.6 การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 35 การสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัติ และการประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ตามข้อ 34.2, 34.5, 34.6 ให้บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ

ข้อ 36 การประเมินผลการศึกษา ให้กระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค ยกเว้นรายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ให้มีการประเมินผลได้ก่อนสิ้นภาคการศึกษา

ข้อ 37 การประเมินผลการสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ ให้เป็นดังนี้

S (Satisfactory)   หมายความว่า   สอบผ่าน

U (Unsatisfactory)   หมายความว่า   สอบไม่ผ่าน

ข้อ 38 นักศึกษาที่ได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือได้ U แล้วแต่กรณี ในหมวดวิชาบังคับถือว่าต่ำกว่ามาตรฐาน ให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำ

ข้อ 39 ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการวัดผลสำหรับรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ และเมื่อทำการประเมินผลรายวิชาใดเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว ถือว่าการเรียนรายวิชานั้นสิ้นสุดลง

ข้อ 40 อาจารย์ประจำวิชาต้องแจ้งเกณฑ์และเงื่อนไขการวัดและประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า

ข้อ 41 เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน อาจารย์ประจำวิชาจะต้องประเมินผลเป็นระดับคะแนนตามหมวดที่ 7 และแจ้งผลระดับคะแนนให้สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการตามปฏิทินการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 42 การประเมินผลในแต่ละรายวิชาให้ใช้ระดับคะแนนตัวอักษรหรือค่าตามหมวดที่ 7 ให้นักศึกษามีสิทธิ์อุทธรณ์ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 43 การประเมินผลการศึกษาเพื่อคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ย (Grade Point Average = G.P.A.) จะกระทำเมื่อสิ้นสุดแต่ละภาคการศึกษา

ข้อ 44 การนับจำนวนหน่วยกิตและคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม

44.1 วิธีคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average = Cumulative G.P.A.) ให้ทำดังนี้

44.1.1 ให้นำผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างค่าคะแนนที่ได้กับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่มีการประเมินผลเป็นค่าคะแนนเป็นตัวตั้ง ทหารด้วยจำนวนหน่วยกิตสะสม (Cumulative Credits) ผลลัพธ์ที่ได้คือระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

44.1.2 การคำนวณดังกล่าวข้างต้นให้ตั้งหารถึงทศนิยม 4 ตำแหน่งและให้ปัดเศษเฉพาะทศนิยมที่มีค่าตั้งแต่ 5 ขึ้นไป ตั้งแต่ตำแหน่งที่ 4 เพื่อให้เหลือทศนิยม 2 ตำแหน่ง

44.2 การคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average) ในข้อ 44.1 ในกรณีที่มีการลงทะเบียนเรียนรายวิชามากกว่า 1 ครั้ง ให้นำค่าคะแนนและหน่วยกิตรายวิชานั้น ๆ ที่ได้ค่าคะแนนสูงสุดเท่านั้นไปใช้ในการคำนวณหารระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

44.3 ความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม กำหนดดังต่อไปนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	ความหมาย
ตั้งแต่ 3.60 ขึ้นไป	ดีเยี่ยม
ตั้งแต่ 3.25 แต่ต่ำกว่า 3.60	ดีมาก
ตั้งแต่ 2.50 - แต่ต่ำกว่า 3.25	ดี
ตั้งแต่ 2.25 - แต่ต่ำกว่า 2.50	ค่อนข้างดี
ตั้งแต่ 2.00 - แต่ต่ำกว่า 2.25	พอใช้
ตั้งแต่ 1.75 - แต่ต่ำกว่า 2.00	อ่อน
ต่ำกว่า 1.75	อ่อนมาก

หมวดที่ 9

การทำวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ

ข้อ 45 การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระกระทำได้เมื่อนักศึกษามีคุณสมบัติครบตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์อื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 46 การเสนออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ

46.1 หลักสูตรปริญญาโทต้องได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ภายใน 1 ปีการศึกษา หลังจากลงทะเบียนวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ

46.2 หลักสูตรปริญญาเอกต้องได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ภายใน 2 ปีการศึกษา หลังจากลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

ข้อ 47 การควบคุมวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก 1 คน และอาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมได้อีกตามความเหมาะสม ในกรณีหลักสูตรระดับปริญญาเอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ร่วมเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 1 คน โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ข้อ 48 การประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ

48.1 การประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ต้องกระทำในทุกภาคการศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณบดี

48.2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ มีหน้าที่ในการประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา และรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการประจำคณะ คณบดี และสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ

48.3 ใช้สัญลักษณ์ S (Satisfactory) หมายถึง ผลการประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษาเป็นที่พอใจ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา โดยระบุจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระที่ได้รับการประเมินให้ได้สัญลักษณ์ S ของนักศึกษาแต่ละคนในแต่ละภาคการศึกษานั้น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียน หากผลการประเมินพบว่าไม่มีความก้าวหน้า จำนวนหน่วยกิตที่ได้ในภาคการศึกษานั้น ๆ ให้มีค่าเป็น S เท่ากับ 0 (ศูนย์)

ต้นฉบับร่างวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระที่พร้อมนำเสนอคณะกรรมการสอบ และต้นฉบับผลงานวิทยานิพนธ์ ที่ต้องตีพิมพ์หรือเผยแพร่ตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนด ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ซึ่งต้องกำหนดจำนวนหน่วยกิต ตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี

48.4 นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระแล้ว ได้รับการประเมินผลความก้าวหน้าเป็น S เท่ากับ 0 (ศูนย์) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ควรพิจารณาหาสาเหตุ ซึ่งอาจให้นักศึกษาผู้นั้นได้รับการพิจารณาให้เปลี่ยนหัวข้อเรื่องวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระหรือเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ หรืออื่น ๆ แล้วแต่กรณี และประธานหลักสูตรต้องรายงานสาเหตุและผลการพิจารณาผ่านคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการประจำคณะ และคณบดีเพื่อหาข้อยุติ

ข้อ 49 ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระประเมินจำนวนหน่วยกิตจากหัวข้อเดิม ที่สามารถนำไปใช้กับหัวข้อใหม่ได้ แต่ต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ผ่านในหัวข้อเดิม ทั้งนี้ให้นับจำนวนหน่วยกิตดังกล่าวเป็นจำนวนหน่วยกิตที่ผ่านได้สัญลักษณ์ S ซึ่งสามารถนำมานับเพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร พร้อมทั้งให้คณะแจ้งสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ ภายใน 15 วัน และให้บันทึกการเปลี่ยนแปลงในประวัติการศึกษา

ข้อ 50 การสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ

50.1 การดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ต้องสอบภายในเวลา 45 วัน หลังจากที่นักศึกษาผ่านการประเมินผลความก้าวหน้าและได้สัญลักษณ์ S ครบตามจำนวนหน่วยกิต รายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของหลักสูตรนั้น ๆ

ในการรายงานการประเมินผลความก้าวหน้าครั้งสุดท้ายซึ่งนักศึกษาผ่านและได้สัญลักษณ์ S ครบ ตามจำนวนหน่วยกิตรายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของหลักสูตรนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระต้องเสนอให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ รวมทั้ง ให้เสนอวันที่จะทำการสอบไปพร้อมกันด้วย

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการสอบได้ภายใน 45 วัน ให้ถือว่า การได้สัญลักษณ์ S ในการประเมินครั้งสุดท้ายเป็นโมฆะ

50.2 การสอบวิทยานิพนธ์

50.2.1 ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้พิจารณาเสนอให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

50.2.2 การสอบวิทยานิพนธ์ ต้องเป็นแบบเปิด โดยการเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังการนำเสนอและตอบคำถามของผู้เข้าสอบได้ และคณะต้องประกาศให้ผู้สนใจทราบก่อนการสอบไม่น้อยกว่า 7 วัน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์มีอำนาจในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้เข้าฟังถามหรือแสดงความเห็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการจำกัดเวลาการถาม และการควบคุมให้ดำเนินการสอบเป็นไปโดยเรียบร้อย

50.2.3 ในวันสอบ จะต้องมีคณะกรรมการสอบจำนวนไม่น้อยกว่าตามที่กำหนดตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์

ถ้าคณะกรรมการสอบไม่ครบตามจำนวนดังกล่าวข้างต้น ให้เลื่อนการสอบออกไป ในกรณีที่จำเป็นอาจเปลี่ยนแปลงกรรมการได้ โดยให้คณบดีแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ทั้งนี้ จะต้องกำหนดวันสอบครั้งใหม่ให้มีเวลาพอสมควรแก่การที่กรรมการที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะได้ใช้เวลาตรวจอ่านวิทยานิพนธ์ได้

50.2.4 ผู้ประเมินผลการสอบต้องเป็นกรรมการสอบที่อยู่ร่วมในวันสอบ การประเมินผลโดยให้นับ (คณะ) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เป็น 1 เสียง อาจารย์ประจำหลักสูตรเป็น 1 เสียง และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็น 1 เสียง และให้ถือผลการประเมินตามมติกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

50.3 การสอบการศึกษาอิสระ

50.3.1 ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้พิจารณาเสนอให้คณะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบการศึกษาอิสระ ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

50.3.2 การสอบการศึกษาอิสระ ต้องเป็นแบบเปิด โดยการเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังการนำเสนอและตอบคำถามของผู้เข้าสอบได้ และคณะต้องประกาศให้ผู้สนใจทราบก่อนการสอบไม่น้อยกว่า 7 วัน

คณะกรรมการสอบการศึกษาอิสระมีอำนาจในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้เข้าฟังถามหรือแสดงความเห็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของการศึกษาอิสระ รวมทั้งการจำกัดเวลาการถาม และการควบคุม ให้ดำเนินการสอบเป็นไปโดยเรียบร้อย

50.3.3 ในวันสอบจะต้องมีคณะกรรมการสอบจำนวนไม่น้อยกว่าตามที่กำหนดตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์

ถ้าคณะกรรมการสอบไม่ครบตามจำนวนดังกล่าวข้างต้น ให้เลื่อนการสอบออกไป ในกรณีที่จำเป็นอาจเปลี่ยนแปลงกรรมการได้ โดยให้คณบดีแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ทั้งนี้จะต้องกำหนดวันสอบครั้งใหม่ ให้มีเวลาพอสมควรแก่การที่กรรมการที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะได้ใช้เวลาตรวจอ่านการศึกษาอิสระได้

50.3.4 ผู้ประเมินผลการสอบต้องเป็นกรรมการสอบทุกคน การประเมินผลโดยให้นับ (คณะ) อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เป็น 1 เสียง อาจารย์ประจำหลักสูตรเป็น 1 เสียง และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็น 1 เสียง และให้ถือผลการประเมินตามมติกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

การสอบตามนัยนี้จะสอบได้ไม่เกิน 2 ครั้ง

ข้อ 51 การประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ โดยให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย แบ่งเป็น 4 ระดับคือ

Excellent	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นดีเยี่ยม
Good	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นดี
Pass	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นผ่าน
Fail	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นตก

ข้อ 52 ให้ประธานคณะกรรมการสอบแจ้งผลการสอบเป็นลายลักษณ์อักษรแก่คณบดีและผู้เข้าสอบภายใน 5 วันทำการถัดจากวันสอบ หากไม่สามารถดำเนินการแจ้งผลได้ภายในวันที่กำหนด ถือว่าการสอบ ครั้งนั้นเป็นโมฆะ

52.1 ในกรณีสอบผ่านแต่ต้องมีการแก้ไขให้มันบันทึกประเด็นหรือรายการที่ต้องแก้ไข พร้อมทั้งมีการอธิบายชี้แจงให้ผู้เข้าสอบรับทราบ ทั้งนี้ ผู้เข้าสอบต้องแก้ไขให้แล้วเสร็จ และคณะกรรมการสอบให้ความเห็นชอบภายใน 60 วันนับจากวันสอบ หากไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่า ไม่ผ่านในการสอบครั้งนั้น ให้คณะกรรมการสอบรายงานผลขั้นสุดท้ายต่อคณบดี

52.2 กรณีสอบไม่ผ่าน คณะกรรมการสอบต้องสรุปสาเหตุหลักของการพิจารณาไม่ผ่าน โดยบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร รายงานต่อคณบดีภายใน 3 วันทำการถัดจากวันสอบ ให้คณะแจ้งผลการสอบให้สำนักบริหารและพัฒนาวិชาการ ภายใน 15 วัน

ข้อ 53 หากนักศึกษาขาดสอบโดยไม่มีเหตุสุดวิสัย ให้ถือว่าสอบไม่ผ่านในการสอบครั้งนั้น

ข้อ 54 ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระครั้งแรกไม่ผ่านตามข้อ 52.2 มีสิทธิยื่นขอสอบ ครั้งที่ 2 ได้ภายใน 30 วันหลังวันสอบ และต้องสอบภายใน 90 วันหลังวันสอบ

ในกรณีที่ไม่ผ่านการสอบตามนัยแห่งข้อ 52.1 ให้ยื่นขอสอบครั้งที่ 2 ภายใน 30 วันหลังวันครบกำหนดการแก้ไข และต้องสอบภายใน 90 วันหลังวันครบกำหนดการแก้ไข

การขอสอบทั้ง 2 กรณี ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าลงทะเบียนสอบตามที่คณะกำหนด หากไม่ดำเนินการตามกำหนดข้างต้น ให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

การให้โอกาสสอบครั้งที่ 2 นี้ ไม่เป็นเหตุให้ได้รับการยกเว้น หรือมีต้องปฏิบัติตามระเบียบหรือ หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่อื่นแต่อย่างใด

ข้อ 55 รูปแบบการพิมพ์ การส่งเล่ม และลิขสิทธิ์ในวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระ

55.1 รูปแบบการพิมพ์วิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

55.2 นักศึกษาต้องส่งวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนลักษณะและระยะเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

55.3 ลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรในวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระเป็นของมหาวิทยาลัยขอนแก่น นักศึกษาและหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระเรื่องนั้น ๆ สามารถนำไปเผยแพร่ในเชิงวิชาการได้ แต่การนำเนื้อหาหรือผลจากการศึกษาไปใช้เพื่อประโยชน์อื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด

กรณีที่การทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระได้รับทุนวิจัยที่มีข้อผูกพันเกี่ยวกับลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรโดยได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย ให้ดำเนินการตามข้อผูกพันนั้น ๆ

หมวดที่ 10

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ 56 การสำเร็จการศึกษา

ให้คณะกรรมการประจำคณะเป็นผู้อนุมัติการสำเร็จการศึกษา และให้ถือวันที่ได้รับอนุมัตินั้นเป็นวันสำเร็จการศึกษา และนักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาได้ต้องมีคุณสมบัติต่อไปนี้

56.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

56.1.1 สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตร

56.1.2 ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาตามหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

56.2 หลักสูตรปริญญาโท

56.2.1 มีความรู้ภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

56.2.2 แผน 1 แบบ ก 1 เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง ซึ่งมีองค์ประกอบตามข้อ 50.2.1 โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ หรือนานาชาติที่มีคุณภาพ หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่น ซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

56.2.3 แผน 1 แบบ ก 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง ซึ่งมีองค์ประกอบตามข้อ 50.2.1 โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) ที่ได้มาตรฐาน หรือเป็นผลงานนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ หรือผลงานทางวิชาการอื่นซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

56.2.4 แผน 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและหรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการศึกษาอิสระ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และผลงานรายงานการศึกษาอิสระจะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสาร หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการซึ่งสามารถสืบค้นได้

56.3 หลักสูตรปริญญาเอก

56.3.1 ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

56.3.2 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

56.3.3 แผน 1 เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งตามข้อ 50.2.1 ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบประกอบด้วย องค์ความรู้ใหม่ซึ่งพิจารณาจากข้อความแห่งการริเริ่ม และความรู้ความเข้าใจในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย 2 เรื่อง หรือ

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการ

อุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย 1 เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อย 1 เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อย 1 สิทธิบัตร

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 คน ที่เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

กรณีนักศึกษากลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด จำนวน 1 เรื่อง และวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพอีก 1 เรื่อง

56.3.4 แผน 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง ตามข้อ 50.2.1 ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบประกอบด้วย องค์ความรู้ใหม่ซึ่งพิจารณาจากข้อความแห่งการริเริ่ม และความรู้ความเข้าใจในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด จำนวน 1 เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ จำนวน 1 เรื่อง

กรณีการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ สำหรับนักศึกษากลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หากหลักสูตรใดยังไม่มีความพร้อมตามเงื่อนไข สามารถทำเรื่องขอยกเว้นได้ โดยให้เสนอสภาวิชาการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 คน ที่เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ตามสภามหาวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้มหาวิทยาลัยหรือหลักสูตรอาจกำหนดเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาที่ไม่ต่ำกว่าข้อ 56.2 หรือ ข้อ 56.3 แล้วแต่กรณีได้

สำหรับหลักสูตรปริญญาเอกที่รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและเข้าศึกษาในแผนการศึกษา แผน 1.2 และ แผน 2.2 ในกรณีที่นักศึกษาไม่ประสงค์ศึกษาจนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร นักศึกษามีสิทธิ์ขอรับปริญญาในระดับปริญญาโท โดยนักศึกษาจะต้องผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาตาม ข้อ 56.2 และตามที่หลักสูตรนั้น ๆ กำหนด

ข้อ 57 สำหรับนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรซึ่งกำหนดให้การตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาและนักศึกษาได้ดำเนินการจนผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาอื่น ๆ ครบถ้วนแล้ว แต่อยู่ในระหว่างรอการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสาร หรือรอการออกสิทธิบัตร หรือรอผลการประเมินผลงานนวัตกรรมหรือผลงานสร้างสรรค์ และนักศึกษาได้ใช้เวลาในการศึกษาคงตามระยะเวลาที่กำหนดในข้อ 10 แล้ว

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

นักศึกษาสามารถยื่นคำร้องขอขยายเวลาการศึกษาได้ ครั้งละ 1 ภาคการศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 58 การลงโทษนักศึกษาที่ทำการทุจริตทางวิชาการให้ดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย และแนวปฏิบัติและเกณฑ์การพิจารณาโทษทางวิชาการ นักศึกษาที่กระทำทุจริตทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 59 การขออนุมัติปริญญา

59.1 นักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณาเสนอชื่อจากคณะเพื่อขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

59.1.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามข้อ 56

59.1.2 ไม่ค้างชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หรือมีหนี้สินกับมหาวิทยาลัยหรือคณะ

59.1.3 เป็นผู้ไม่อยู่ในระหว่างการดำเนินการทางวินัยนักศึกษา

59.1.4 ส่งวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาดูแลและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่จัดทำตามรูปแบบและจำนวนที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

59.2 การเสนอชื่อผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 60 ในกรณีที่มีเหตุผลที่จำเป็นและสมควร มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาให้ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้หนึ่งผู้ใดเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 61 การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตร

สภามหาวิทยาลัยอาจพิจารณาเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตรซึ่งได้อนุมัติแก่ผู้สำเร็จการศึกษาผู้หนึ่งผู้ใดไปแล้วตามกรณีดังต่อไปนี้

61.1 ผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้น ไม่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามนัยของคุณสมบัติผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาหรือผู้สำเร็จการศึกษาของหลักสูตรที่ตนได้สำเร็จการศึกษา ตามข้อ 19 หรือ ข้อ 56 แห่งระเบียบนี้ การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตร มีผลตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตรให้กับบุคคลนั้น

61.2 วิทยานิพนธ์หรือการศึกษาดูแล หรือผลงานทางวิชาการอื่นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้น ลอกเลียนงานผู้อื่น หรือดัดแปลงข้อมูลที่ไม่เป็นข้อเท็จจริง หรือปลอมแปลงผลงานวิจัย หรือมีได้กระทำด้วยตนเอง การเพิกถอนปริญญา หรือประกาศนียบัตร ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตรให้กับบุคคลนั้น

61.3 ผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้นได้กระทำการอันเป็นที่เสื่อมเสียร้ายแรงต่อมหาวิทยาลัย หรือต่อศักดิ์ศรีแห่งปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่ตนได้รับ การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตรในกรณีนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยมีมติเพิกถอน

หมวดที่ 11**สถานภาพของนักศึกษา**

ข้อ 62 นักศึกษาผู้ประสงค์จะลาพักการศึกษา ต้องยื่นคำร้องต่อคณะที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หรืออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และประธานหลักสูตร เพื่อเสนอคณบดีพิจารณาอนุมัติ

ข้อ 63 การลาพักการศึกษามี 2 ลักษณะ ดังนี้

63.1 การลาพักการศึกษาหลังจากได้ลงทะเบียนรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา ตามเวลาที่ปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษากำหนด และชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษานั้นเรียบร้อยแล้ว แต่ภายหลังมีความประสงค์ขอลาพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น ต้องยื่นคำร้องและได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ก่อนการสอบประจำภาคตามปฏิทินการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนดไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ ยกเว้นกรณีที่มีสาเหตุสุดวิสัยหรือเจ็บป่วยให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะ

63.2 การลาพักการศึกษา กรณียังไม่ได้ลงทะเบียนรายวิชา ให้ยื่นตามปฏิทินการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(1) นักศึกษาจะลาพักการศึกษาได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งภาคการศึกษากติ เว้นแต่กรณีมีเหตุผลและความจำเป็น อาจให้ลาพักการศึกษาครั้งหนึ่งปีการศึกษาได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

(2) นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมเพื่อต่อทะเบียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 64 นักศึกษาผู้ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนักศึกษา ต้องยื่นคำร้องต่อคณะผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ประธานหลักสูตร และคณบดีเพื่อเสนอมหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ

ข้อ 65 นักศึกษาจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาต่อเมื่ออยู่ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

65.1 สำเร็จการศึกษา

65.2 ตาย

65.3 ลาออกและได้รับอนุมัติแล้ว

65.4 มหาวิทยาลัยสั่งให้ออก อันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนระเบียบการลงทะเบียนและการชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา

65.5 เรียนได้จำนวนหน่วยกิตไม่เกินกึ่งหนึ่งจากจำนวนหน่วยกิตรวมของรายวิชาที่มีค่าคะแนนในหลักสูตร และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50

65.6 เรียนได้จำนวนหน่วยกิตเกินกึ่งหนึ่งจากจำนวนหน่วยกิตรวมของรายวิชาที่มีค่าคะแนนและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.75

65.7 สอบวิทยานิพนธ์ หรือสอบประมวลความรู้ หรือสอบการศึกษาอิสระ หรือสอบวัดคุณสมบัติ ครั้งที่สองไม่ผ่าน

65.8 หลังการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ครั้งที่ 1 ไม่ผ่าน และไม่ดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ครั้งที่ 2 ตามระยะเวลาที่กำหนด

65.9 ใช้เวลาการศึกษาครบตามที่หลักสูตรกำหนดแล้ว

65.10 ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

65.11 ถูกลงโทษทางวินัยให้ออกจากการเป็นนักศึกษา

ข้อ 66 การขอกลับเข้าเป็นนักศึกษา

นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ 65.3 และ 65.4 อาจขอสถานภาพการเป็นนักศึกษาคืนได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

บทเฉพาะกาล

ข้อ 67 หลักสูตรใหม่ หรือหลักสูตรปรับปรุงที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ก่อนวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2565 ให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 ยกเว้น ข้อ 14, 26.2, 29, 31.6, 38.2, 54.3 และ 55.7 ให้ใช้หลักเกณฑ์ วิธีการที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบนี้

ทั้งนี้ หลักสูตรต้องได้รับการปรับปรุงและใช้ระเบียบนี้ ภายใน 5 ปี นับจากการปรับปรุงครั้งสุดท้าย หรือเปิดสอนครั้งแรกของหลักสูตรนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

ข้อ 68 บรรดาประกาศ หรือคำสั่ง หรือหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอยู่ก่อนระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ ให้ยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไป จนกว่าจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามระเบียบนี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน หลังวันประกาศใช้ระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) ณรงค์ชัย อัครเศรณี

(นายณรงค์ชัย อัครเศรณี)

นายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

**ระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. 2559**

เพื่อให้การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปอย่างถูกต้องตามมาตรฐานวิชาการ มีคุณภาพสูง มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และเรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 23(2) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2558 ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการประชุม ครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2559 จึงวางระเบียบไว้ ดังนี้

**หมวดที่ 1
บททั่วไป**

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกหลักสูตรตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิก

3.1 ระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548

3.2 ระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดของมหาวิทยาลัยหรือคณะที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4. ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“สภามหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น
“อธิการบดี”	หมายความว่า	อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น
“คณะ”	หมายความว่า	คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“คณบดี”	หมายความว่า	คณบดีของคณะ วิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนงานที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“สาขาวิชา”	หมายความว่า	สาขาวิชาของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร”	หมายความว่า	คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากคณบดีเพื่อรับผิดชอบหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“ประธานหลักสูตร”	หมายความว่า	ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
“สำนักบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	สำนักบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

“บัณฑิตวิทยาลัย”	หมายความว่า	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย”	หมายความว่า	คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“นักศึกษา”	หมายความว่า	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อ 5. ให้อธิการบดีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกหลักเกณฑ์ ประกาศ คำสั่ง หรือระเบียบปฏิบัติซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการและการปฏิบัติไว้ในระเบียบนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาและเสนอความเห็นต่ออธิการบดี และให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ คำวินิจฉัยของอธิการบดีให้ถือเป็นที่สุด

ทั้งนี้การวินิจฉัยหรือตีความให้ยึดประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และเรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558

หมวดที่ 2

ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ 6. การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

- 6.1 บัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษามาตรฐานของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย
- 6.2 บัณฑิตวิทยาลัยมีหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนคณะและสาขาวิชามีหน้าที่จัดการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- 6.3 บัณฑิตวิทยาลัยจัดให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชา ร่วม เพื่อบริหารและจัดการศึกษาในหลักสูตรที่มีกระบวนการเกี่ยวข้องกับหลายคณะโดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 7. ระบบการศึกษเป็นแบบผสมหน่วยกิตใช้ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็นสองภาค การศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติให้มีระยะเวลาศึกษา ไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ส่วนภาคการศึกษาพิเศษอาจจัดได้ตามความจำเป็นของแต่ละหลักสูตร โดยให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

หลักสูตรอาจจัดการศึกษาระบบอื่น เช่น ระบบไตรภาค ระบบจตุรภาค หรืออื่นๆ ก็ได้ โดยให้ถือแนวทาง ดังนี้
ระบบไตรภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ รวมภาคการศึกษาพิเศษ หนึ่งภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

ระบบจตุรภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ รวมภาคการศึกษาพิเศษ หนึ่งภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์

ข้อ 8. การคิดหน่วยกิต**8.1 ระบบทวิภาค**

รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหา ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

รายวิชาการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึก ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

รายวิชาวิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

รายวิชาการศึกษาอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.2 ระบบไตรภาค

1 หน่วยกิต ระบบไตรภาค เทียบได้กับ 12/15 หน่วยกิต ระบบทวิภาค หรือ 4 หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ 5 หน่วยกิต ระบบไตรภาค

8.3 ระบบจตุรภาค

1 หน่วยกิต ระบบจตุรภาค เทียบได้กับ 10/15 หน่วยกิต ระบบทวิภาค หรือ 2 หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ 3 หน่วยกิต ระบบจตุรภาค

ข้อ 9. การจัดการศึกษา แบ่งเป็น ๓ ประเภทคือ

9.1 การจัดการศึกษาแบบเต็มเวลา (Full-time) หมายถึง การจัดการศึกษาในหลักสูตร โดยกำหนดจำนวนหน่วยกิตเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษาปกติ สำหรับระบบทวิภาค

9.2 การจัดการศึกษาแบบไม่เต็มเวลา (Part-time) หมายถึง การจัดการศึกษาในหลักสูตร โดยกำหนดจำนวนหน่วยกิตเฉลี่ยตลอดหลักสูตร น้อยกว่า 9 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษาปกติ สำหรับระบบทวิภาค

9.3 การจัดการศึกษาแบบพิเศษ ให้พิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละหลักสูตร โดยความเห็นชอบของคณะ

ข้อ 10. หลักสูตรหนึ่งๆ อาจจัดระบบการศึกษา และหรือจัดการศึกษาแบบใดแบบหนึ่ง หรือหลายแบบได้

ทั้งนี้ ระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

หมวดที่ 3

หลักสูตร

ข้อ 11. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

11.1 **หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต** เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สร้างเสริมความเชี่ยวชาญหรือประสิทธิภาพในทางวิชาชีพ เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะสิ้นสุดในตัวเอง สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่ามาแล้ว

11.2 **หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต** เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและหรือการวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับสูงกว่าชั้นปริญญาบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิต

11.3 **หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง** เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สร้างเสริมความเชี่ยวชาญหรือประสิทธิภาพในทางวิชาชีพ และเป็นหลักสูตรที่มีลักษณะสิ้นสุดในตัวเอง สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญามหาบัณฑิตหรือเทียบเท่ามาแล้ว

11.4 **หลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต** เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ การวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับสูงกว่าปริญญามหาบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ข้อ 12. โครงสร้างของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 13. ประเภทของหลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

13.1 หลักสูตรปกติ (Regular Program) หมายถึง หลักสูตรในสาขาวิชาหนึ่งที่ใช้ภาษาไทย เป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน และ/หรืออาจมีบางรายวิชาที่ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอนด้วยก็ได้

13.2 หลักสูตรนานาชาติ (International Program) หมายถึง หลักสูตรที่มีองค์ความรู้ และเนื้อหาสาระที่มีความเป็นสากล และมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นนานาชาติ เพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอน

คณะหรือสาขาวิชาอาจดำเนินการจัดทำหลักสูตรร่วมกับสถาบันอื่นในลักษณะร่วมแบบหลายปริญญา เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับหลักสูตร ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 14. ระยะเวลาการศึกษาของแต่ละหลักสูตรที่จัดแผนการศึกษาแบบเต็มเวลา เป็นดังนี้

14.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ไม่เกิน 3 ปีการศึกษา

14.2 ปริญญามหาบัณฑิต ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

14.3 ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ผู้ที่สำเร็จปริญญาบัณฑิตไม่เกิน 8 ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญามหาบัณฑิต ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

ระยะเวลาการศึกษาสำหรับหลักสูตรแบบไม่เต็มเวลาหรือที่จัดการศึกษาแบบอื่น ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 15. การประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้เป็นไปตามระบบการประกันคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ 4

อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 16. อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย

16.1 อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในมหาวิทยาลัย ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยรับเข้าใหม่ตั้งแต่ระเบียบนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

16.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว

16.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา

16.4 อาจารย์พิเศษ หมายถึง อาจารย์ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

16.5 อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่ได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้งให้ทำหน้าที่สอนในรายวิชาหรือบางหัวข้อในแต่ละรายวิชา

16.6 อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หมายถึง อาจารย์ประจำที่คณะแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและการจัดแผนการเรียนของนักศึกษา

16.7 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก (Major advisor) หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้รับแต่งตั้งให้รับผิดชอบกระบวนการเรียนรู้เพื่อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษาเฉพาะราย เช่น การพิจารณาเค้าโครง การให้คำแนะนำและควบคุมดูแล รวมทั้งการประเมินความก้าวหน้าและการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา

16.8 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (Co-advisor) หมายถึง อาจารย์ประจำ หรือ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่คณะแต่งตั้ง เพื่อให้ทำหน้าที่ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการพิจารณาเค้าโครง รวมทั้งช่วยเหลือให้คำแนะนำและควบคุมดูแลการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา

16.9 อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หมายถึง ผู้ที่มีได้เป็นอาจารย์ประจำที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรือ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์โดยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งนั้นมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในหน้านั้น ๆ

16.10 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในหน้านั้น ๆ แต่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ 17. คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์พิเศษ ของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโทบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ปริญญาตรีบัณฑิต ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 18. ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 19. การบริหารจัดการศึกษาหลักสูตร ให้ดำเนินการ ดังนี้

19.1 หลักสูตรหนึ่งๆ ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งคนบัตินที่หลักสูตรสังกัดเป็นผู้แต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี

19.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ทั้งนี้ อาจมีอาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นกรรมการเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

19.3 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

19.3.1 วางนโยบายและแผนการจัดการจัดการและการผลิตบัณฑิตของหลักสูตร

19.3.2 ควบคุมมาตรฐานหลักสูตรสาขาวิชาที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี)

19.3.3 ดำเนินการประกันคุณภาพหลักสูตร

19.3.4 ติดตามรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตรรวมทั้งให้คำแนะนำเพื่อการพัฒนา

ข้อ 20. ให้มีคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลคุณภาพและการบริหารจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาทุกหลักสูตรในองค์กรรวมของคณะนั้นๆ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่คณะกำหนด

หมวดที่ 5

การรับเข้าศึกษา

ข้อ 21. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

21.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่า ตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

21.2 หลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

21.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโทบัณฑิตหรือเทียบเท่าตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

21.4 หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญามหาบัณฑิตหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด และมีพื้นฐานความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิทยานิพนธ์ได้ หรือมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการ บริหารหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 22. การรับสมัคร

ใบสมัคร ระยะเวลาสมัคร หลักฐานประกอบและเงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 23. การรับเข้าศึกษา

การรับบุคคลใดเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ให้ออกเป็นประกาศบัณฑิตวิทยาลัย โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

23.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะเป็นผู้กำหนดเงื่อนไข วิธีการและจำนวนนักศึกษาที่จะรับในแต่ละสาขาวิชา และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

23.2 คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยอาจให้ความเห็นชอบในการรับบุคคลเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษได้ ทั้งนี้ต้องผ่านการพิจารณารับเข้าจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะที่เกี่ยวข้อง

23.3 คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยอาจให้ความเห็นชอบในการรับผู้มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาบัณฑิต และมีคุณสมบัติตามข้อ 21 เข้าศึกษาหรือวิจัยโดยไม่ขอรับปริญญาเป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายได้ ทั้งนี้ต้องผ่านการพิจารณารับเข้าจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะที่เกี่ยวข้อง

23.4 ในกรณีที่ผู้สมัครกำลังรอผลการศึกษาชั้นปริญญาบัณฑิต หรือปริญญามหาบัณฑิตแล้วแต่กรณี การรับเข้าศึกษาจะมีผลสมบูรณ์เมื่อผู้สมัครส่งหลักฐานการสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งตามที่หลักสูตรที่เข้าศึกษานั้นกำหนด ภายในเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

23.5 การรับนักศึกษาต่างชาติ ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น

23.6 การรับนักศึกษาจากหลักสูตรความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอื่นให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

กรณีไม่เป็นไปตาม ข้อ 23.1 – 23.6 ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 24. การรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

การรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 25. ประเภทของนักศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

25.1 นักศึกษาสามัญ คือ บุคคลที่บัณฑิตวิทยาลัยรับเข้าเป็นนักศึกษาโดยสมบูรณ์ในแต่ละสาขาวิชา หรือรับเข้าเป็นนักศึกษาทดลองศึกษาตามเงื่อนไขของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งเมื่อผ่านการประเมินผลหรือครบเงื่อนไขของแต่ละสาขาวิชา จึงจะได้รับเข้าเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อรับปริญญา หรือประกาศนียบัตร

25.2 นักศึกษาวิสามัญหรือบุคคลภายนอกร่วมเรียน คือ บุคคลที่บัณฑิตวิทยาลัยรับเข้าเป็นนักศึกษาโดยไม่ขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร การดำเนินการเกี่ยวกับนักศึกษาวិสามัญหรือบุคคลภายนอกร่วมเรียนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวดที่ 6

การลงทะเบียนวิชาเรียน

ข้อ 26. การลงทะเบียนและการเพิ่มหรือถอนวิชาเรียน

26.1 การลงทะเบียนวิชาเรียนแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

26.1.1 การลงทะเบียนโดยนับหน่วยกิตและคิดค่าคะแนน (Credit)

26.1.2 การลงทะเบียนโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

26.2 การลงทะเบียนในภาคการศึกษาปกติ

นักศึกษาในหลักสูตรที่จัดแผนการศึกษาแบบเต็มเวลาต้องลงทะเบียนวิชาเรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่มากกว่า 15 หน่วยกิต

นักศึกษาในหลักสูตรที่จัดแผนการศึกษาแบบไม่เต็มเวลาต้องลงทะเบียนวิชาเรียนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่มากกว่า 8 หน่วยกิต

นักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 1 ที่เข้าศึกษาในภาคเรียนที่หนึ่งและนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต ที่ยังสอบไม่ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) อาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้นๆ โดยการอนุมัติของคณบดี ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้ต้องต่อทะเบียนนักศึกษาและชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาเต็มตามอัตราที่กำหนด

26.3 ในภาคการศึกษาพิเศษนักศึกษาจะลงทะเบียนวิชาเรียนได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต

26.4 การลงทะเบียนวิชาเรียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดในข้อ 26.2 และ 26.3 จะกระทำได้ในกรณีที่จำนวนหน่วยกิตที่เหลือตามหลักสูตรมีจำนวนน้อยกว่า หรือมากกว่าที่กำหนดไว้ข้างต้น และจำเป็นต้องสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษานั้น ๆ ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีที่เกี่ยวข้อง ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

26.5 นักศึกษาจะลงทะเบียนวิชาเรียนซ้ำเพื่อคิดค่าคะแนนในวิชาที่เคยลงทะเบียน และได้ผลการเรียนตั้งแต่ระดับคะแนน B ขึ้นไปแล้วมิได้

ในกรณีที่นักศึกษาเรียนครบรายวิชาตามหลักสูตรแล้ว แต่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 จะสามารถลงทะเบียนวิชาเรียนซ้ำเพื่อคิดค่าคะแนนในวิชาที่เคยลงทะเบียน และได้ผลการเรียนต่ำกว่าระดับคะแนน A ได้

26.6 นักศึกษาที่เรียนรายวิชาครบตามหลักสูตรแล้วแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา และนักศึกษาที่ลาพักการศึกษาจะต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

26.7 นักศึกษาสามารถลงทะเบียนวิชาที่บรรจุอยู่ในแผนการเรียนตามหลักสูตรหรือรายวิชาที่เทียบเท่าในสถาบันอุดมศึกษาอื่นเพื่อนับเป็นวิชาตามแผนการเรียนตามหลักสูตรได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติจากคณบดีที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 27. เกณฑ์การขอเพิ่มและการถอนวิชาเรียน ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 28. การโอนหน่วยกิตและค่าคะแนนของรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วทั้งจากสถาบันการศึกษาอื่นและจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 29. การเปลี่ยนสาขาวิชา

นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนสาขาวิชาได้เมื่อศึกษารายวิชาในสาขาวิชาเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต มีรายวิชาที่สามารถโอนเข้าสาขาวิชาใหม่ได้ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต และทุกวิชาที่จะขอโอนต้องได้ระดับคะแนน B ขึ้นไป หรือ S แล้วแต่กรณี และได้ศึกษามาแล้วไม่เกิน 3 ปี

สำหรับหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 1 และหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต แบบ 1 นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนสาขาวิชาได้หลังจากที่ได้ลงทะเบียนเรียนแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา และได้ศึกษามาแล้วไม่เกิน 3 ปี โดยมีศักยภาพในการทำวิทยานิพนธ์ในสาขาวิชาใหม่ได้

การดำเนินการเปลี่ยนสาขาวิชาให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 30. การเปลี่ยนระดับการศึกษา

นักศึกษาในหลักสูตรระดับที่ต่ำกว่า อาจได้รับการพิจารณาให้โอนเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับที่สูงกว่า หรือในทางกลับกัน นักศึกษาในหลักสูตรระดับที่สูงกว่า อาจได้รับการพิจารณาให้โอนเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับที่ต่ำกว่าได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นๆ และ/หรือประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ 7

การวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อ 31. การวัดและประเมินผลการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

31.1 การสอบรายวิชา นักศึกษาจะต้องสอบรายวิชาทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน เว้นแต่รายวิชาที่ได้ถอนโดยถูกต้องตามระเบียบ ให้อาจารย์ประจำวิชาส่งผลการประเมินผลรายวิชาตามแบบฟอร์มของสำนักบริหารและพัฒนานิชาการ ผ่านความเห็นชอบของสาขาวิชาหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณบดีที่เกี่ยวข้อง แล้วแจ้งให้สำนักบริหารและพัฒนานิชาการทราบ ภายใน 15 วัน นับจากวันสอบ

31.2 การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) เป็นการสอบข้อเขียนหรือการสอบปากเปล่า หรือการสอบทั้งสองแบบข้างต้น สำหรับนักศึกษาในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต แผน ข การสอบประกอบด้วยวิชาในสาขาวิชาเอกเฉพาะ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ซึ่งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอคณบดีเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้ง

31.3 การสอบวิทยานิพนธ์ เป็นการสอบเพื่อประเมินผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต แผน ก และนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต ประกอบด้วย การตรวจอ่านและประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า และการประชุมพิจารณาผลงานของกรรมการ โดยให้มีคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นผู้สอบ

31.4 การสอบการศึกษาอิสระ เป็นการสอบเพื่อประเมินผลงานการศึกษาอิสระของนักศึกษาในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต แผน ข โดยคณะกรรมการสอบการศึกษาอิสระ ประกอบด้วย การตรวจอ่านและประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า และการประชุมตัดสินผลงานของกรรมการ

31.5 การสอบวัดคุณสมบัติ เป็นการสอบวัดความรู้ความสามารถของนักศึกษาในสาขาวิชาเอก และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินว่านักศึกษามีความสามารถที่จะดำเนินการวิจัยโดยอิสระ และเป็นผู้มีสิทธิ์เสนอขออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ในระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิตได้ ซึ่งกำหนดให้นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต แบบ 1 และ แบบ 2 ต้องสอบผ่าน โดยมีหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติดังนี้

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

31.5.1 การสอบวัดคุณสมบัติเป็นการสอบข้อเขียนหรือการสอบปากเปล่า หรือทั้งสองแบบในสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

31.5.2 ให้คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติเป็นผู้ดำเนินการจัดสอบวัดคุณสมบัติภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง

ในกรณีที่จำเป็นอาจจัดการสอบในภาคการศึกษาพิเศษได้ คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่า 4 คน โดยอาจจะมีกรรมการซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยร่วมด้วยไม่เกิน 2 คน ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอรายชื่อให้คณบดีที่หลักสูตรสังกัดเป็นผู้แต่งตั้ง

31.5.3 นักศึกษาที่มีสิทธิ์ขอสอบวัดคุณสมบัติ คือ

(1) นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรก เป็นต้นไป

(2) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต ที่มีความประสงค์จะขอเปลี่ยนระดับการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต ที่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ประเมินผลเป็น A B+ B C+ C D+ D F มาแล้วไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคสุดท้ายก่อนการสอบวัดคุณสมบัติไม่ต่ำ 3.5 หรือนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต แผน ก แบบ ก 1 ที่มีผลงานวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์อันมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาตรีบัณฑิตได้ ทั้งนี้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร/สาขาวิชา และคณะที่หลักสูตรสังกัด

31.5.4 การประเมินผลการสอบวัดคุณสมบัติ ให้เป็นสัญลักษณ์ S หมายถึง สอบผ่าน หรือ U หมายถึง สอบไม่ผ่าน ให้ประธานคณะกรรมการสอบ รายงานผลการสอบต่อคณะ สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการและบัณฑิตวิทยาลัย ผ่าน หัวหน้าสาขาวิชา/ประธานหลักสูตร ภายใน 15 วัน นับจากวันสอบ

31.5.5 นักศึกษาที่สอบวัดคุณสมบัติผ่านแล้ว จะเรียกว่านักศึกษานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต มีสิทธิ์เสนอขออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาตรีบัณฑิตได้

31.5.6 นักศึกษา ตามข้อ 31.5.3 (1) ที่สอบวัดคุณสมบัติครั้งแรกไม่ผ่านสามารถขอสอบได้อีก 1 ครั้ง และต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้ภายใน 2 ปีการศึกษา นับตั้งแต่ลงทะเบียน รายวิชาวิทยานิพนธ์ นักศึกษาที่สอบวัดคุณสมบัติครั้งที่สองแล้วไม่ผ่าน จะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2559 ข้อ 55.8 เว้นแต่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนระดับการศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

31.5.7 นักศึกษาตามข้อ 31.5.3 (2) ที่สอบวัดคุณสมบัติครั้งที่สองแล้วไม่ผ่าน จะยังคงมีสภาพเป็นนักศึกษานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตต่อไป

31.6 การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศ สำหรับนักศึกษานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิตให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน 2 ปี โดยเป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 32. การสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัติ และการประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศ ตามข้อ 31.2, 31.5, 31.6 ให้บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ

ข้อ 33. การลงทะเบียนนักศึกษาที่ทำการทุจริตทางวิชาการให้ดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2551 และประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฉบับที่ 1365/2550 เรื่อง แนวปฏิบัติและเกณฑ์การ

พิจารณาโทษทางวิชาการ นักศึกษาที่กระทำทุจริตทางวิชาการ ระดับบัณฑิตศึกษา หรือข้อบังคับและประกาศที่ปรับปรุงใหม่

ข้อ 34. การประเมินผลการศึกษา ให้กระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค ยกเว้นรายวิชาวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาอิสระ ให้มีการประเมินผลได้ก่อนสิ้นภาคการศึกษา

ข้อ 35. การประเมินผลรายวิชา ให้กำหนดระดับคะแนนหรือสัญลักษณ์ ซึ่งมีความหมาย และค่าคะแนนดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย	ค่าคะแนนต่อหน่วยกิต
A	ผลการประเมินขั้นดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก (Very Good)	3.5
B	ผลการประเมินขั้นดี (Good)	3.0
C+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างดี (Fairly Good)	2.5
C	ผลการประเมินขั้นพอใช้ (Fair)	2.0
D+	ผลการประเมินขั้นอ่อน (Poor)	1.5
D	ผลการประเมินขั้นอ่อนมาก (Very Poor)	1.0
F	ผลการประเมินขั้นตก (Failed)	0
สัญลักษณ์	ความหมาย	
I	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete) ใช้สำหรับรายวิชาที่มีค่าคะแนน ในกรณีนักศึกษาไม่สามารถเข้าสอบได้โดยเหตุสุดวิสัย โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจะต้องระบุสาเหตุของการให้สัญลักษณ์ I และแจ้งให้นักศึกษาทราบภายใน 1 เดือน นับจากวันที่ประกาศผลการประเมิน และการแก้สัญลักษณ์ I ให้ดำเนินการภายในภาคการศึกษาถัดไป มิฉะนั้น จะเปลี่ยนสัญลักษณ์ เป็น F เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็นโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการประจำคณะที่รายวิชานั้นสังกัด และให้คณบดีที่รายวิชานั้นสังกัด มีอำนาจอนุมัติให้ขยายเวลาได้ โดยต้องแจ้งให้สำนักบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัย ทราบล่วงหน้า	
S	ผลการศึกษาเป็นที่พอใจ (Satisfactory) ใช้สำหรับรายวิชาที่ลงทะเบียน โดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)	
U	ผลการศึกษายังไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory) ใช้สำหรับรายวิชาที่ลงทะเบียน โดยไม่นับหน่วยกิต	
W	ถอนวิชาเรียนแล้ว (Withdrawn) ใช้สำหรับรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอน หรือใช้ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา หรือใช้ในกรณีที่นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาค การศึกษานั้น	

ข้อ 36. การประเมินผลการสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัติ และการสอบภาษาต่างประเทศ ให้เป็นดังนี้

S (Satisfactory)	หมายความว่า	สอบผ่าน
U (Unsatisfactory)	หมายความว่า	สอบไม่ผ่าน

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

การสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติจะสอบได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ในแต่ละหลักสูตร สำหรับการสอบภาษาต่างประเทศ ไม่จำกัดจำนวนครั้งที่สอบ

ข้อ 37. นักศึกษาที่ได้รับระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือได้ U แล้วแต่กรณี ในหมวดวิชาบังคับถือว่าต่ำกว่ามาตรฐาน ให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำ

ข้อ 38. การนับจำนวนหน่วยกิตและคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม

38.1 ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนวิชาใดวิชาหนึ่งมากกว่า 1 ครั้ง ให้นับจำนวนหน่วยกิต ตามหลักสูตรในวิชานั้นเพียงครั้งเดียว

38.2 ในการคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average) ให้คำนวณจากทุกรายวิชาที่มีค่าคะแนน ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชาใดมากกว่า 1 ครั้งให้นำจำนวนหน่วยกิตและค่าคะแนนที่ได้ทุกครั้งไปใช้ในการคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม การคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสมให้ตั้งหารถึงทศนิยม 4 ตำแหน่ง และให้ปัดเศษเฉพาะทศนิยมที่มีค่าตั้งแต่ 5 ขึ้นไป ตั้งแต่ตำแหน่งที่ 4 เพื่อให้เหลือทศนิยม 2 ตำแหน่ง

หมวดที่ 8

การทำวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ

ข้อ 39. การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระกระทำไดเมื่อนักศึกษามีคุณสมบัติครบตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ทั้งนี้หลักเกณฑ์อื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 40. การเสนออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์

40.1 ปริญญาโทต้องได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ภายใน 1 ปี หลังจากลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

40.2 ปริญญาเอกต้องได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ภายใน 2 ปี หลังจากลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

ข้อ 41. การควบคุมวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก 1 คน และอาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมได้อีกตามความเหมาะสมแต่ละกรณี ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศหรือข้อกำหนดของแต่ละคณะ (ถ้ามี)

ข้อ 42. การประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ

42.1 การประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ต้องกระทำในทุกภาคการศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของสาขาวิชาหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณบดีที่เกี่ยวข้อง

42.2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ มีหน้าที่ในการประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา และรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการประจำคณะ และสำนักบริหารและพัฒนาระบบวิชาการ

42.3 ใช้สัญลักษณ์ S (Satisfactory) หมายถึง ผลการประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษาเป็นที่พอใจ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา โดยระบุจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระที่ได้รับการประเมินให้ได้สัญลักษณ์ S ของนักศึกษาแต่ละคนในแต่ละภาคการศึกษานั้น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียน (หากผลการประเมินพบว่าไม่มีความก้าวหน้า จำนวนหน่วยกิตที่ได้ในภาคการศึกษานั้น ๆ ให้มีค่าเป็น S เท่ากับ 0 (ศูนย์))

ต้นฉบับร่างวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระที่พร้อมนำเสนอคณะกรรมการสอบ และต้นฉบับผลงานวิทยานิพนธ์ ที่ต้องตีพิมพ์หรือเผยแพร่ตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนด ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ซึ่งต้องกำหนดจำนวนหน่วยกิต ตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี

42.4 นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระแล้ว ได้รับการประเมินผลความก้าวหน้าเป็น S เท่ากับ 0 (ศูนย์) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ควรพิจารณาหาสาเหตุ ซึ่งอาจให้นักศึกษาผู้นั้นได้รับการพิจารณาให้เปลี่ยนหัวข้อเรื่องวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระหรือเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ หรืออื่นๆแล้วแต่กรณี และประธานหลักสูตรต้องรายงานสาเหตุและผลการพิจารณาต่อคณบดีเพื่อหาข้อยุติ

ข้อ 43. ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินจำนวนหน่วยกิตจากหัวข้อเดิม ที่สามารถนำไปใช้กับหัวข้อใหม่ได้ แต่ต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ผ่านในหัวข้อเดิม ทั้งนี้ให้นับจำนวนหน่วยกิตดังกล่าว เป็นจำนวนหน่วยกิตที่ผ่านได้สัญลักษณ์ S ซึ่งสามารถนำมานับเพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร พร้อมทั้งให้คณะแจ้งสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ ภายใน 15 วัน และให้บันทึกการเปลี่ยนแปลงในประวัติการศึกษา

ข้อ 44. การสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ

44.1 การดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ต้องสอบภายในเวลา 45 วัน หลังจากให้นักศึกษาผ่านการประเมินผลความก้าวหน้าและได้สัญลักษณ์ S ครบตามจำนวนหน่วยกิต รายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของหลักสูตรนั้น ๆ

ในการรายงานการประเมินผลความก้าวหน้าครั้งสุดท้ายซึ่งนักศึกษาผ่านและได้สัญลักษณ์ S ครบตามจำนวนหน่วยกิตรายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของหลักสูตรนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเสนอให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ รวมทั้งให้เสนอวันที่จะทำการสอบไปพร้อมกันด้วย

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการสอบได้ภายใน 45 วัน ให้ถือว่า การได้สัญลักษณ์ S ในการประเมินครั้งสุดท้ายเป็นโมฆะ

44.2 การสอบวิทยานิพนธ์

44.2.1 ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้พิจารณาเสนอให้คณะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

44.2.2 การสอบวิทยานิพนธ์ ต้องเป็นแบบเปิด โดยการเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังการนำเสนอและตอบคำถามของผู้เข้าสอบได้ และคณะต้องประกาศให้ผู้สนใจทราบก่อนการสอบไม่น้อยกว่า 7 วัน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์มีอำนาจ ในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้เข้าฟังถามหรือแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการจำกัดเวลาการถาม และการควบคุมให้ดำเนินการสอบเป็นไปโดยเรียบร้อย

44.2.3 ในวันสอบ จะต้องมีการสอบจำนวนไม่น้อยกว่าตามที่กำหนด ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ถ้าคณะกรรมการสอบไม่ครบตามจำนวนดังกล่าวข้างต้น ให้เลื่อนการสอบออกไป ในกรณีที่จำเป็นอาจเปลี่ยนแปลงกรรมการได้ โดยให้คณะแต่งตั้งซ่อมกรรมการ ทั้งนี้จะต้องกำหนดวันสอบครั้งใหม่ให้มีเวลาพอสมควรแก่การที่กรรมการที่แต่งตั้งซ่อมขึ้นใหม่ จะได้ใช้ตรวจอ่านวิทยานิพนธ์ได้

44.2.4 ผู้ประเมินผลการสอบต้องเป็นกรรมการสอบที่อยู่ร่วมในวันสอบ การประเมินผลโดยให้นับ (คณะ) อาจารย์ที่ปรึกษาเป็น 1 อาจารย์ประจำหลักสูตรเป็น 1 และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็น 1 และให้ถือผลการประเมินตามมติกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

44.3 การสอบการศึกษาอิสระ

44.3.1 ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้พิจารณาเสนอให้คณะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบการศึกษาอิสระ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

44.3.2 การสอบการศึกษาอิสระ ต้องเป็นแบบเปิด โดยการเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังการนำเสนอและตอบคำถามของผู้เข้าสอบได้ และคณะต้องประกาศให้ผู้สนใจทราบก่อนการสอบไม่น้อยกว่า 7 วัน

คณะกรรมการสอบการศึกษาอิสระมีอำนาจ ในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้เข้าฟังถามหรือแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของการศึกษาอิสระ รวมทั้งการจำกัดเวลาการถาม และการควบคุมให้ดำเนินการสอบเป็นไปโดยเรียบร้อย

44.3.3 ในวันสอบจะต้องมีคณะกรรมการสอบจำนวนไม่น้อยกว่าตามที่กำหนดตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์

ถ้าคณะกรรมการสอบไม่ครบตามจำนวนดังกล่าวข้างต้น ให้เลื่อนการสอบออกไป ในกรณีที่จำเป็นอาจเปลี่ยนแปลงกรรมการได้ โดยให้คณะแต่งตั้งซ่อมกรรมการ ทั้งนี้จะต้องกำหนดวันสอบครั้งใหม่ให้มีเวลาพอสมควรแก่การที่กรรมการที่แต่งตั้งซ่อมขึ้นใหม่ จะได้ใช้ตรวจอ่านการศึกษาอิสระได้

44.3.4 ผู้ประเมินผลการสอบต้องเป็นกรรมการสอบทุกคน การประเมินผลโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมให้นับคะแนนเป็น 1 และให้ถือผลการประเมินตามมติกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

การสอบตามนัยนี้จะสอบได้ไม่เกิน 2 ครั้ง

ข้อ 45. การประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ โดยให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย แบ่งเป็น 4 ระดับคือ

Excellent	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นดีเยี่ยม
Good	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นดี
Pass	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นผ่าน
Fail	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นตก

ข้อ 46. ให้ประธานคณะกรรมการสอบแจ้งผลการสอบเป็นลายลักษณ์อักษรแก่คณบดีและผู้เข้าสอบภายใน 5 วันทำการถัดจากวันสอบ หากไม่สามารถดำเนินการแจ้งผลได้ภายในวันที่กำหนด ถือว่าการสอบครั้งนั้นเป็นโมฆะ

46.1 ในกรณีสอบผ่านแต่ต้องมีการแก้ไขให้มีบันทึกประเด็นหรือรายการที่ต้องแก้ไข พร้อมทั้ง

มีการอธิบายชี้แจงให้ผู้เข้าสอบรับทราบ ทั้งนี้ผู้เข้าสอบต้องแก้ไขให้แล้วเสร็จ และคณะกรรมการสอบให้ความเห็นชอบภายใน 45 วันนับจากวันสอบ หากไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามกำหนดดังกล่าวให้ถือว่าไม่ผ่านการสอบครั้งนั้น ให้คณะกรรมการสอบรายงานผลขั้นสุดท้ายต่อคณบดี

46.2 กรณีสอบไม่ผ่านคณะกรรมการต้องสรุปสาเหตุหลักของการพิจารณาไม่ให้ผ่าน โดยบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร รายงานต่อคณบดีภายใน 3 วันทำการถัดจากวันสอบให้คณะแจ้งผลการสอบให้สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ ภายใน 15 วัน

ข้อ 47. หากนักศึกษาขาดสอบโดยไม่มีเหตุสุดวิสัย ให้ถือว่าสอบไม่ผ่านในการสอบครั้งนั้น

ข้อ 48. ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระครั้งแรกไม่ผ่านตามข้อ 46.2 มีสิทธิยื่นขอสอบครั้งที่ 2 ได้ภายใน 15 วันหลังวันสอบ และต้องสอบภายใน 60 วันหลังวันสอบ

ในกรณีที่ไม่ผ่านการสอบตามนัยแห่งข้อ 46.1 ให้ยื่นขอสอบครั้งที่ 2 ภายใน 15 วันหลังวันครบกำหนดการแก้ไข และต้องสอบภายใน 60 วันหลังวันครบกำหนดการแก้ไข

การขอสอบทั้ง 2 กรณี ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าลงทะเบียนสอบตามที่คณะกำหนด หากไม่ดำเนินการตามกำหนดข้างต้น ให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

การให้โอกาสสอบครั้งที่ 2 นี้ ไม่เป็นเหตุให้ได้รับการยกเว้น หรือไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่อื่นแต่อย่างใด

ข้อ 49. รูปแบบการพิมพ์ การส่งเล่ม และลิขสิทธิ์ในวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระ

49.1 รูปแบบการพิมพ์วิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

49.2 นักศึกษาต้องส่งวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนลักษณะ และระยะเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

49.3 ลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรในวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระเป็นของมหาวิทยาลัยขอนแก่น นักศึกษาและ/หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระเรื่องนั้นๆ สามารถนำไปเผยแพร่ในเชิงวิชาการได้ แต่การนำเนื้อหาหรือผลจากการศึกษาไปใช้เพื่อประโยชน์อื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด

กรณีการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระได้รับทุนวิจัยที่มีข้อผูกพันเกี่ยวกับลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรโดยได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย ให้ดำเนินการตามข้อผูกพันนั้น ๆ

หมวดที่ 9

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ 50. การสำเร็จการศึกษา

ให้คณะกรรมการประจำคณะเป็นผู้อนุมัติการสำเร็จการศึกษา และให้ถือวันที่ได้รับอนุมัตินั้นเป็นวันสำเร็จการศึกษา และนักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาได้ต้องมีคุณสมบัติต่อไปนี้

50.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

50.1.1 สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตร

50.1.2 ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาตามหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 3.00

50.2 หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

50.2.1 มีความรู้ภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

50.2.2 แผน ก แบบ ก 1 เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพ

50.2.3 แผน ก แบบ ก 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) ที่ได้มาตรฐาน

50.2.4 แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 พร้อมทั้งเสนอรายงานการศึกษาอิสระ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบการศึกษาอิสระ และผลงานรายงานการศึกษาอิสระจะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสาร หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) ที่ได้มาตรฐาน

50.3 หลักสูตรปริญญาคุษภูิบัณฑิต

50.3.1 ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

50.3.2 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

50.3.3 แบบ 1 เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ จำนวน 1 เรื่อง และวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพอีก 1 เรื่อง

50.3.4 แบบ 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตรได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพ

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยหรือหลักสูตรอาจกำหนดเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาที่ไม่ต่ำกว่าข้อ 50.2 หรือข้อ 50.3 แล้วแต่กรณีได้

ข้อ 51. การขออนุมัติปริญญา

51.1 นักศึกษาผู้คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา ให้ยื่นคำร้องแสดงความจำนงขอสำเร็จการศึกษาต่อคณะล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วัน ก่อนวันสิ้นภาคการศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษานั้น

51.2 นักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณาเสนอชื่อจากคณะเพื่อขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

51.2.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามข้อ 50

- 51.2.2 ไม่ค้างชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หรือมีหนี้สินกับมหาวิทยาลัยหรือคณะ
- 51.2.3 เป็นผู้ไม่อยู่ในระหว่างการดำเนินการทางวินัยนักศึกษา
- 51.2.4 ส่งวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
ที่จัดทำตามรูปแบบและจำนวนที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด
- 51.2.5 การเสนอชื่อผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย ให้
เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 52. ในกรณีที่มีเหตุผลที่จำเป็นและสมควร มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาให้ผู้สำเร็จการศึกษาผู้หนึ่งผู้ใด
เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 53. การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตร

สภามหาวิทยาลัยอาจพิจารณาเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตรซึ่งได้อนุมัติแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
ผู้หนึ่งผู้ใดไปแล้วตามกรณีดังต่อไปนี้

53.1 ผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้น ไม่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามนัยของคุณสมบัติผู้มีสิทธิเข้าศึกษาหรือ
ผู้สำเร็จการศึกษา ของหลักสูตรที่ตนได้สำเร็จการศึกษา ตามข้อ 21 หรือ ข้อ 50 แห่งระเบียบนี้ การเพิกถอน
ปริญญาหรือประกาศนียบัตร มีผลตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตรให้กับบุคคลนั้น

53.2 วิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ หรือผลงานทางวิชาการอื่นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อ
การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ของผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้น ลอกเลียนงานผู้อื่น หรือดัดแปลงข้อมูลที่ไม่เป็น
ข้อเท็จจริง หรือปลอมแปลงผลงานวิจัย หรือมิได้กระทำด้วยตนเอง การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตร ให้มี
ผลตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตรให้กับบุคคลนั้น

53.3 ผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้นได้กระทำการอันเป็นที่เสื่อมเสียร้ายแรงต่อมหาวิทยาลัย หรือต่อ
ศักดิ์ศรีแห่งปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่ตนได้รับ การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตรในกรณีนี้ ให้มีผลตั้งแต
วันที่สภามหาวิทยาลัยมีมติเพิกถอน

หมวดที่ 10

สถานภาพของนักศึกษา

ข้อ 54. การลาพักการศึกษาและการลาออกของนักศึกษา

54.1 นักศึกษาผู้ประสงค์จะลาพักการศึกษา ต้องยื่นคำร้องต่อคณะที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการ
พิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ และประธานหลักสูตร
เพื่อเสนอคณบดีพิจารณาอนุมัติ

54.2 การลาพักการศึกษามี 2 ลักษณะ ดังนี้

54.2.1 การลาพักการศึกษาหลังจากได้ลงทะเบียนรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา
ตามเวลาที่ปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา กำหนด และชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษานั้น
เรียบร้อยแล้ว แต่ ภายหลัง มีความประสงค์ขอลาพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น ต้องยื่นคำร้องและได้รับอนุมัติ
ให้ลาพักการศึกษา ก่อนการสอบประจำภาคตามปฏิทินการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนดไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์
ยกเว้นกรณีที่มีสาเหตุสุดวิสัยหรือเจ็บป่วยให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

การลาพักการศึกษา ในกรณีที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว จะได้สัญลักษณ์ W และนักศึกษาไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมการลาพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

54.2.2 การลาพักการศึกษา กรณียังไม่ได้ลงทะเบียนรายวิชา ให้ยื่นคำร้องผ่านกระบวนการ หลังจากที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา และยื่นตามเวลาที่ปฏิทินการศึกษากำหนด นักศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียมการลาพักการศึกษา ในอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด

54.3 การลาพักการศึกษาให้ลาพักได้ไม่เกิน 2 ภาคการศึกษาปกติ ตลอดหลักสูตร การนับเวลาการลาพักการศึกษา ให้นับรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร ยกเว้นนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา เนื่องจากถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

54.4 นักศึกษาใหม่ที่บัณฑิตวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในภาคการศึกษาแรก ไม่มีสิทธิลาพักการศึกษา ยกเว้น มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยหรือเจ็บป่วย

54.5 นักศึกษาผู้ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนักศึกษา ต้องยื่นคำร้องต่อคณะที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ประธานหลักสูตร และคณบดีเพื่อเสนออธิการบดีพิจารณาอนุมัติ

ข้อ 55. การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

นักศึกษาจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาต่อเมื่ออยู่ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

55.1 ตาย

55.2 ลาออกและได้รับอนุมัติแล้ว

55.3 สำเร็จการศึกษา

55.4 มหาวิทยาลัยสั่งให้ออก อันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนระเบียบการลงทะเบียนและการชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา

55.5 เรียนได้จำนวนหน่วยกิตไม่เกินกึ่งหนึ่งจากจำนวนหน่วยกิตรวมของรายวิชาที่มีค่าคะแนนในหลักสูตร และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50

55.6 เรียนได้จำนวนหน่วยกิตเกินกึ่งหนึ่งจากจำนวนหน่วยกิตรวมของรายวิชาที่มีค่าคะแนนและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.75

55.7 ไม่มีความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ 2 ภาคการศึกษาติดต่อกัน โดยได้สัญลักษณ์ S เป็น 0 ติดต่อกัน 2 ภาคการศึกษา ทั้งนี้ หากได้ S เป็น 0 ก่อนและหลังการลาพักการศึกษา ถือว่าเป็นการได้ สัญลักษณ์ S เป็น 0 ติดต่อกัน 2 ภาคการศึกษา

55.8 สอบวิทยานิพนธ์ หรือสอบประมวลความรู้ หรือสอบการศึกษาอิสระ หรือสอบวัดคุณสมบัติครั้งที่สองไม่ผ่าน

55.9 หลังการสอบวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ ครั้งที่ 1 ไม่ผ่าน หากไม่ดำเนินการและ/หรือสอบวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระครั้งที่ 2 ตามระยะเวลาที่กำหนด

55.10 ใช้เวลาการศึกษาครบตามที่หลักสูตรกำหนดแล้ว

55.11 นักศึกษาสามัญที่คงสภาพเป็นนักศึกษาทดลองศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด

55.12 ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำ

โดยประมาท

55.13 ถูกลงโทษทางวินัยให้ออกจากการเป็นนักศึกษา

ข้อ 56. การขอกลับเข้าเป็นนักศึกษา

นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ 55.2 55.4 อาจขอสถานภาพการเป็นนักศึกษาคืนได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 57. หลักสูตรใหม่ หรือหลักสูตรปรับปรุงที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ก่อนวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ทั้งนี้หลักสูตรต้องได้รับการปรับปรุงและใช้ระเบียบนี้ภายใน 5 ปี นับจากการปรับปรุงครั้งสุดท้าย หรือเปิดสอนครั้งแรกของหลักสูตรนั้นๆ แล้วแต่กรณี

หมวดที่ 11

บทเฉพาะกาล

ข้อ 58. บรรดาประกาศ หรือคำสั่ง หรือหลักเกณฑ์อันเกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอยู่ก่อนระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ ให้ยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไป จนกว่าจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามระเบียบนี้ ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน หลังวันประกาศใช้ระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2559

(ลงชื่อ) ณรงค์ชัย อัครเศรณี

(นายณรงค์ชัย อัครเศรณี)

นายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 513/2567)

เรื่อง แนวปฏิบัติและเกณฑ์การพิจารณาโทษทางวิชาการนักศึกษาที่กระทำทุจริตทางวิชาการ
ระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อให้การพิจารณาโทษทางวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่กระทำทุจริตทางวิชาการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีบรรทัดฐานเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2558 และข้อ 5 ของระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ 12/2566 เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2566 และที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในคราวประชุม ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2567 จึงออกประกาศหลักเกณฑ์การพิจารณานักศึกษาที่กระทำทุจริตทางวิชาการ ระดับบัณฑิตศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 513/2567) เรื่อง แนวปฏิบัติและเกณฑ์การพิจารณาโทษทางวิชาการนักศึกษาที่กระทำทุจริตทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1365/2550) เรื่อง แนวปฏิบัติและเกณฑ์การพิจารณาโทษทางวิชาการนักศึกษาที่กระทำทุจริตทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา และบรรดาประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“อธิการบดี”	หมายความว่า	อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น
“คณะ”	หมายความว่า	คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานอื่นที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“คณบดี”	หมายความว่า	คณบดีของคณะ วิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนงานอื่นที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“นักศึกษา”	หมายความว่า	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“วิทยานิพนธ์”	หมายความว่า	รายงานผลการวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ในระดับบัณฑิตศึกษาที่กำหนดให้ทำวิทยานิพนธ์
“การศึกษาอิสระ”	หมายความว่า	รายงานการศึกษาอิสระที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท แผน 2 แบบวิชาชีพ
“ผลงานทางวิชาการ”	หมายความว่า	รายงานในรายวิชา หรือกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลในรายวิชา หรือรายงานผลการวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์หรือรายงานผลการศึกษาอิสระของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หรือผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่โดยเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 5 การทุจริตทางวิชาการ ประกอบด้วย

5.1 การคัดลอกผลงาน หรือแอบอ้างความเห็นของผู้อื่นมาเป็นของตน หรือการลอกเลียนวรรณกรรม (Plagiarism) หมายถึง การนำแนวคิดงาน หรือผลงานของผู้อื่นไปใช้เสมือนว่าเป็นของตนโดยไม่มีการอ้างอิงถึงแหล่งที่มาหรือให้เกียรติเจ้าของเดิมหรือปกปิดข้อความจริงที่ควรบอกให้ชัดเจน ทำให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดว่าเป็นของตน ตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย (ฉบับที่ 104/2566) เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ข้อ 12

5.2 การคัดลอกผลงานของตนเอง (Self-plagiarism) หมายถึง การคัดลอกหรือนำผลงานที่เหมือนเดิมหรือเกือบเหมือนเดิมของตนเองกลับมาใช้อีกครั้งหนึ่งโดยไม่มีการอ้างอิงถึงผลงานเดิมของตนนั้น ทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากความจริง และอาจเกิดความสับสนในการอ้างอิงได้ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการนำผลงานตนเองมาใส่ในเล่มวิทยานิพนธ์ ตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย (ฉบับที่ 104/2566) เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ข้อ 12

5.3 การสร้างข้อมูลเท็จ (Fabrication) หมายถึง การสร้างข้อมูลขึ้นโดยมีเจตนาที่จะให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นข้อมูลที่ได้จากการทดลองหรือจากการเก็บรวบรวมงานวิจัย

5.4 การปลอมแปลงหรือบิดเบือนข้อมูล (Falsification) หมายถึง การปกปิด บิดเบือน หรือทำให้ผิดจากความเป็นจริง โดยการตัดทอน ดัดแปลง ปُرุงแต่งแก้ไขข้อมูล ข้อความ หรือการปฏิบัติอื่นใด ในกระบวนการวิจัย เพื่อให้เป็นไปตามข้อสรุปที่ตนต้องการ

5.5 การเผยแพร่ซ้ำ (Redundant Publication) หมายถึง การเผยแพร่งานวิจัย ข้อมูล หรือบทความเดิมซึ่งเคยถูกเผยแพร่ไปแล้ว โดยอาจเป็นการเผยแพร่ข้อมูลทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน การเผยแพร่ก่อนหน้าโดยตนเองหรือบุคคลอื่น การเผยแพร่โดยใช้ชื่อเดียวกันหรือชื่อแตกต่างกัน การเผยแพร่โดยใช้ข้อความโวหารเดียวกันหรือต่างกัน และการเผยแพร่โดยภาษาเดียวกันหรือแตกต่างกัน

5.6 การตีพิมพ์แบ่งย่อย (Salami Publication) หมายถึง การนำงานวิจัยที่มีความเหมาะสมที่จะตีพิมพ์เป็นบทความเดียว นำมาซอยแบ่งย่อยแยกส่งตีพิมพ์เป็นบทความหลายๆ บทความอย่างไม่เหมาะสมและไม่จำเป็น ซึ่งในการส่งตีพิมพ์นั้นๆ อาจเป็นการส่งตีพิมพ์โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นคนเดียวกันหรือต่างกันได้

5.7 การส่งบทความตีพิมพ์มากกว่าหนึ่งวารสาร (Simultaneous Submission) หมายถึง การส่งบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์มากกว่าหนึ่งวารสาร โดยอาจส่งในเวลาเดียวกันหรือส่งไปวารสารหนึ่งแล้วยังไม่ได้รับคำตอบจึงส่งเรื่องเดียวกันไปยังอีกวารสารหนึ่ง

5.8 การเลือกข้อมูลส่งตีพิมพ์ (Selective Publication) หมายถึง การเผยแพร่ผลงานวิชาการหรือผลงานวิจัย โดยคัดเลือกเฉพาะผลที่เป็นไปในทิศทางที่ตนต้องการหรือเลือกที่จะไม่เผยแพร่ผลงาน โดยมีเจตนาให้ผู้รับสื่อเข้าใจหรือแปลผลต่างไปจากการที่ได้รับทราบผลทั้งหมดหรือมีเจตนาซ่อนเร้นข้อมูล

5.9 การเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวหรือความลับของผู้รับการวิจัยโดยไม่ได้รับคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้รับการวิจัย ทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้รับการวิจัยเป็นส่วนตัว

5.10 การนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นไปใช้ หมายถึง การนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นไปใช้โดยอ้างว่าเป็นผลงานทางวิชาการของตนเอง

5.11 การไม่ทำผลงานทางวิชาการด้วยตนเอง หมายถึง การจ้าง หรือให้ผู้อื่นทำผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการจ้างพิมพ์ การแปลบทคัดย่อและการวิเคราะห์ข้อมูลบางส่วน

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

5.12 การรับจ้างทำผลงานทางวิชาการ หมายถึง การรับจ้างทำผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ให้ผู้อื่น ทั้งนี้ไม่รวมถึงการรับจ้างพิมพ์ รับจ้างการแปลบทความและการรับจ้างวิเคราะห์ข้อมูลบางส่วน

5.13 การทุจริตทางวิชาการอื่นที่นอกเหนือจากข้อ 5.1-5.12

ข้อ 6 เมื่อพบว่านักศึกษามีพฤติกรรมหรือถูกกล่าวหาทุจริตทางวิชาการ ให้คณะที่นักศึกษาสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง และให้ดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับการทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

ข้อ 7 ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการรวบรวมหลักฐานและสอบสวนข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือนำหลักฐานมาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และให้คณะกรรมการจัดทำรายงานการสอบข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะเพื่อพิจารณาโทษ โดยให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาโทษจากทุกองค์ประกอบ ตามสมควรแก่กรณี ดังนี้

7.1 ทุจริตทางวิชาการในรายวิชา

7.1.1 ตัดคะแนนในส่วนที่กระทำผิด หรือ

7.1.2 ปรับตกในรายวิชาที่กระทำผิด

7.2 ทุจริตทางวิชาการรายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์

7.2.1 ภาคทัณฑ์ตลอดการมีสภาพเป็นนักศึกษา หรือ

7.2.2 ให้ปรับผลการประเมิน S เป็น 0 (ศูนย์) ในภาคการศึกษานั้น หรือ

7.2.3 ให้ปรับผลการประเมิน S เป็น 0 (ศูนย์) ทั้งหมดและให้นักศึกษาเริ่มขั้นตอน

การทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ใหม่

7.3 การทุจริตทางวิชาการในกรณีอื่น ให้ภาคทัณฑ์ตลอดการมีสภาพเป็นนักศึกษา

ทั้งนี้ ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่โดยเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่เกิดจากการกระทำทุจริตทางวิชาการ ไม่สามารถนำมาใช้สำเร็จการศึกษาได้

ข้อ 8 การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวิชาการให้นักศึกษาที่ต้องการอุทธรณ์ ยื่นอุทธรณ์ต่ออธิการบดีโดยยื่นที่บัณฑิตวิทยาลัยด้วยตนเองภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษทางวิชาการอย่างเป็นทางการ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของนักศึกษา และข้อคัดค้านคำสั่งลงโทษทางวิชาการอย่างเป็นทางการ พร้อมข้อเท็จจริงและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการอุทธรณ์ เป็นการเฉพาะราย ประกอบด้วย

- 1) รองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา เป็นประธานกรรมการ
หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิการบดี
- 2) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นรองประธานกรรมการ
- 3) รองคณบดี หรือผู้ที่คณะมอบหมายให้รับผิดชอบ เป็นกรรมการ
ด้านบัณฑิตศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่สอดคล้องกับคณะ
ที่มีการยื่นอุทธรณ์ และไม่เกี่ยวข้องกับการอุทธรณ์ อีก 2 คน
- 4) นิติกรที่อธิการบดีมอบหมาย 1 คน เป็นกรรมการ
- 5) รองคณบดีฝ่ายวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย เป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้อาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้อีก 1 คน

ให้คณะกรรมการพิจารณาการอุทธรณ์ดำเนินการพิจารณาข้ออุทธรณ์โดยเปิดโอกาสให้ผู้อุทธรณ์ได้ชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาอุทธรณ์และเสนอผลการพิจารณาต่ออธิการบดีภายใน 45 วัน นับตั้งแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ กรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นสามารถขอขยายระยะเวลาได้ทั้งนี้ไม่เกินครั้งละ 30 วัน และไม่เกิน 2 ครั้งโดยแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ได้รับทราบด้วย

อธิการบดีมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยผลการพิจารณาอุทธรณ์ แล้วแจ้งคำวินิจฉัยเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายใน 15 วัน นับจากวันที่ได้รับรายงานจากคณะกรรมการพิจารณาการอุทธรณ์

ข้อ 9 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยออกคำสั่งลงโทษนักศึกษา และแจ้งให้นักศึกษา สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ และบัณฑิตวิทยาลัยทราบ ภายใน 7 วัน นับจากวันที่ออกคำสั่ง

ข้อ 10 ให้สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการบันทึกผลและประวัติการลงโทษ และแจ้งผู้ปกครองหรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณีของนักศึกษาผู้นั้น ให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ 11 ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีปัญหาในการตีความหรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยและคำวินิจฉัยของอธิการบดีถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ) ชาญชัย พานทองวิริยะกุล
(รองศาสตราจารย์ชาญชัย พานทองวิริยะกุล)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1073 /2550)

เรื่อง แนวปฏิบัติและเกณฑ์การพิจารณาโทษทางวิชาการ นักศึกษาที่กระทำความผิดอันมีสาเหตุมาจากการสอบ

เพื่อให้การพิจารณาลงโทษนักศึกษาที่ฝ่าฝืนระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ.2548 หมวดที่ 12 บทกำหนดโทษ ข้อ 41 และข้อ 42 ระเบียบมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2548 และระเบียบของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การสอบประจำภาคของนักศึกษา พ.ศ. 2547 เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีบรรทัดฐานเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความมาตรา 20 และมาตรา 23(1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2541 ประกอบกับข้อ 17 ของระเบียบของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการสอบประจำภาคของนักศึกษา พ.ศ. 2547 และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวิชาการของมหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 3/2550 เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2550 และที่ประชุมคณบดี คราวประชุมครั้งที่ 14/2550 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2550 จึงออกประกาศกำหนดแนวปฏิบัติและเกณฑ์การพิจารณาโทษทางวิชาการนักศึกษาที่กระทำความผิดอันมาจากการสอบไว้ดังนี้

ข้อ 1. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1073/2550) เรื่อง แนวปฏิบัติและเกณฑ์การพิจารณาโทษทางวิชาการนักศึกษาที่กระทำความผิดอันมีสาเหตุมาจากการสอบ”

ข้อ 2. ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ 3. ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายถึง มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“อธิการบดี”	หมายถึง อธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“คณะ”	หมายถึง คณะ วิทยาลัย วิทยาเขต ที่นักศึกษาสังกัดอยู่
“นักศึกษา”	หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
“การลงโทษทางวิชาการ”	หมายถึง การที่นักศึกษาถูกพิจารณาโทษทางวิชาการเนื่องจากฝ่าฝืนระเบียบของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการสอบ
“กรรมการคุมสอบ”	หมายถึง ผู้ที่คณะแต่งตั้งให้เป็นผู้ควบคุมห้องสอบวิชาใดวิชาหนึ่งของการสอบ
“คณะกรรมการสอบ”	หมายถึง คณะกรรมการที่คณะแต่งตั้งให้รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการสอบประจำภาคของนักศึกษา

ข้อ 4. เมื่อพบว่ามิมีนักศึกษา มีพฤติกรรมที่อาจฝ่าฝืนระเบียบการสอบ หรือ سوءเจตนาทุจริต หรือทุจริตให้กรรมการคุมสอบ ทำรายงานตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ เสนอต่อประธานคณะกรรมการสอบ ภายในวันเกิดเหตุพร้อมแนบหลักฐานประกอบ (ถ้ามี)

ข้อ 5. ให้คณะกรรมการสอบหรือคณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการสอบ รวบรวมหลักฐาน ข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ชี้แจงข้อเท็จจริง และจัดทำรายงานการสอบข้อเท็จจริง ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงของกรรมการคุมสอบ คำชี้แจงของนักศึกษา ความเห็นของคณะกรรมการสอบ หรือ

คณะทำงาน และหรือเอกสารหลักฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน นับจากวันเกิดเหตุ แล้วเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะเพื่อพิจารณาโทษ

ข้อ 6. ให้คณะกรรมการประจำคณะพิจารณาโทษจากทุกองค์ประกอบทั้งพยานบุคคล เอกสารและหลักฐาน และพิจารณาปรับโทษตามสมควรแก่กรณี ดังนี้

- 6.1 ปรับตกในรายวิชานั้น ในกรณีที่พบว่านักศึกษามีเจตนาฝ่าฝืนระเบียบว่าด้วยการสอบประจำภาคของนักศึกษาข้อ 7 และ 10.1 ของระเบียบดังกล่าว
- 6.2 ปรับตกในทุกรายวิชาที่เข้าสอบแล้วสำหรับภาคการศึกษานั้น ในกรณีที่พบว่านักศึกษาสอบเจตนาทุจริต เช่น นำหรือมีเอกสาร หรืออุปกรณ์ หรือบันทึกในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่เอื้อประโยชน์ต่อการประเมินผลการศึกษาในรายวิชานั้นเข้าห้องสอบ เว้นแต่อาจารย์ประจำวิชาได้อนุญาตไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นต้น
- 6.3 ปรับตกในทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนสำหรับภาคการศึกษานั้น ในกรณีที่พบว่านักศึกษามีเจตนากระทำการทุจริตอย่างชัดเจนอย่างชัดเจน เช่น นำหรือมีเอกสาร หรืออุปกรณ์ หรือบันทึกในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่เอื้อประโยชน์ต่อการประเมินผลการศึกษาในรายวิชานั้น และได้ใช้ประโยชน์จากสิ่งของดังกล่าว เว้นแต่อาจารย์ประจำวิชาได้อนุญาตไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นต้น

ข้อ 7. ให้คนบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะออกคำสั่งลงโทษนักศึกษาให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน หลังจากวันสุดท้ายของการส่งผลการเรียนในแต่ละภาคการศึกษา ตามปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัย และแจ้งให้นักศึกษา และสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการทราบ ภายใน 7 วัน นับจากวันที่ออกคำสั่ง

ข้อ 8. ให้สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการบันทึกผลและประวัติการลงโทษและแจ้งผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องของนักศึกษาผู้นั้น ให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ 9. การสอบกลางภาค หรือการสอบครั้งสุดท้ายของรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนระบบชุดวิชา หรือระบบอื่นๆ ที่ไม่ใช่ระบบภาคการศึกษา และการสอบที่อาจารย์ประจำวิชาดำเนินการจัดสอบเอง ให้ใช้แนวปฏิบัติและเกณฑ์การพิจารณาโทษตามประกาศนี้ ได้โดยอนุโลม

ข้อ 10. กรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ให้สามารถขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการในข้อ 5 และ ข้อ 7 ตามประกาศนี้ ต่อคนบดีได้ ทั้งนี้ขยายได้ไม่เกิน 30 วัน และแจ้งให้มหาวิทยาลัย ผ่านสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการทราบ

ข้อ 11. ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ โดยให้มีอำนาจการวินิจฉัยปัญหา การปฏิบัติตามประกาศนี้ และให้ถือคำวินิจฉัยของอธิการบดีเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2550

(ลงชื่อ) กุลธิดา ท้วมสุข

(รองศาสตราจารย์กุลธิดา ท้วมสุข)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1257/2560)

เรื่อง หลักเกณฑ์การรับนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อให้ศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นที่เรียนดี เก่ง และมีศักยภาพสูง มีโอกาสได้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาก่อนการรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระบบปกติ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพงานวิจัย ส่งเสริมผลงานวิจัยให้ได้รับการนำเสนอหรือตีพิมพ์ผลงานในวารสารระดับชาติและนานาชาติ และรองรับการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยไปสู่ระดับของการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยหรืองานวิจัยที่มีผลกระทบ (impact) สูงต่อการแก้ปัญหาของสังคม และการสร้างนวัตกรรม และงานวิจัยที่ก่อให้เกิดทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งการเชื่อมโยงบูรณาการงานวิจัย ระหว่างกลุ่มสาขาวิชา เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม จึงเห็นควรให้มีการดำเนินการรับบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษากรณีที่ได้รับเฉพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก และหลักสูตรปริญญาโท แผน ก ทุกหลักสูตร ซึ่งมีหลักเกณฑ์ปฏิบัติเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และข้อ 5 ของตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2559 และมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2560 จึงกำหนดหลักเกณฑ์การรับนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1257/2560) เรื่อง หลักเกณฑ์การรับนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2762/2556) เรื่อง หลักเกณฑ์การรับนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“คณะ”	หมายความว่า	คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“คณบดี”	หมายความว่า	คณบดีของคณะ วิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนงานที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“สาขาวิชา”	หมายความว่า	สาขาวิชาของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ”	หมายความว่า	คณะกรรมการที่คณะมอบหมายให้ทำหน้าที่กำกับดูแลคุณภาพและ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

- 1) สำหรับผู้สมัครที่ใช้คุณวุฒิระดับปริญญาโท เป็นผู้สำเร็จการศึกษาหรือกำลังรอสอบวิทยานิพนธ์ และมีคะแนนเฉลี่ยเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วไม่ต่ำกว่า 3.50 หรือถ้ามีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ต้องมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการวิจัยและพัฒนาวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 3 ปี

ในกรณีที่สำเร็จการศึกษาแล้วต้องสำเร็จการศึกษามาแล้วไม่เกิน 5 ปี

- 2) สำหรับผู้สมัครที่ใช้คุณวุฒิระดับปริญญาตรี เป็นผู้สำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 7 ภาคการศึกษา (หลักสูตร 4 ปี) 9 ภาคการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) 11 ภาคการศึกษา (หลักสูตร 6 ปี) ไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบคะแนนสูงสุด 4.00

ในกรณีที่สำเร็จการศึกษาแล้วต้องสำเร็จการศึกษามาแล้วไม่เกิน 5 ปี และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

หากมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยหรือโครงการวิจัย

- 3) มีหนังสือตอบรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากอาจารย์ในสาขาวิชาที่ผู้สมัครประสงค์จะเข้าศึกษา
- 4) มีความประพฤติเรียบร้อย ชื่อสัตย์ ขยัน อดทน สุขภาพแข็งแรง

5.3 มีผลการทดสอบวัดความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.4 คุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด

ข้อ 6 วิธีดำเนินการ

6.1 กำหนดการรับสมัคร ทุกปีการศึกษา ในระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ ของทุก ๆ ปี

6.2 ยื่นใบสมัครเข้าเป็นนักศึกษาโดยกรอกข้อมูลในระบบรับสมัครออนไลน์

6.3 บัณฑิตวิทยาลัย สรุปรายชื่อผู้สมัครพร้อมแจ้งให้คณะ/สาขาวิชา ที่มีผู้สมัครทราบ

ข้อ 7 การคัดเลือกเข้าศึกษา

7.1 ให้คณะแต่งตั้งกรรมการคัดเลือกจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

7.2 การพิจารณาคัดเลือกให้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ พิจารณาร่วมกับประวัติและผลงานของผู้สมัคร

7.3 จำนวนรับเข้า ให้เป็นไปตามความต้องการและศักยภาพของหลักสูตร ทั้งนี้ นักศึกษาทุกคน

ที่ผ่านการคัดเลือกจะต้องมีรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรแนบมาด้วย

7.4 รายชื่อผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ

ข้อ 8 ให้คณะส่งรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือก พร้อมรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้บัณฑิตวิทยาลัย เพื่อประกาศผลผู้มีสิทธิเข้าศึกษาต่อไป

ข้อ 9 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการรับเข้าและนำเสนอคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบ

ข้อ 10 กรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นไม่อาจปฏิบัติตามข้อ 5 ได้ คณะอาจเสนอคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาเป็นกรณีๆไป

ข้อ 11 ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของอธิการบดี ถือเป็นสิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2560

(ลงชื่อ) กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย

(รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1215/2563)
เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เพื่อให้การจัดการศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 ประกอบกับมติที่ประชุมสภาวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ 5/2563 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2563 จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศฉบับนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1215/2563) เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น”

ข้อ 2 ประกาศนี้ออกตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดการศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2562 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในการเทียบหน่วยกิตของรายวิชา ชูติวิชา หรือ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อใช้ในการคำนวณหน่วยกิตของการศึกษาตลอดชีวิต ให้คิดหน่วยกิตโดยเทียบเคียงระบบทวิภาค ดังนี้

3.1 รายวิชา ชูติวิชา หรือหลักสูตรฝึกอบรมที่เป็นทฤษฎี ซึ่งใช้เวลาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต รายวิชา ชูติวิชา หรือหลักสูตรฝึกอบรมที่เป็นการปฏิบัติ ซึ่ง ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.2 หลักสูตรรูปแบบอื่น เช่น หลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ในรูปประสบการณ์ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ หรือสมรรถนะและทักษะของผู้เรียนที่สำเร็จตามเป้าประสงค์ ให้ส่วนงานกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคิดเทียบหน่วยกิตได้ โดยคำนึงถึงมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษาเมื่อเทียบกับระบบการจัดการศึกษาแบบปกติ

ข้อ 4 การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา ชูติวิชา หรือหลักสูตรฝึกอบรม และหลักสูตรรูปแบบอื่นให้ดำเนินการดังนี้

4.1 รายวิชาและชูติวิชาที่เปิดสอนตามประกาศนี้ ซึ่งเป็นรายวิชาและชูติวิชาที่มีอยู่แล้วในหลักสูตรปกติของมหาวิทยาลัยให้เทียบโอนได้อัตโนมัติ

4.2 การเทียบหน่วยกิตหลักสูตรฝึกอบรมและหลักสูตรตามข้อ 3.2 ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำส่วนงาน

ข้อ 5 ให้สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการทำหน้าที่ในการบริหารจัดการระบบคลังหน่วยกิตของมหาวิทยาลัย และดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2562

ข้อ 6 การดำเนินการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ให้ดำเนินการ ดังนี้

6.1 ให้ส่วนงานกำหนดรูปแบบการสมัคร การรับเข้าศึกษา และอื่น ๆ ตลอดจนคุณสมบัติ หรือประเภทของผู้เรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ รวมทั้งระยะเวลาของการสะสมหน่วยกิต ให้สอดคล้องกับระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดการศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2562

6.2 ให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกวุฒิบัตร ประกาศนียบัตร และสัมฤทธิ์บัตร

6.3 ให้ส่วนงานแจ้งการดำเนินการตาม 6.1 ไปยังสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ ก่อนที่ส่วนงานจะรับผู้เรียนเข้าศึกษาและเมื่อสิ้นสุดการศึกษา เพื่อใช้สำหรับการ จัดการระบบคลังหน่วยกิต

ข้อ 7 ผู้เรียนจะได้รับสิทธิในการใช้บริการตามที่มหาวิทยาลัยหรือส่วนงานกำหนด

ข้อ 8 ในกรณีที่มีปัญหาการตีความหรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัย และการวินิจฉัยนั้นให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2563

(ลงชื่อ) ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์

(รองศาสตราจารย์ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์)

รองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและบริการวิชาการ

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 715/2564)

เรื่อง การจัดการการศึกษาตลอดชีวิต หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เพื่อให้การจัดการศึกษาตลอดชีวิต หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37(1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และข้อ 6 แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการจัดการศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2562 และข้อ 3 แห่งประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1202/2563) เรื่อง ค่าธรรมเนียม การศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น ในคราวประชุม ครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2564 จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศฉบับนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 715/2564) เรื่อง การจัดการศึกษาตลอดชีวิต หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น”

ข้อ 2 ให้ประกาศนี้มีผลใช้บังคับสำหรับผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2564 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“วิทยาลัย” หมายความว่า วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น

“คณะกรรมการประจำวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการประจำวิทยาลัย การปกครองท้องถิ่น

“คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณบดีวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มาจากผู้แทนของวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นและสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากอธิการบดี เพื่อรับผิดชอบบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาภายใต้ความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นและสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“การจัดการศึกษาตลอดชีวิต” หมายความว่า การจัดการกระบวนการทางการศึกษาเพื่อให้เกิด การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Education) โดยเป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบของการศึกษา ในระบบ (Formal Education) การศึกษานอกระบบ (Non-Formal Education) และการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) มุ่งให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่เรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) และสามารถพัฒนาตนเองให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม การเมือง และเศรษฐกิจของโลก

“หลักสูตรปกติ” หมายความว่า หลักสูตรแบบรายวิชา หรือ หลักสูตรแบบชุดวิชา

“รายวิชา” หมายความว่า กระบวนวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา

“ชุดวิชา” หมายความว่า กลุ่มของรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ให้ความรู้เป็นองค์รวม หรือมีลักษณะการนำความรู้มาบูรณาการ โดยแต่ละชุดวิชามีการจัดการเรียนการสอน เบ็ดเสร็จในระยะเวลาหนึ่ง

“หลักสูตรฝึกอบรม” หมายความว่า หลักสูตรนานาชาติ หรือ หลักสูตรแบบรายวิชา หรือหลักสูตรแบบชุดวิชาที่คณะจัดบริการแก่บุคคลที่สนใจให้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อนำไปพัฒนางาน และพัฒนาวิชาชีพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยมีระยะเวลาที่ใช้อบรมตลอดหลักสูตรเทียบเท่า ไม่น้อยกว่ารายวิชาที่เปิดสอนใน มหาวิทยาลัยและมีวิธีการประเมินฝึกอบรมเป็นไป ตามเกณฑ์มาตรฐานของ มหาวิทยาลัย

“หลักสูตรนานาชาติ” หมายความว่า หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีมาตรฐาน และเปิดโอกาสให้ใช้ ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอน รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้าศึกษาได้

ข้อ 4 อัตราค่าธรรมเนียมรายวิชา ชุดวิชา และหลักสูตรฝึกอบรม ระดับบัณฑิตศึกษา ให้เก็บค่าธรรมเนียม การศึกษาตามจำนวนหน่วยกิต ดังนี้

4.1 หลักสูตรปกติ

4.1.1 หลักสูตรแบบชุดวิชาที่สอนเป็นภาษาไทย หน่วยกิตละ 4,000 บาท

4.1.2 หลักสูตรแบบชุดวิชาที่สอนเป็นภาษาต่างชาติ หน่วยกิตละ 5,500 บาท

4.2 หลักสูตรฝึกอบรม

4.2.1 หลักสูตรนานาชาติ หน่วยกิตละ 8,000 บาท

4.2.2 หลักสูตรแบบรายวิชา หน่วยกิตละ 4,000 บาท

4.2.3 หลักสูตรแบบชุดวิชา หน่วยกิตละ 6,000 บาท

ทั้งนี้ นักศึกษาระดับปริญญาตรีสังกัดวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ลงทะเบียนเรียนในชุดวิชาที่ 1 (จำนวน 9 หน่วยกิต) ตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้ จะได้รับการยกเว้น ค่าธรรมเนียมการศึกษาในชุดวิชาที่ 1 (จำนวน 9 หน่วยกิต) ตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ข้อ 5 การสมัครเข้าศึกษา ผู้สมัครต้องตรวจสอบคุณสมบัติ และเกณฑ์การคัดเลือกของหลักสูตร และ วิธีการสมัครเข้าศึกษา ตามประกาศการรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาหลักสูตรการจัดการศึกษาลดชีวิต ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปกติแบบรายวิชาหรือชุดวิชา หรือหลักสูตรฝึกอบรม และสมัครเข้าศึกษาด้วยตนเองผ่านระบบการรับสมัคร ของวิทยาลัย หรือผ่านช่องทางการสมัครเข้าศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และชำระค่าธรรมเนียมการสมัคร ตามที่กำหนดไว้ในประกาศ ทั้งนี้ การออกประกาศการรับสมัครบุคคลเข้าศึกษา หลักสูตรการจัดการศึกษาลดชีวิต ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปกติ หรือ หลักสูตรฝึกอบรม ให้ผ่านการกลั่นกรองของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

ข้อ 6 การรับเข้าศึกษา ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือกของหลักสูตร และ ผ่านการทดสอบและ หรือการสัมภาษณ์ ตามประกาศการรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาของหลักสูตรการจัดการศึกษาลดชีวิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปกติแบบรายวิชา หรือชุดวิชา หรือ หลักสูตรฝึกอบรมที่กำหนดไว้

ข้อ 7 ค่าธรรมเนียมการสมัครและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้เป็นไปตามที่ กำหนดไว้ในระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้อง และหรือระเบียบและประกาศที่จะออกเพิ่มเติมภายหลัง

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ข้อ 8 ระยะเวลาที่ศึกษา ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต้องเข้าศึกษาตามกำหนดระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตรการจัดการศึกษาดลอดชีวิตระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศการรับบุคคลเข้าศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ

ข้อ 9 การลงทะเบียนเรียน ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนภายในกำหนดระยะเวลาและแผนการเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการจัดการศึกษาดลอดชีวิตระดับบัณฑิตศึกษา ผ่านระบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัย

ข้อ 10 การเทียบโอนรายวิชา ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 23/2560) เรื่อง การเทียบโอนรายวิชาและค่าคะแนนของรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาจากการศึกษาในระบบ โดยเป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน B หรือ ระดับคะแนน 3.00 หรือ เทียบเท่า และหรือเป็นไปตามประกาศที่จะออกเพิ่มเติมภายหลัง

ข้อ 11 ค่าธรรมเนียมการขอเทียบโอนรายวิชาหรือหน่วยกิตให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1283/2562) เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมในการคืนสถานภาพการเป็น นักศึกษา การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการศึกษาและการเทียบโอนหน่วยกิตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และ หรือเป็นไปตามประกาศที่ออกเพิ่มเติมภายหลัง

ข้อ 12 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา ชูติวิชา หรือการฝึกอบรมของหลักสูตรการจัดการศึกษาดลอดชีวิตระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา โดยผ่านการกลั่นกรองของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

ข้อ 13 ผลการประเมินรายวิชา ชูติวิชา หรือ หลักสูตรฝึกอบรม ผู้เข้าศึกษาสามารถสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) ได้โดยให้เป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้เริ่มนับตั้งแต่เสร็จสิ้นผลการสอบหรือผลการอบรมโดยให้มีการวัดและประเมินผลการศึกษาตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย

ข้อ 14 เมื่อผู้เข้าศึกษาเรียนหรือฝึกอบรมครบตามชูติวิชาที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนแล้วและผ่านการประเมินของหลักสูตรการศึกษาดลอดชีวิตระดับบัณฑิตศึกษา ผู้เข้าศึกษาจะได้รับใบรับรองผลการศึกษาหรือใบแสดงผลการศึกษา และประกาศนียบัตรหรือวุฒิบัตร (Certificate) ที่ออกโดยมหาวิทยาลัย

ข้อ 15 ระยะเวลาในการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) ผู้เข้าศึกษาสามารถสะสมหน่วยกิตได้ตลอดชีวิต โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสมและระยะเวลาในการศึกษา ยกเว้น การสะสมจำนวนหน่วยกิตเพื่อขอรับปริญญาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้มีระยะเวลาในการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank)เป็นไปตามคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และหรือเป็นไปตามประกาศที่จะออกเพิ่มเติมภายหลัง

ข้อ 16 กรณีที่ผู้เข้าศึกษาประสงค์จะรับปริญญาบัตรสาขาวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สามารถขอเทียบโอนรายวิชา และจะต้องมีคุณสมบัติการรับเข้าศึกษาตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 17 วิทยาลัยอาจหาความตกลงหรือร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนอื่นได้

ข้อ 18 วิทยาลัยอาจพิจารณาให้ยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียมรายวิชา ชูติวิชา หรือ หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการศึกษาดลอดชีวิต ระดับบัณฑิตศึกษา โดยผ่านการกลั่นกรองของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

ข้อ 19 ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ กรณีที่มีปัญหาการตีความ หรือ ปัญหาการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัย และการวินิจฉัยนั้นให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2564

(ลงชื่อ) ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์

(รองศาสตราจารย์ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์)

รองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและบริการวิชาการ
ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2146/2567)

เรื่อง การจัดการศึกษาตลอดชีวิต ระดับบัณฑิตศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เพื่อให้การจัดการศึกษาตลอดชีวิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และข้อ 6 แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการจัดการศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2562 และข้อ 3 แห่งประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1202/2563) เรื่อง ค่าธรรมเนียม การศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะศึกษาศาสตร์ ในคราวประชุมครั้งที่ วิธีการเวียน ครั้งที่ 19/2567 เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2567 ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศฉบับนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2146/2567) เรื่อง การจัดการศึกษาตลอดชีวิต ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น”

ข้อ 2 ให้ประกาศนี้มีผลใช้บังคับสำหรับผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2567 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 845/2567) เรื่อง การจัดการศึกษาตลอดชีวิต ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“คณะ” หมายความว่า คณะศึกษาศาสตร์

“คณะกรรมการประจำคณะ” หมายความว่า คณะกรรมการประจำคณะศึกษาศาสตร์

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณบดี เพื่อรับผิดชอบบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“การจัดการศึกษาตลอดชีวิต” หมายความว่า การจัดการกระบวนการทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Education) โดยเป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบของการศึกษา ในระบบ (Formal Education) การศึกษานอกระบบ (Non-Formal Education) และการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) มุ่งให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่เรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) และสามารถพัฒนาตนเองให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม การเมือง และเศรษฐกิจของโลก

“หลักสูตรปกติ” หมายความว่า หลักสูตรแบบรายวิชา หรือ หลักสูตรแบบชุดวิชา

“รายวิชา” หมายความว่า กระบวนวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา

“ชุดวิชา” หมายความว่า กลุ่มของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ให้ความรู้เป็นองค์รวม หรือมีลักษณะการนำความรู้มาบูรณาการ โดยแต่ละชุดวิชา มีการจัดการเรียนการสอน เบ็ดเสร็จในระยะเวลาหนึ่ง

“หลักสูตรฝึกอบรม” หมายความว่า หลักสูตรนานาชาติ หรือ หลักสูตรแบบรายวิชา หรือ หลักสูตรแบบชุดวิชาที่คณะจัดบริการแก่บุคคลที่สนใจให้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อนำไปพัฒนางานและพัฒนางานวิชาชีพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยมีระยะเวลาที่ใช้อบรมตลอดหลักสูตรเทียบเท่าไม่น้อยกว่ารายวิชาที่เปิดสอน ในมหาวิทยาลัยและมีวิธีการประเมิน ฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของมหาวิทยาลัย

“หลักสูตรนานาชาติ” หมายความว่า หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีมาตรฐาน และเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอน รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้าศึกษาได้

ข้อ 5 อัตราค่าธรรมเนียมรายวิชา ชุดวิชา และหลักสูตรฝึกอบรม ระดับบัณฑิตศึกษา ให้เก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาตามจำนวนหน่วยกิต ดังนี้

5.1 หลักสูตรปกติ

- 5.1.1 หลักสูตรแบบรายวิชา (ภาษาไทย) หน่วยกิตละ 5,000 บาท
- 5.1.2 หลักสูตรแบบรายวิชา (ภาษาอังกฤษ) หน่วยกิตละ 5,000 บาท
- 5.1.3 หลักสูตรแบบชุดวิชา (ภาษาไทย) หน่วยกิตละ 15,000 บาท
- 5.1.4 หลักสูตรแบบชุดวิชา (ภาษาอังกฤษ) หน่วยกิตละ 15,000 บาท

5.2 หลักสูตรฝึกอบรม

- 5.2.1 หลักสูตรนานาชาติ หน่วยกิตละ 20,000 บาท
- 5.2.2 หลักสูตรแบบรายวิชา หน่วยกิตละ 10,000 บาท
- 5.2.3 หลักสูตรแบบชุดวิชา หน่วยกิตละ 15,000 บาท

ข้อ 6 การสมัครเข้าศึกษา ผู้สมัครต้องตรวจสอบคุณสมบัติ และเกณฑ์การคัดเลือกของหลักสูตร และวิธีการสมัครเข้าศึกษา ตามประกาศการรับบุคคลเข้าศึกษาหลักสูตรการจัดการศึกษาดูแลชีวิต ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปกติแบบรายวิชาหรือชุดวิชา หรือหลักสูตรฝึกอบรม และสมัครเข้าศึกษาด้วยตนเองผ่านระบบการรับสมัครของคณะ หรือผ่านช่องทางการสมัครเข้าศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และชำระค่าธรรมเนียมการสมัครตามที่กำหนดไว้ในประกาศ ทั้งนี้ การออกประกาศการรับบุคคลเข้าศึกษา หลักสูตรการจัดการศึกษาดูแลชีวิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปกติ หรือ หลักสูตรฝึกอบรม ให้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ

ข้อ 7 การรับเข้าศึกษา ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือกของหลักสูตร และผ่านการทดสอบและหรือการสัมภาษณ์ ตามประกาศการรับบุคคลเข้าศึกษาของหลักสูตรการจัดการศึกษาดูแลชีวิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปกติแบบรายวิชา หรือชุดวิชา หรือ หลักสูตรฝึกอบรมที่กำหนดไว้

ข้อ 8 ค่าธรรมเนียมการสมัครและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 9 ระยะเวลาที่ศึกษา ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต้องเข้าศึกษาตามกำหนดระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตรการจัดการศึกษาดูแลชีวิตระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศการรับบุคคลเข้าศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ

ข้อ 10 การลงทะเบียนเรียน ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนภายในกำหนดระยะเวลาและแผนการเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการจัดการศึกษาดูแลชีวิตระดับบัณฑิตศึกษา ผ่านระบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัย

ข้อ 11 การเทียบโอนรายวิชา ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 78/2566) เรื่อง การเทียบโอนรายวิชาและค่าคะแนนของรายวิชา และเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน B หรือ ระดับคะแนน 3.00 หรือ เทียบเท่า หรือ ระดับคะแนนตัวอักษร S ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรของรายวิชานั้นกำหนด และหรือเป็นไปตามประกาศที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 12 ค่าธรรมเนียมการขอเทียบโอนรายวิชาหรือหน่วยกิตให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 505/2567) เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมในการคืนสถานภาพการเป็น นักศึกษา การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการศึกษาและการเทียบโอนหน่วยกิตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ 2) และ หรือเป็นไปตามประกาศหรือข้อกำหนด

ข้อ 13 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา ชูติวิชา หรือการฝึกอบรมของหลักสูตรการจัดการศึกษาดลอดชีวิตระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ

ข้อ 14 ผลการประเมินรายวิชา ชูติวิชา หรือ หลักสูตรฝึกอบรม ผู้เข้าศึกษาสามารถสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) ได้โดยให้เป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้เริ่มนับตั้งแต่เสร็จสิ้นผลการสอบหรือผลการอบรมโดยให้มีการวัดและประเมินผลการศึกษาตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย

ข้อ 15 เมื่อผู้เข้าศึกษาเรียนหรือฝึกอบรมครบตามชูติวิชาที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนแล้วและผ่านการประเมินของหลักสูตรการศึกษาดลอดชีวิตระดับบัณฑิตศึกษา ผู้เข้าศึกษาจะได้รับใบรับรองผลการศึกษาหรือใบแสดงผลการศึกษา และประกาศนียบัตรหรือวุฒิบัตร (Certificate) ที่ออกโดยมหาวิทยาลัย

ข้อ 16 ระยะเวลาในการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) ผู้เข้าศึกษาสามารถสะสมหน่วยกิตได้ตลอดชีวิต โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสมและระยะเวลาในการศึกษา ยกเว้น การสะสมจำนวนหน่วยกิตเพื่อขอรับปริญญาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้มีระยะเวลาในการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) เป็นไปตามคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และหรือเป็นไปตามประกาศที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 17 กรณีที่ผู้เข้าศึกษาประสงค์จะรับปริญญาบัตรสาขาวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สามารถขอเทียบโอนรายวิชา และจะต้องมีคุณสมบัติการรับเข้าศึกษาตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 18 คณะอาจทำความตกลงหรือร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนอื่นได้

ข้อ 19 คณะอาจพิจารณาให้ยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียมรายวิชา ชูติวิชา หรือ หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการศึกษาดลอดชีวิต ระดับบัณฑิตศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ

ข้อ 20 ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ กรณีที่มีปัญหาการตีความ หรือ ปัญหาการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัย และการวินิจฉัยนั้นให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ) เต๋นพงษ์ สุตภักดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เต๋นพงษ์ สุตภักดี)

รองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและดิจิทัล

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

เอกสารแนบท้ายประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2146/2567)

เรื่อง การจัดการการศึกษาตลอดชีวิต ระดับบัณฑิตศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อ 1.1 ประเภทรายวิชา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1.1 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา นวัตกรรม เทคโนโลยี และวิทยาการการเรียนรู้ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565) จำนวน 18 รายวิชาดังรายการต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ED 357 703	การผลิตสื่อและทรัพยากรการเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ Media Production and Digital Learning Resources for Learning	3(2-2-5)
ED 357 044	นวัตกรรมสำหรับการศึกษาออนไลน์ขั้นแนะนำ Introduction to Innovation for Online Education	3(2-2-5)
ED 357 704	วิจัยนวัตกรรม เทคโนโลยีและวิทยาการการเรียนรู้ Research on Innovation, Technology, and Learning Science	3(2-2-5)
ED 357 008	การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการศึกษาขั้นแนะนำ Introduction to Entrepreneurship Education	3(2-2-5)
ED 357 009	การออกแบบธุรกิจและผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาด้วยการคิดเชิงออกแบบขั้นแนะนำ Introduction to Designing Business and Educational Products based on Design Thinking	3(2-2-5)
ED 357 012	การเรียนรู้คอมพิวเตอร์และวิทยาการคำนวณเพื่อการเรียนรู้ขั้นแนะนำ Introduction to Computer Learning and Computational Science for Learning	3(2-2-5)
ED 357 013	การออกแบบการวิเคราะห์ส่วนบุคคลขั้นแนะนำ Introduction to Personal Analytics Design	3(2-2-5)
ED 357 014	ประสาทวิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ขั้นแนะนำ Introduction to Neuroscience and Learning	3(2-2-5)
ED 357 015	เครื่องมือวิจัยทางประสาทวิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ขั้นแนะนำ Introduction to Instrumental Research in Neuroscience for Learning	3(2-2-5)
ED 357 016	ปัญญาประดิษฐ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ของมนุษย์ขั้นแนะนำ Introduction to Artificial intelligence in Education and learning human resources	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ED 357 017	การออกแบบนวัตกรรมการศึกษาที่บูรณาการเทคโนโลยี ศาสตร์การสอนและเนื้อหา สำหรับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมและคณิตศาสตร์ขั้นแนะนำ Introduction to Design Education Innovation Integrated TPCK for STEM Education	3(2-2-5)
ED 357 043	การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และวิทยาการการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มการศึกษา ปฐมวัยและประถมศึกษาขั้นแนะนำ Introduction to Application of AI and Learning Science in Early Childhood education and elementary education Learning Management	3(2-2-5)
ED 357 120	การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และวิทยาการการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ขั้นแนะนำ Introduction of Application of AI and Learning Science in Learning Management	3(2-2-5)
ED 357 119	การออกแบบการสอนและการคิดขั้นสูง Instructional Design and Higher Order Thinking	3(2-2-5)
ED 357 122	การออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ขั้นแนะนำ Introduction to Designing of Constructivist Learning Environments	3(2-2-5)
ED 357 124	การออกแบบและพัฒนาเกมเพื่อการเรียนรู้ Design and Development of Game for Learning	3(2-2-5)
ED 357 125	การออกแบบสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้แบบโมบายและยูบิควิตัส Design of Mobile and Ubiquitous Learning Environment	3(2-2-5)
ED 357 126	การถ่ายภาพและคอมพิวเตอร์กราฟิกขั้นสูงเพื่อการศึกษา Advanced Photography and Computer Graphics for Education	3(2-2-5)

1.1.2 หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตบัณฑิต สาขาวิชา นวัตกรรม เทคโนโลยีและวิทยาการการเรียนรู้
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565) จำนวน 22 รายวิชาดังรายการต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ED 359 018	การออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ขั้นสูง Advanced Design of Constructivist Learning Environments	3(2-2-5)
ED 359 019	สื่อกับกระบวนการทางพุทธิปัญญา Media and Cognitive Process	3(3-0-6)
ED 359 020	การออกแบบและพัฒนาสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริงขั้นสูง Design and Development of Extended Reality Learning Environments	3(2-2-5)
ED 359 021	การออกแบบและพัฒนาเกมมิฟิเคชันขั้นสูงเพื่อการเรียนรู้ Design and Development of Advanced Gamification for Learning	3(2-2-5)
ED 359 022	วิจัยขั้นสูงทางนวัตกรรม เทคโนโลยี และวิทยาการการเรียนรู้ Advanced Research in Innovation, Technology, and Learning Sciences	3(2-2-5)
ED 359 102	การออกแบบธุรกิจและผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาขั้นสูงด้วยการคิดเชิงการออกแบบ Advance Designing Business and Educational Products based on Design Thinking	3(2-2-5)
ED 359 201	การออกแบบและพัฒนาคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือขั้นสูง Advance Design and Development of Computer Supported Collaborative Learning	3(2-2-5)
ED 359 202	การเรียนรู้คอมพิวเตอร์และวิทยาการคำนวณเพื่อการเรียนรู้ขั้นสูง Computer learning and computational science for learning	3(2-2-5)
ED 359 203	การออกแบบการวิเคราะห์ส่วนบุคคล Personal Analytics Design	3(2-2-5)
ED 359 251	การออกแบบเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) Design technology and innovation for foreign languages department (English)	3(2-2-5)
ED 359 252	การพัฒนา นวัตกรรมทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยใช้พื้นฐานการคิดเชิงออกแบบ Development of learning Innovation for foreign languages department based on design thinking	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ED 359 253	การวิจัยและพัฒนาขั้นสูงนวัตกรรมทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) Advance research and development of learning Innovation for foreign languages department	3(2-2-5)
ED 359 301	ประสาทวิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ Neuroscience and Learning	3(2-2-5)
ED 359 302	เครื่องมือวิจัยทางประสาทวิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ Instrumental Research in Neuroscience for Learning	3(2-2-5)
ED 359 303	ปัญญาประดิษฐ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ของมนุษย์ขั้นสูง Advance Artificial intelligence in Education and learning human resources	3(2-2-5)
ED 359 351	การออกแบบเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ปฐมวัยและ ประถมศึกษา Design technology and innovation for early childhood and elementary education	3(2-2-5)
ED 359 352	การพัฒนานวัตกรรมทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ปฐมวัยและประถมศึกษาโดย ใช้พื้นฐานการคิดเชิงออกแบบ Development of learning Innovation for early childhood department based on design thinking	3(2-2-5)
ED 359 353	การวิจัยและพัฒนาขั้นสูงนวัตกรรมทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ปฐมวัยและ ประถมศึกษา Advance research and development of learning Innovation for early childhood department	3(2-2-5)
ED 359 951	นวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษาและการแพร่กระจาย Educational Technology Innovations and Diffusion	3(2-2-5)
ED 359 952	เทคโนโลยีสารสนเทศกับสังคมฐานความรู้ Information Technology and Knowledge-based Society	3(2-2-5)
ED 359 953	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการในองค์กร Information Technology and Communication for Organization Management	3(2-2-5)
ED 359 354	การประยุกต์ใช้ AI และ วิทยาการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ Application of AI and Learning Science in Learning Management	3(2-2-5)

1.1.3 รายวิชาที่เปิดรับสมัครเป็นรายวิชาของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) จำนวน 5 รายวิชา ดังรายการต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ED397 002	การสร้างเครื่องมือในการวัดผล Constructing Instruments in Measurement	3(2-2-5)
ED397 101	สถิติประยุกต์ทางการศึกษา 1 Statistical Applications in Education I	3(3-0-6)
ED397 201	ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา Research Methodology in Education	3(2-2-5)
ED397 007	มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา Standard and Quality Assurance in Education	3(2-2-5)
ED397 103	การวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปรสำหรับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ Multivariate Data Analysis in Behavioral Science	3(2-2-5)

1.1.4 รายวิชาที่เปิดรับสมัครเป็นรายวิชาของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาและการพัฒนามนุษย์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565) จำนวน 10 รายวิชา ดังรายวิชาต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ED377035	วิทยาการจัดการการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคน Science of Learning Management for Human Development	3(3-0-6)
ED377037	การทดสอบและการประเมินทางจิตวิทยา Psychological Testing and Assessment	3(3-0-6)
ED377048	หลักการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ Principle of Early Intervention for Student with Special Needs	2(2-0-4)
ED377049	พัฒนาการเด็กและความบกพร่องทางพัฒนาการ Child Development and Developmental Disability	2(2-0-4)
ED377050	ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย Learning Strategies for Early Childhood	2(2-0-4)
ED377051	การปรับพฤติกรรม Behavior Modification	2(2-0-4)

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ED377060	เทคนิคเฉพาะในการพัฒนาทักษะด้านอารมณ์ สังคม และการช่วยเหลือตนเอง Special Techniques in Emotional, Social and Self Help Skills Development	2(2-0-4)
ED377061	เทคนิคเฉพาะในการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว Special Techniques in Motor Skill Development	2(1-2-3)
ED377062	เทคนิคเฉพาะในการพัฒนาทักษะการสื่อสารและภาษา Special Techniques in Communication and Language Skills Development	2(1-2-3)
ED377063	การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในระดับปฐมวัย Inclusive Education in Early Childhood	2(1-2-3)

ข้อ 1.2 หลักสูตรชุดวิชา เพื่อการจัดการศึกษาตลอดชีวิต

1.2.1 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา นวัตกรรม เทคโนโลยี และวิทยาการการเรียนรู้
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565) จำนวน 5 ชุดวิชา ดังรายการต่อไปนี้

ลำดับ	หลักสูตรชุดวิชา	หน่วยกิต	รายวิชาเทียบเท่า	หน่วยกิต
1	ปัญญาประดิษฐ์สำหรับนักการศึกษา (AI for Educator)	9	ED357 016 ปัญญาประดิษฐ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ของมนุษย์ขั้นแนะนำ	3(2-2-5)
			ED357 120 การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และวิทยาการการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ขั้นแนะนำและรายวิชาตามกลุ่มวิชาเฉพาะ จำนวน 3 หน่วยกิตโดยสามารถเลือกรายวิชาได้ดังต่อไปนี้	3(2-2-5)
			ED357 043 การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และวิทยาการการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษาขั้นแนะนำ	3(2-2-5)
			หรือ	

ลำดับ	หลักสูตรชุดวิชา	หน่วยกิต	รายวิชาเทียบเท่า	หน่วยกิต
			ED357 019 การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และ วิทยาการเรียนรู้ในการจัดการ เรียนรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ขั้น แนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 022 การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และ วิทยาการเรียนรู้ในการจัดการ เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ขั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 025 การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และ วิทยาการเรียนรู้ในการจัดการ เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยขั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 028 การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และ วิทยาการเรียนรู้ในการจัดการ เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมขั้น แนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357031 การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และ วิทยาการเรียนรู้ในการจัดการ เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุข ศึกษาและพลศึกษาขั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)

ลำดับ	หลักสูตรชุดวิชา	หน่วยกิต	รายวิชาเทียบเท่า	หน่วยกิต
			ED357 034 การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และ วิทยาการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่ม สาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 037 การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และ วิทยาการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่ม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพชั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 040 การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และ วิทยาการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศชั้น แนะนำ	3(2-2-5)
2	การออกแบบการเรียนการสอน ดิจิทัลสำหรับนักการศึกษา (ID Theory: Digital Instructional Design for Educator)	9	ED357 122 การออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ตาม แนวคอนสตรัคติวิสต์ชั้นแนะนำ	3(2-2-5)
			ED357 701 การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน ชั้นแนะนำสำหรับการศึกษาดิจิทัล	3(2-2-5)
			ED357 703 การผลิตสื่อและทรัพยากรการเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้	3(2-2-5)
3	การเข้าใจดิจิทัลและการสร้างสรรค์ นวัตกรรมสำหรับนักการศึกษาแบบ สมาร์ต (Digital literacy and Creative Innovation For Smart Educator)	9	ED357 044 นวัตกรรมสำหรับการศึกษาออนไลน์ชั้น แนะนำ	3(2-2-5)
			ED357 045 การออกแบบและพัฒนาสิ่งแวดล้อมการ เรียนรู้แบบสมาร์ตชั้นแนะนำ	3(2-2-5)
			ED357 702 การจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยีอุบัติ ใหม่ทางการศึกษา	3(2-2-5)
4	สะเต็มศึกษาสำหรับนักการศึกษา (STEAM education for educators)	9	ED357 011 การออกแบบและพัฒนาคอมพิวเตอร์เพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือชั้นแนะนำ	3(2-2-5)
			ED357 119 การออกแบบการสอนและการคิดขั้นสูง และ รายวิชาตามกลุ่มวิชาเฉพาะจำนวน 3 หน่วยกิตโดย สามารถเลือกรายวิชาได้ดังต่อไปนี้	3(2-2-5)

ลำดับ	หลักสูตรชุดวิชา	หน่วยกิต	รายวิชาเทียบเท่า	หน่วยกิต
			ED357 018 การพัฒนานวัตกรรมการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์โดยใช้พื้นฐานการคิดเชิงออกแบบขั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 021 การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้พื้นฐานการคิดเชิงออกแบบขั้นแนะนำ	3(2-2-5)
			ED357 024 การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้พื้นฐานการคิดเชิงออกแบบขั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 027 การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมโดยใช้พื้นฐานการคิดเชิงออกแบบขั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 030 การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโดยใช้พื้นฐานการคิดเชิงออกแบบขั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 033 การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะโดยใช้พื้นฐานการคิดเชิงออกแบบขั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 036 การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพโดยใช้พื้นฐานการคิดเชิงออกแบบขั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)

ลำดับ	หลักสูตรชุดวิชา	หน่วยกิต	รายวิชาเทียบเท่า	หน่วยกิต
			ED357 039 การพัฒนานวัตกรรมการการเรียนรู้กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยใช้ พื้นฐานการคิดเชิงออกแบบขั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 042 การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้กลุ่ม การศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษาโดยใช้ แนวคิดการออกแบบขั้นแนะนำ	3(2-2-5)
5	TPACK กับการพัฒนานวัตกรรมการ สำหรับครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล (TPACK and Innovation Development for Professional Teacher in Digital Era)	9	ED357 123 การออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการ เรียนรู้ มัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์	3(2-2-5)
			ED357 125 การออกแบบสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ แบบ โมบายและยูบิควิตัส	3(2-2-5)
			และ รายวิชาตามกลุ่มวิชาเฉพาะจำนวน 3 หน่วยกิตโดย สามารถเลือกรายวิชาได้ดังต่อไปนี้	
			ED357 017 การออกแบบนวัตกรรมการศึกษาที่บูรณา การเทคโนโลยี ศาสตร์การสอนและเนื้อหา สำหรับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมและคณิตศาสตร์ขั้น แนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED357 020 การออกแบบนวัตกรรมการศึกษาที่บูรณา การเทคโนโลยี ศาสตร์การสอนและเนื้อหา สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ขั้นแนะนำ หรือ	3(2-2-5)
			ED 357023 การออกแบบนวัตกรรมการศึกษาที่บูรณา การเทคโนโลยี ศาสตร์การสอนและเนื้อหา สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยขั้น แนะนำ หรือ	3(2-2-5)

ลำดับ	หลักสูตรชุดวิชา	หน่วยกิต	รายวิชาเทียบเท่า	หน่วยกิต
			ED357 026 การออกแบบนวัตกรรมการศึกษา ที่บูรณาการเทคโนโลยี ศาสตร์ การสอนและเนื้อหาสำหรับกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้น แนะนำ	3(2-2-5)
			หรือ	
			ED357 029 การออกแบบนวัตกรรมการศึกษา ที่บูรณาการเทคโนโลยี ศาสตร์ การสอนและเนื้อหาสำหรับกลุ่ม สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ พลศึกษาชั้นแนะนำ	3(2-2-5)
			หรือ	
			ED357 032 การออกแบบนวัตกรรมการศึกษา ที่บูรณาการเทคโนโลยี ศาสตร์ การสอนและเนื้อหาสำหรับกลุ่ม สาระการเรียนรู้ศิลปะชั้น แนะนำ	3(2-2-5)
			หรือ	
			ED357 035 การออกแบบนวัตกรรม การศึกษาที่บูรณาการ เทคโนโลยี ศาสตร์การสอนและ เนื้อหาสำหรับกลุ่มสาระการ เรียนรู้การงานอาชีพชั้นแนะนำ	3(2-2-5)
			หรือ	
			ED357 038 การออกแบบนวัตกรรมการศึกษา ที่บูรณาการเทคโนโลยี ศาสตร์ การสอนและเนื้อหาสำหรับกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศชั้นแนะนำ	3(2-2-5)
			หรือ	
			ED357 041 การออกแบบนวัตกรรมการศึกษา ที่บูรณาการเทคโนโลยี ศาสตร์ การสอนและเนื้อหาสำหรับกลุ่ม การศึกษาปฐมวัยและ ประถมศึกษาชั้นแนะนำ	3(2-2-5)

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

1.2.2 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) จำนวน 1 ชุดวิชา ดังรายการต่อไปนี้

ลำดับ	หลักสูตรชุดวิชา	หน่วยกิต	รายวิชาเทียบเท่า	หน่วยกิต
1	ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ นักการศึกษา (PLC For Educator)	9	ED397 007 มาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา	3(2-2-5)
			ED397 201 ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา	3(2-2-5)
			ED397 891 สัมมนาทางการวัดและประเมินผล การศึกษา	3(3-0-6)

1.3 หลักสูตรปกติแบบรายวิชาหรือชุดวิชา หรือ หลักสูตรฝึกอบรม การจัดการศึกษาตลอดชีวิต
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่จะเปิดเพิ่มเติมในภายหลัง

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1959/2568)
เรื่อง แนวทางการเทียบผลการสอบวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์เป็นค่าคะแนนในระบบเกรด
ระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อให้การเทียบผลการสอบวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา เป็นค่าคะแนนในระบบเกรด เพื่อใช้ประโยชน์ในการเทียบเคียงผลการศึกษาดำเนินการต่อหรือวัตถุประสงค์อื่น ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 ข้อ 5 ของระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 โดยประกอบกับมติที่ประชุม คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ 11/2567 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2567 และมติที่ประชุมสภาวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 5/2568 เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2568 จึงกำหนดแนวทางการเทียบผลการสอบวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์ เป็นค่าคะแนนในระบบเกรด ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศฉบับนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1959/2568) เรื่องแนวทางการเทียบผลการสอบวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์เป็นค่าคะแนนในระบบเกรด ระดับบัณฑิตศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 การเทียบผลการสอบวิทยานิพนธ์หรือดุษฎีนิพนธ์เป็นค่าคะแนนในระบบเกรด สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้เทียบค่าคะแนนได้ ดังต่อไปนี้

ผลการสอบวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์ ในระบบมหาวิทยาลัยขอนแก่น	การเทียบผลการสอบในระบบเกรด เป็นค่าคะแนน
ดีเยี่ยม (Excellent)	4
ดี (Good)	3.5
ผ่าน (Pass)	3

ข้อ 4 ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของอธิการบดี ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2568

(ลงชื่อ) ชาญชัย พานทองวิริยะกุล
 (รองศาสตราจารย์ชาญชัย พานทองวิริยะกุล)
 อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 200/2568)

เรื่อง หลักเกณฑ์การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ 2)

ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยได้ออกประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 844/2567) เรื่องหลักเกณฑ์การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ไปเรียบร้อยแล้วนั้น อนึ่ง เพื่อให้มีกลไกในการควบคุมมาตรฐานการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และข้อ 5 ของระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ 12/2567 เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2567 และมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 19/2567 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2567 จึงแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในประกาศ ในข้อ 6.2.3 และ 6.2.4 ดังข้อความ ต่อไปนี้

“6.2.3 กรณีการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ ให้ส่งเอกสารหลักฐานอีเมลการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารแบบพิมพ์ออกจากอีเมล (printed PDF) ที่แสดงข้อมูลโดเมนของอีเมลวารสารที่สอดคล้องกับที่อยู่เว็บไซต์ของวารสาร พร้อมส่งต่ออีเมล (Forward E-mail) ตอบรับการตีพิมพ์มาที่อีเมลของบัณฑิตวิทยาลัย (Graduate@kku.ac.th) และบัณฑิตวิทยาลัยสามารถขอเอกสารหลักฐานอื่นเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาได้

6.2.4 อาจารย์ที่ปรึกษาต้องลงนามรับรองความถูกต้องของเอกสารหลักฐานอีเมลการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารแบบพิมพ์ออกจากอีเมล (printed PDF) โดยผ่านคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ก่อนส่งมาบัณฑิตวิทยาลัย”

นอกจากการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 844/2567) ลงวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2567 ทุกประการ

ประกาศ ณ วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2568

(ลงชื่อ) ชาญชัย พานทองวิริยะกุล
(รองศาสตราจารย์ชาญชัย พานทองวิริยะกุล)
รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 844/2567)
เรื่อง หลักเกณฑ์การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือ
การศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อยกระดับคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ให้ได้มาตรฐานและคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 และเพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพงานวิจัยบัณฑิตศึกษาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพทั้งระดับประเทศและระดับสากล เพื่อผลักดันมหาวิทยาลัยไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัยในระดับโลก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และข้อ 5 ของระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ 10/2566 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2566 และมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 3/2567 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2567 จึงกำหนดหลักเกณฑ์การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 844/2567) เรื่อง หลักเกณฑ์การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้สำหรับนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรที่เปิดใหม่และที่ปรับปรุง ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“นักศึกษา”	หมายความว่า	นักศึกษาระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“การตีพิมพ์”	หมายความว่า	การตีพิมพ์บทความจากวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ในวารสารวิชาการ (Journal) ในระดับชาติ หรือนานาชาติ รวมถึงบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่อง (Proceedings) จากการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติตามเงื่อนไขที่กำหนดของหลักสูตรหรือกองทุน
“ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (Peer Reviewer)”	หมายความว่า	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เป็นผู้ตรวจสอบอ่านบทความและประเมินคุณภาพของบทความในแต่ละสาขาวิชาเพื่อให้ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนั้น ๆ
“วารสารวิชาการ”	หมายความว่า	วารสารทั้งที่เป็นสิ่งตีพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ทางวิชาการที่มีกำหนดออกแน่นอนและมีการตีพิมพ์ เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชา และ บทความที่จะได้รับการตีพิมพ์ในวารสารต้องผ่านการ กลั่นกรองคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (Peer Reviewer) โดยที่วารสารวิชาการระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ต้องมีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็น ที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตาม ประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนด

“ผลงานนวัตกรรม” หมายความว่า ผลงานที่เป็นสิ่งใหม่ หรือสิ่งที่พัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนามาตรฐาน ประสิทธิภาพ มูลค่า คุณภาพ และสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ สร้างผลกระทบได้ในวงกว้างในเชิงพาณิชย์ หรือในเชิงสาธารณะ

“ผลงานสร้างสรรค์” หมายความว่า ผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือ ผลงานสร้างสรรค์ด้านสุนทรียะศิลป์

“สิ่งประดิษฐ์” หมายความว่า ผลงานวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น อาจยังไม่ จำเป็นต้องผ่านการรับรองมาตรฐานหรือคุณภาพ สามารถอยู่ในช่วงของการทดสอบเพื่อให้ได้การรับรอง มาตรฐานหรือคุณภาพหรือข้อกำหนดเบื้องต้น เพื่อให้ พร้อมสำหรับการนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ต่อไป

ข้อ 4 ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้ อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของอธิการบดี ถือเป็นที่สุด

ข้อ 5 การตีพิมพ์บทความและเผยแพร่ผลงานเพื่อสำเร็จการศึกษา

5.1 นักศึกษาระดับปริญญาเอก แผนก 1.1 และ 1.2 ทุกหลักสูตร

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการ ยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการ อุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย 2 เรื่อง หรือ

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการ ยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการ อุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย 1 เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อย 1 เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อย 1 สิทธิบัตร หรือเป็นไปตาม เงื่อนไขของหลักสูตรหรือทุนที่ได้รับ จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

กรณีนักศึกษากลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตาม

ประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด จำนวน 1 เรื่อง และวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพอีก 1 เรื่อง

กรณีของการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ ต้องเป็นวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรณีของการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติ ต้องเป็นวารสารวิชาการที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในวารสารวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยวารสารวิชาการนั้นต้องมีการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 ปี และมีการตรวจสอบคุณภาพของบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (Peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อย 3 คน ทั้งนี้ วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ ให้เป็นไปตามรายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้ โดยแบบฟอร์มการประเมินเป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.2 นักศึกษาระดับปริญญาเอก แผน 2.1 และ 2.2 ทุกหลักสูตร

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด จำนวน 1 เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ จำนวน 1 เรื่อง หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรหรือทุนที่ได้รับ จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

กรณีการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ สำหรับนักศึกษากลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หากหลักสูตรใดยังไม่มีความพร้อมตามเงื่อนไข สามารถทำเรื่องขอยกเว้นได้ โดยให้เสนอสภาวิชาการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

กรณีของการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ ต้องเป็นวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ ให้เป็นไปตามรายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้ โดยแบบฟอร์มการประเมินเป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.3 นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน 1 แบบวิชาการ แบบ ก 1 ทุกหลักสูตร

ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพ หรือเป็นผลงานนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ หรือผลงานทางวิชาการอื่นซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรหรือทุนที่ได้รับ จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

กรณีของการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติ ต้องเป็นวารสารวิชาการที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในวารสารวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยวารสารวิชาการนั้นต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (Peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก อย่างน้อย 3 คน ทั้งนี้ วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

กรณีของการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ ต้องเป็นวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ ให้เป็นไปตามรายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้ โดยแบบฟอร์มการประเมินเป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.4 นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน 1 แบบวิชาการ แบบ ก 2 ทุกหลักสูตร

ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพ หรือเป็นผลงานนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ หรือผลงานทางวิชาการอื่นซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่น่าเสนอบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) ที่ได้มาตรฐาน โดยต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (Peer reviewer) หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรหรือทุนที่ได้รับ จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

กรณีของการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติ ต้องเป็นวารสารวิชาการที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในวารสารวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยวารสารวิชาการนั้นต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (Peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก อย่างน้อย 3 คน ทั้งนี้ วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน

กรณีของการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ ต้องเป็นวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ ให้เป็นไปตามรายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้ โดยแบบฟอร์มการประเมินเป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.5 นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน 2 แบบวิชาชีพ ทุกหลักสูตร

ผลงานรายงานการศึกษาอิสระต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสาร หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการซึ่งสามารถสืบค้นได้

หากหลักสูตรใดได้กำหนดเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้ถือตามข้อกำหนดการสำเร็จการศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ

ข้อ 6 การดำเนินการส่งเอกสารตีพิมพ์เพื่อสำเร็จการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ให้ดำเนินการส่งหลักฐานการตีพิมพ์ให้บัณฑิตวิทยาลัยตามกรณีดังนี้

6.1 กรณีที่บทความได้รับการตีพิมพ์แล้ว นักศึกษาต้องดำเนินการส่งเอกสารการตีพิมพ์พร้อมสำเนาหน้าปกและปกในวารสารหรือรายงานสืบเนื่อง (Proceedings) พร้อมหน้าสารบัญที่ระบุชื่อบทความ พร้อมบทความฉบับเต็ม พร้อมไฟล์วิทยานิพนธ์

6.2 ในกรณีที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์แต่มีการตอบรับให้ตีพิมพ์

6.2.1 บทความในวารสารระดับนานาชาติให้ส่งเอกสารที่ตอบรับการตีพิมพ์ของวารสารที่จะตีพิมพ์ พร้อมบทความฉบับเต็มที่ส่งไปตีพิมพ์ สำเนาหน้าปกและปกในวารสารฉบับล่าสุดของวารสารที่รับตีพิมพ์บทความ แนบมาพร้อมกับตัวเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ทั้งนี้ ระยะเวลาปรากฏในฐานข้อมูลที่ ก.พ.อ. กำหนดไม่เกิน 2 ปี นับจากวันที่ได้รับการตอบรับตีพิมพ์จากวารสาร

6.2.2 บทความในวารสารระดับชาติ ให้ส่งหนังสือหรือเอกสารที่ตอบรับการตีพิมพ์ โดยต้องระบุ เดือน ปี ของวารสารที่จะตีพิมพ์ พร้อมบทความฉบับเต็มที่ส่งไปตีพิมพ์ และสำเนาหน้าปกและปกในวารสารฉบับล่าสุดของวารสารที่รับตีพิมพ์บทความ แนบมาพร้อมกับไฟล์วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ข้อ 7 การดำเนินการส่งเอกสารตีพิมพ์เพื่อสำเร็จการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ทำการศึกษาอิสระให้ดำเนินการส่งหลักฐานการตีพิมพ์ให้คณะที่นักศึกษาสังกัด และบัณฑิตวิทยาลัย ตามกรณีดังนี้

7.1 กรณีที่บทความได้รับการตีพิมพ์แล้ว นักศึกษาต้องดำเนินการส่งเอกสารการตีพิมพ์พร้อมสำเนาหน้าปกและปกในวารสาร หรือรายงานสืบเนื่อง (Proceedings) พร้อมหน้าสารบัญที่ระบุชื่อบทความพร้อมบทความฉบับเต็ม หรือบทคัดย่อ (Abstract) ของผลงาน

7.2 ในกรณีที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์แต่มีการตอบรับให้ตีพิมพ์ ให้ส่งหนังสือหรือเอกสารที่ตอบรับการตีพิมพ์ ต้องระบุ เดือน ปี ของวารสารที่จะตีพิมพ์ พร้อมบทความฉบับเต็มหรือบทคัดย่อ (Abstract) ที่ส่งไปตีพิมพ์ และสำเนาหน้าปกและปกในวารสารฉบับล่าสุดของวารสารที่รับตีพิมพ์บทความ

ข้อ 8 แนวปฏิบัติในการตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระที่เผยแพร่

8.1 บทความที่ใช้เพื่อประกอบการสำเร็จการศึกษาต้องเป็นบทความที่มีชื่อนักศึกษาผู้ทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เป็นชื่อแรก (First author) และมีชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก หรืออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรืออาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระอยู่ด้วย โดยต้องระบุชื่อคณะที่นักศึกษาสังกัด และมหาวิทยาลัยขอนแก่น

8.2 บทความที่ตีพิมพ์ หรือนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการเพื่อใช้ประกอบการขอสำเร็จการศึกษา ต้องเป็นผลการวิจัย (Research Article หรือ Original Article) ที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ หรือผลการศึกษาทั้งหมด

8.3 รูปแบบบทความที่ตีพิมพ์ ต้องประกอบไปด้วย บทนำ (ที่มา ความสำคัญของปัญหา) วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย สรุปและอภิปรายผลการวิจัย และเอกสารอ้างอิง หรือเป็นไปตามข้อกำหนดของวารสารที่ตีพิมพ์

8.4 บทความที่ใช้เพื่อประกอบการสำเร็จการศึกษา จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรือได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (Peer Reviewer) ก่อนการพิมพ์ สำหรับการตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท แผน 1 แบบวิชาการ แบบ ก 2 บทความที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการนั้น สามารถนำมานับได้เฉพาะที่เป็น Full Paper เท่านั้น

บทเฉพาะกาล

ข้อ 9 สำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ก่อนวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2565 ให้การดำเนินการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

9.1 นักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ถึงปีการศึกษา 2558 ให้ใช้ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2143/2554) เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

(ฉบับที่ 1623/2558) เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ เพื่อการสำเร็จการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ 2)

9.2 นักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 ให้ใช้ประกาศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1259/2560) เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือ การศึกษานิพนธ์ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

9.3 นักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 ถึงหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจาก สภามหาวิทยาลัย ก่อนวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2565 ให้ใช้ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 3580/2561) เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จนกว่านักศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวจะสำเร็จการศึกษา

ประกาศ ณ วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ) ชาญชัย พานทองวิริยะกุล
(รองศาสตราจารย์ชาญชัย พานทองวิริยะกุล)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

รายละเอียดแนบท้ายประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น
(ฉบับที่ 844/2567) ลงวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2567)

หลักเกณฑ์ในการประเมินผลงานนวัตกรรม ผลงานสร้างสรรค์ หรือสิ่งประดิษฐ์ จากวิทยานิพนธ์

1. การประเมินผลงานนวัตกรรม ผลงานสร้างสรรค์ หรือสิ่งประดิษฐ์ จากวิทยานิพนธ์ ให้ดำเนินการดังนี้

1) การประเมินผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ หรือสิ่งประดิษฐ์สามารถดำเนินการพร้อมกับการสอบวิทยานิพนธ์หรือภายหลังการสอบวิทยานิพนธ์

2) การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานวิทยานิพนธ์ที่ใช้เกณฑ์ผลงานนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ ต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 3 คน ที่เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกับหลักสูตรของของผู้สอบวิทยานิพนธ์

3) คณะต้องเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงตามข้อ 2) พร้อมทั้งประวัติการศึกษา และให้แสดงหลักฐานประกอบ เช่น รายการผลงานทางวิชาการ ผลงานอื่น ประสบการณ์รวมทั้งตำแหน่งต่าง ๆ ที่แสดงถึงความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่สูงเป็นที่ยอมรับ

ทั้งนี้ การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องเสนอเป็นรายวิทยานิพนธ์โดยเสนอมายังบัณฑิตวิทยาลัย

4) ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานนวัตกรรม หรือหรือสิ่งประดิษฐ์ และทำหน้าที่เป็นผู้กลั่นกรองความเหมาะสมของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่คณะเสนอตามข้อ 3) และเสนอชื่อเพื่อขอความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

2. ลักษณะของผลงานนวัตกรรม ผลงานสร้างสรรค์ หรือสิ่งประดิษฐ์ รูปแบบ การเผยแพร่ และลักษณะคุณภาพของผลงานจากวิทยานิพนธ์ มีดังต่อไปนี้

2.1 ผลงานนวัตกรรม	
นิยาม	ผลงานนวัตกรรมต้องเป็นสิ่งใหม่ หรือสิ่งที่พัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนามาตรฐาน ประสิทธิภาพ มูลค่า คุณภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ สร้างผลกระทบได้ในวงกว้างในเชิงพาณิชย์ หรือในเชิงสาธารณะ และมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ 1) ผลงานนวัตกรรมด้านเทคโนโลยี เช่น ผลิตภัณฑ์ (product) การบริการ (service) กรรมวิธีที่เกี่ยวกับการผลิต (process) หรือ 2) ผลงานนวัตกรรมด้านสังคม เช่น การจัดโครงสร้างองค์กร ระบบบริหารจัดการ การบริหารการเงิน ธุรกิจ การตลาด หรือในการอื่นใด
รูปแบบ	จัดทำเป็นเอกสารและหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ของนักศึกษา กระบวนการพัฒนาผลงานนวัตกรรม การนำผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรือสาธารณะ รวมถึงผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผลงานนวัตกรรม โดยมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 ผลงานนวัตกรรม (ต่อ)

	<ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารพร้อมหลักฐานข้อมูลที่แสดงถึงบทบาทหน้าที่ของนักศึกษา 2. เอกสารพร้อมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับผลงานนวัตกรรมที่สรุปข้อมูลที่แสดงให้เห็นการพัฒนาผลงานที่สอดคล้องกับรูปแบบผลงานนวัตกรรมโดยสามารถจำแนกตามผลงานนวัตกรรมด้านเทคโนโลยี หรือผลงานนวัตกรรมด้านสังคม ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ข้อมูลของสถานการณ์ปัญหาก่อนการดำเนินการ 2.2 คำอธิบายแนวทางและกระบวนการแก้ปัญหา หรือการทำให้เกิดคุณค่าในมิติใหม่ ระบุแนวทางใหม่ โดยหรือวิธีการใหม่ หรือวิธีทำให้เกิดประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลดีกว่าเดิม หรือวิธีที่ทำให้เกิดจากการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยหรือวิธีที่ทำให้เกิดการพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ หรือความรู้ใหม่ในประเทศจากกระบวนการวิศวกรรมย้อนรอย รวมถึงการมีส่วนร่วมของการกำหนดปัญหาและแก้ปัญหา หรือการสร้างคุณค่าในมิติใหม่ 2.3 คำอธิบายถึงความรู้ความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการแก้ปัญหาหรือการสร้างคุณค่า 2.4 คำอธิบายถึงความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการ 2.5 คำอธิบายถึงการดำเนินการหรือการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ 2.6 คำอธิบายถึงผลลัพธ์หรือผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้ใช้ 3. เอกสารพร้อมหลักฐานประกอบการพิจารณาอื่น ๆ (ถ้ามี) นักศึกษาสามารถใช้เอกสารหลักฐานอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่ใช้ในการพัฒนาบทบาทของผู้มีส่วนร่วม หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลงานนวัตกรรม อาทิ <ol style="list-style-type: none"> 3.1 ข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา (intellectual property) 3.2 ข้อมูลในการนำผลงานไปต่อยอด/ สร้างมูลค่าเพิ่ม (entity creation) 3.3 ข้อมูลการได้รับทุนจากภายนอก (sponsored research) 3.4 ข้อมูลการนำไปใช้ประโยชน์ (use & licensing) อาทิ หลักฐานการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบทางเศรษฐกิจหรือสังคมที่สอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศ หรือรายงานผลการประเมินผลกระทบจากผู้ประเมินอิสระ
การเผยแพร่	<p>เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการพัฒนาผลงานนวัตกรรมและการนำไปใช้ประโยชน์ อาทิ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์หรือรายงานเชิงเทคนิค (technical report) ที่ได้รับการสนับสนุนจากภาคอุตสาหกรรม (industry sponsored activities) รวมถึงสัญญาหรือข้อตกลงการทำงานร่วมกันแสดงถึงการนำผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ข้อมูลผลิตภัณฑ์ใหม่ (novel data/products) ข้อมูลวิธีการ/ กระบวนการใหม่ (novel process /procedure) การออกแบบสิ่งประดิษฐ์ 1.2 รายงานผลการประเมินผลกระทบจากผู้ประเมินอิสระที่แสดงถึงผลลัพธ์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผลงานนวัตกรรม

2.1 ผลงานนวัตกรรม (ต่อ)	
	<p>1.3 ในกรณีที่ผลงานนวัตกรรมไม่สามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้ต้องมีหลักฐานแสดงเหตุผล รวมถึงต้องมีหลักฐานยืนยันถึงการนำผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์</p> <p>2. เอกสารแสดงทรัพย์สินทางปัญญาของผลงานนวัตกรรม อาทิ สิทธิบัตร สิทธิบัตรการประดิษฐ์ อนุสิทธิบัตร เอกสารแสดงการได้รับการขึ้นทะเบียนบัญชีนวัตกรรมไทย</p> <p>3. การเผยแพร่ผลงานนวัตกรรมผ่านเวทีระดับชาติ หรือระดับนานาชาติที่เปิดโอกาสให้มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมสู่สาธารณะ</p>
ลักษณะคุณภาพ	<p>ผลงานนวัตกรรมด้านเทคโนโลยี</p> <p>1. เป็นผลงานนวัตกรรมที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทขององค์กรหรือพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยมีการดำเนินงานแบบครบกระบวนการครอบคลุมตั้งแต่การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา พัฒนาและทดสอบผลงานต้นแบบใน สถานการณ์จริงหรือการพัฒนา หรือมาตรฐาน หรือคุณภาพที่สูงขึ้น หรือแสดงให้เห็นถึงขั้นเทคโนโลยี (Technology Readiness Level : TRL) ในระดับ 3 ขึ้นไป ที่ผ่านขั้นการพิสูจน์แนวคิด (proof-of -concept) และส่วนประกอบหรือชิ้นส่วนต่าง ๆ ผ่านการทดสอบตามมาตรฐานสากล และแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง</p> <p>2. นำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหาจากความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งานหรือสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น โดยมีหลักฐานการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงสังคมและเศรษฐกิจ</p> <p>ผลงานนวัตกรรมด้านสังคม</p> <p>1. เป็นผลงานนวัตกรรมที่มีการดำเนินงานแบบครบกระบวนการ ครอบคลุมตั้งแต่การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา การมีส่วนร่วมและยอมรับสังคม เป้าหมาย พัฒนาออกแบบกระบวนการ ทดสอบผลงานต้นแบบในสถานการณ์จริง และมีการติดตามประเมินผลลัพธ์หรือการพัฒนา หรือมาตรฐาน หรือคุณภาพที่สูงขึ้น หรือแสดงให้เห็นถึงความพร้อมของความรู้และเทคโนโลยีด้านสังคม (Social Readiness Level : SRL) ในระดับ 3 ขึ้นไป ที่ผ่านการทดสอบ แนวทางการพัฒนาหรือแก้ปัญหาร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องหรือมีการตรวจสอบแนวทางการแก้ปัญหาโดยการทดสอบในพื้นที่นำร่องเพื่อยืนยันผลกระทบตามที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อพิจารณาความพร้อมขององค์ความรู้และเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ ตามมาตรฐานสากล และแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง</p> <p>2. นำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหาจากความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งานหรือสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (Economic Value Added : EVA) ที่สูงขึ้น โดยมีหลักฐานการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงสังคม และเศรษฐกิจ</p>

2.2 งานสร้างสรรค์	
2.2.1 ผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
นิยาม	ผลงานวิชาการที่เป็นการประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมือ เครื่องทุ่นแรง ผลงานการสร้างสรรค์พืชหรือสัตว์พันธุ์ใหม่ หรือจุลินทรีย์ที่มีคุณสมบัติพิเศษสำหรับการใช้ประโยชน์เฉพาะด้าน วัคซีน ผลิตภัณฑ์หรือสิ่งประดิษฐ์อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งพัฒนาขึ้นจากการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยวิธีที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น ๆ
รูปแบบ	ผลงานสร้างสรรค์พร้อมด้วยสิ่งตีพิมพ์หรือเอกสารทางวิชาการ ที่แสดงถึงแนวคิดในการวิจัยค้นคว้าและพัฒนางานนั้น ๆ กระบวนการในการวิจัยและพัฒนา ผลการทดสอบคุณสมบัติต่าง ๆ ทั้งที่เป็นคุณสมบัติพื้นฐานและคุณสมบัติพิเศษที่เป็นข้อเด่น ผลการทดสอบในสภาพของการนำไปใช้จริงในสภาพที่เหมาะสมและศักยภาพของผลกระทบจากการนำไปใช้ในแง่เศรษฐกิจหรือสังคม
การเผยแพร่	เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้ 1. การจัดนิทรรศการ การจัดแสดง การจัดการแสดง การแสดงสาธารณะ การบันทึกภาพ การบันทึกเสียง ภาพถ่าย แลบบันทึกภาพ 2. เอกสารประกอบ ตีพิมพ์เผยแพร่ หรือเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์
ลักษณะคุณภาพ	เป็นผลงานที่แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ซึ่งต้องใช้ความรู้เชิงวิชาการ มีผลการทดสอบตามหลักวิชาที่ชัดเจน เชื่อถือได้ และการนำผลงานนั้นไปใช้มีศักยภาพในการส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจหรือทางสังคม

2.2.2 ผลงานสร้างสรรค์ด้านสุนทรียะศิลปะ	
นิยาม	ผลงานหรือชุดของผลงานสร้างสรรค์ที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าทางสุนทรียะ ศิลปะ โดยผลงานดังกล่าวต้องแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างสรรค์ของเจ้าของผลงาน และต้องอธิบายได้ว่ามีแนวคิดจากปรัชญา จริยธรรม สุนทรียภาพ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าของความจริง ความดี ความงาม พร้อมคำอธิบาย อันก่อปรด้วยหลักวิชาที่เอื้อต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความหมายและคุณค่าของงาน เช่น ผลงานสร้างสรรค์ด้านวรรณกรรม ด้านศิลปะการแสดง ด้านดนตรี ด้านสถาปัตยกรรม การออกแบบ จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ หรือศิลปะด้านอื่น ๆ
รูปแบบ	งานสร้างสรรค์ พร้อมบทวิเคราะห์ที่อธิบายหลักการ หลักวิชา และ/หรือความคิดเชิงทฤษฎี รวมทั้งกระบวนการและ/หรือเทคนิคในการสร้างงานการวิเคราะห์ สังเคราะห์ที่ให้ความรู้ในการพัฒนาต่อยอดผลงานการนำเสนอความรู้ใหม่ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสาขาวิชาชีพและการศึกษา ตลอดจนการแสดงผลคุณค่าของผลงานที่เอื้อให้เกิดการตีความและการประเมินคุณค่าในหมู่ของผู้รับงาน

2.2.2 ผลงานสร้างสรรค์ด้านสุนทรียะศิลปะ (ต่อ)	
การเผยแพร่	<p>เผยแพร่สู่สาธารณชนในลักษณะใดลักษณะหนึ่งอย่างกว้างขวางมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 เดือน โดยมีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วรรณกรรมต้นแบบหรือผลงานสร้างสรรค์ต้นแบบ และเอกสารประกอบ ต้องพิมพ์เผยแพร่ หรือเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 2. การจัดนิทรรศการ การจัดแสดง การแสดงสาธารณะ การบันทึกภาพ การบันทึกเสียง ภาพถ่าย แดงบันทึกภาพ หรือการแสดงผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 3. การเผยแพร่ที่เกิดจากการใช้งานจริงที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติ หรือนานาชาติ ตลอดจนการเผยแพร่ที่เกิดจากการได้รับเชิญไปบรรยายหรือในการประชุมวิชาการงานศิลป์ หรือวิชาชีพในต่างประเทศ สำหรับศิลปะการแสดงต้องแสดงในกิจกรรมที่จัดโดยองค์กรระดับประเทศซึ่งเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาชีพของสาขาวิชานั้น ๆ ของประเทศไทยหรือนานาชาติ สถานที่นำเสนอผลงานสร้างสรรค์ ระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ต้องเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาชีพนั้น ๆ และต้องดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องโดยเป็นเวทีแสดงผลงานอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 5 ปี
ลักษณะคุณภาพ	<p>เป็นผลงานที่มีคุณภาพทางการสร้างสรรค์โดยสามารถอธิบายหลักการ แนวคิด กระบวนการ เทคนิค รวมถึงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลเพื่อสื่อความให้กับผู้รับได้เป็นอย่างดี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางวิชาการด้านงานสร้างสรรค์และการศึกษาของศิลปะแขนงนั้น ๆ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือองค์กร</p>

2.3 สิ่งประดิษฐ์	
นิยาม	<p>ผลงานวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น อาจยังไม่จำเป็นต้องผ่านการรับรองมาตรฐานหรือคุณภาพ สามารถอยู่ในช่วงของการทดสอบเพื่อให้ได้การรับรองมาตรฐานหรือคุณภาพหรือข้อกำหนดเบื้องต้น เพื่อให้พร้อมสำหรับการนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ต่อไป ทั้งนี้ ผลงานสิ่งประดิษฐ์แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) รายการที่กำลังอยู่ระหว่างการทำวิจัยและพัฒนาต้นแบบ 2) รายการที่อยู่ระหว่างการทดสอบเพื่อใช้งานจริง 3) รายการที่มีการผลิตและพร้อมจำหน่ายเชิงพาณิชย์แล้ว แต่ยังไม่ได้ผ่านการทดสอบมาตรฐานรับรอง
รูปแบบ	<p>จัดทำเป็นเอกสารและหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาผู้ขอผลงาน กระบวนการพัฒนาผลงานสิ่งประดิษฐ์ การนำผลงานสิ่งประดิษฐ์ไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรือสาธารณะ รวมถึงผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผลงานสิ่งประดิษฐ์ โดยมีองค์ประกอบดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารพร้อมหลักฐานข้อมูลที่แสดงถึงบทบาทหน้าที่ของนักศึกษา 2. เอกสารพร้อมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่สรุปข้อมูลที่แสดงให้เห็นการ

	พัฒนาผลงานที่สอดคล้องกับรูปแบบผลงานสิ่งประดิษฐ์
2.3 สิ่งประดิษฐ์ (ต่อ)	
	<p>3. เอกสารพร้อมหลักฐานประกอบการพิจารณาอื่น ๆ (ถ้ามี) นักศึกษาสามารถใช้เอกสารหลักฐานอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่ใช้ในการพัฒนาบทบาทของผู้มีส่วนร่วม หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลงานสิ่งประดิษฐ์ อาทิ</p> <p>3.1 ข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา (intellectual property)</p> <p>3.2 ข้อมูลในการนำผลงานไปต่อยอด/ สร้างมูลค่าเพิ่ม (entity creation)</p> <p>3.3 ข้อมูลการได้รับทุนจากภายนอก (sponsored research)</p> <p>3.4 ข้อมูลการนำไปใช้ประโยชน์ (use & licensing) อาทิ หลักฐานการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบทางเศรษฐกิจหรือสังคมที่สอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศ หรือรายงานผลการประเมินผลกระทบจากผู้ประเมินอิสระ</p>
การเผยแพร่	<p>เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้</p> <p>1. รายงานการพัฒนาผลงานสิ่งประดิษฐ์และการนำไปใช้ประโยชน์ อาทิ</p> <p>1.1 รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์หรือรายงานเชิงเทคนิคที่ได้รับการสนับสนุนจากภาคอุตสาหกรรม รวมถึงสัญญาหรือข้อตกลงการทำงานร่วมกันแสดงถึงการนำผลงานสิ่งประดิษฐ์ไปใช้ประโยชน์ ข้อมูลผลิตภัณฑ์ใหม่ ข้อมูลวิธีการ/กระบวนการใหม่ การออกแบบสิ่งประดิษฐ์</p> <p>1.2 รายงานผลการประเมินผลกระทบจากผู้ประเมินอิสระที่แสดงถึงผลลัพธ์ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผลงานสิ่งประดิษฐ์</p> <p>1.3 ในกรณีที่ผลงานสิ่งประดิษฐ์ไม่สามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้ต้องมีหลักฐานแสดงเหตุผล รวมถึงต้องมีหลักฐานยืนยันถึงการนำผลงานสิ่งประดิษฐ์ไปใช้ประโยชน์</p> <p>2. เอกสารแสดงทรัพย์สินทางปัญญาของผลงานสิ่งประดิษฐ์ อาทิ สิทธิบัตร สิทธิบัตรการประดิษฐ์ อนุสิทธิบัตร</p> <p>3. การเผยแพร่ผลงานสิ่งประดิษฐ์ผ่านเวทีระดับชาติ หรือระดับนานาชาติที่เปิดโอกาสให้มีการนำเสนอผลงานสิ่งประดิษฐ์สู่สาธารณะ</p>
ลักษณะคุณภาพ	<p>1. เป็นผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทขององค์กรหรือพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยมีการดำเนินงานแบบครบกระบวนการครอบคลุมตั้งแต่การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา พัฒนาและทดสอบผลงานต้นแบบใน สถานการณ์จริงหรือการพัฒนา หรือมาตรฐาน หรือคุณภาพที่สูงขึ้น ที่ผ่านขั้นการพิสูจน์แนวคิดและส่วนประกอบหรือชิ้นส่วนต่าง ๆ ผ่านการทดสอบ ตามมาตรฐานสากล และแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง</p> <p>2. นำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหาจากความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และส่งผลกระทบทางบวกต่อผู้ใช้งานหรือสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น โดยมีหลักฐานการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงสังคมและเศรษฐกิจ</p>

2.4 ซอฟต์แวร์ (software)	
นิยาม	หมายถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามความหมายของกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ ซึ่งเป็นผลงานที่ได้จากการวิจัย หรือการประดิษฐ์คิดค้นใหม่หรือการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่มีหลักวิชาอันสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน รวมถึงซอฟต์แวร์ที่เป็นการประยุกต์หลักวิชา เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ในเชิงวิชาการ โดยต้องมีลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. การดำเนินงานโครงการที่มีลักษณะการพัฒนาซอฟต์แวร์โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงตัวเลข (numerical method) หรือการดำเนินงานลักษณะ engineering design ซึ่งเป็นการปรับปรุงกระบวนการออกแบบโดยตรง 2. งานที่มีลักษณะการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาในระดับแฟ้มข้อมูลต้นฉบับ (source code) เพื่อพัฒนาระบบการทำงานให้ดีขึ้น โดยมีการปรับปรุงระบบอย่างมีนัยสำคัญ 3. โครงการที่มีการเก็บข้อมูลเชิงประสิทธิภาพและประเมินผลเพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี จะต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่าหลังจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและซอฟต์แวร์มาใช้พัฒนาแล้วระบบการทำงานดีขึ้นได้อย่างไร โดยต้องมีการปรับปรุงระบบหรือสำรวจความต้องการ รวมถึงแสดงผลลัพธ์หรือตัวชี้วัดที่ชัดเจน ซึ่งมีได้นำเข้ามาเพื่อทดแทนระบบเดิมเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ผลลัพธ์ที่ได้จะต้องสอดคล้องกับลักษณะงานวิจัยและพัฒนา
รูปแบบ	อาจจัดทำได้หลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นรูปเล่ม หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1. มีคำอธิบาย/ชี้แจงโดยชัดเจนประกอบผลงานนั้น เช่น คู่มือที่อธิบายการใช้งาน หลักการของวิธีการทำงานและหน้าที่ของซอฟต์แวร์ดังกล่าวอย่างละเอียดและชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาและความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชานั้น ๆ ได้อย่างไร ในแง่ใด 2. ต้องผ่านการพิสูจน์ หรือแสดงหลักฐานเป็นรายละเอียดให้ครบถ้วนที่แสดงถึงคุณค่าของผลงานนั้นด้วย
การเผยแพร่	มีหลักฐานการนำซอฟต์แวร์ไปใช้หรือประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายต่อวงวิชาการ หรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินคุณภาพ โดยคณะผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (peer reviewer) ที่มาจากหลากหลายสถาบัน
ลักษณะคุณภาพ	เป็นงานที่มีกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน ถูกต้อง เหมาะสมตามระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางวิชาการหรือนำไปประยุกต์ใช้ได้

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 3580/2561)
เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์
เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อยกระดับคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ให้ได้มาตรฐานและคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 และเพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพงานวิจัยบัณฑิตศึกษาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพทั้งระดับประเทศและระดับสากล เพื่อผลักดันมหาวิทยาลัยไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัยในระดับโลก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และข้อ 5 ของระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ 7/2561 เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2561 และมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 17/2561 เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 จึงแก้ไขกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 3580/2561) เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกหลักสูตร ตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“นักศึกษา”	หมายความว่า	นักศึกษาระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“บทความ”	หมายความว่า	บทความวิจัยที่ได้จากผลการศึกษาของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์และต้องเป็นบทความฉบับเต็ม (Full Paper) ไม่ใช่บทคัดย่อหรือบทคัดย่อขนาดยาว
“การตีพิมพ์”	หมายความว่า	การตีพิมพ์บทความจากวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ ในวารสารวิชาการ (Journal) ในระดับชาติ หรือนานาชาติ รวมถึงบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่อง (Proceedings) จากการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติตามเงื่อนไขที่กำหนดของหลักสูตรหรือของทุน
“ผู้ประเมินอิสระ (Peer Review)”	หมายความว่า	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เป็นผู้ตรวจสอบอ่านบทความและประเมินคุณภาพของบทความในแต่ละสาขาวิชาเพื่อให้ได้รับการตีพิมพ์

ในวารสารนั้น ๆ

“วารสารวิชาการ” หมายความว่า วารสารทั้งที่เป็นสิ่งตีพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์

(E-Journal) ทางวิชาการที่มีกำหนดออกแน่นอนและมีการตีพิมพ์เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชา และบทความที่จะได้รับการตีพิมพ์ในวารสารต้องผ่านการกลั่นกรองคุณภาพจากผู้ประเมินอิสระ (Peer Review) โดยที่วารสารวิชาการระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ต้องมีรายชื่อนามสกุลที่อยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ข้อ 4 ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของอธิการบดี ถือเป็นสิ้นสุด

ข้อ 5 การตีพิมพ์บทความเพื่อสำเร็จการศึกษา

5.1 นักศึกษาระดับปริญญาเอก แบบ 1.1 และ 1.2 ทุกหลักสูตร ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูล SCOPUS หรือ Web of Science จำนวน 1 เรื่อง และวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพอีก 1 เรื่อง จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นวารสาร Open Access ที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์ที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.2 นักศึกษาระดับปริญญาเอก แบบ 2.1 และ 2.2 ทุกหลักสูตร ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูล SCOPUS หรือ Web of Science หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรหรือทุนที่ได้รับ จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นวารสาร Open Access ที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์ที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

หากหลักสูตรใดยังไม่มีความพร้อมตามเงื่อนไขสามารถทำเรื่องขอยกเว้นได้ทุก 2 ปีการศึกษา โดยให้เสนอสภาวิชาการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

5.3 นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน ก แบบ ก 1 ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรหรือทุนที่ได้รับ จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

กรณีของวารสารวิชาการที่เป็น Open Access ขอให้หลีกเลี่ยงวารสารที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์ที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

5.4 นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน ก แบบ ก 2 ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรหรือทุนที่ได้รับ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่นำเสนอบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) ที่ได้มาตรฐาน โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานการประชุม หรือคณะกรรมการจัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับ ในสาขานั้น ๆ จากนอกระบบเจ้าภาพ อย่างน้อยร้อยละ 25 โดยต้องมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นด้วย และมีบทความที่มาจากหน่วยงานภายนอกสถาบันอย่างน้อย 3 หน่วยงาน และรวมกันแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

กรณีของวารสารวิชาการที่เป็น Open Access ขอให้หลีกเลี่ยงวารสารที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์ที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.5 นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน ข ผลงานรายงานการศึกษาระดับปริญญาตรีต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชาหรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่นำเสนอบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) ที่ได้มาตรฐาน จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

กรณีของวารสารวิชาการที่เป็น Open Access ขอให้หลีกเลี่ยงวารสารที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์ที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

หากหลักสูตรใดได้กำหนดเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้ถือตามข้อกำหนดการสำเร็จการศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ

ข้อ 6 การดำเนินการส่งเอกสารตีพิมพ์เพื่อสำเร็จการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ให้ดำเนินการส่งหลักฐานการตีพิมพ์ให้บัณฑิตวิทยาลัยตามกรณีดังนี้

6.1 กรณีที่บทความได้รับการตีพิมพ์แล้วนักศึกษาต้องดำเนินการส่งเอกสารการตีพิมพ์พร้อมสำเนาหน้าปกและปกในวารสารหรือรายงานสืบเนื่อง (Proceedings) พร้อมหน้าสารบัญที่ระบุชื่อบทความพร้อมบทความฉบับเต็ม พร้อมตัวเล่มวิทยานิพนธ์

6.2 ในกรณีที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์แต่มีการตอบรับให้ตีพิมพ์ ให้ส่งหนังสือหรือเอกสารที่ตอบรับการตีพิมพ์ ต้องระบุ เดือน ปี ของวารสารที่จะตีพิมพ์ พร้อมบทความฉบับเต็มที่ส่งไปตีพิมพ์ และสำเนาหน้าปกและปกในวารสารฉบับล่าสุดของวารสารที่รับตีพิมพ์บทความ แนบมาพร้อมกับตัวเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ทั้งนี้ระยะเวลาที่รอตีพิมพ์วารสารในระดับชาติไม่เกิน 1 ปี และวารสารในระดับนานาชาติ ไม่เกิน 2 ปี นับจากวันที่นักศึกษาใช้หนังสือตอบรับการสำเร็จการศึกษา

ข้อ 7 การดำเนินการส่งเอกสารตีพิมพ์เพื่อสำเร็จการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ทำการศึกษาระดับปริญญาตรีให้ดำเนินการส่งหลักฐานการตีพิมพ์ให้คณะที่นักศึกษาสังกัด และบัณฑิตวิทยาลัย ตามกรณีดังนี้

7.1 กรณีที่บทความได้รับการตีพิมพ์แล้วนักศึกษาต้องดำเนินการส่งเอกสารการตีพิมพ์พร้อมสำเนาหน้าปกและปกในวารสาร หรือรายงานสืบเนื่อง (Proceedings) พร้อมหน้าสารบัญที่ระบุชื่อบทความพร้อมบทความฉบับเต็ม

7.2 ในกรณีที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์แต่มีการตอบรับให้ตีพิมพ์ ให้ส่งหนังสือหรือเอกสารที่ตอบรับการตีพิมพ์ ต้องระบุ เดือน ปี ของวารสารที่จะตีพิมพ์ พร้อมบทความฉบับเต็มที่จะส่งไปตีพิมพ์ และสำเนาหน้าปกและปกในวารสารฉบับล่าสุดของวารสารที่รับตีพิมพ์บทความ

ข้อ 8 แนวปฏิบัติในการตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระที่เผยแพร่

8.1 บทความที่ใช้เพื่อประกอบการสำเร็จการศึกษาต้องเป็นบทความที่มีชื่อนักศึกษาผู้ทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เป็นชื่อแรก โดยต้องระบุชื่อคณะที่นักศึกษาสังกัด และมหาวิทยาลัยขอนแก่น

8.2 บทความที่ตีพิมพ์ หรือนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการเพื่อใช้ประกอบการขอสำเร็จการศึกษา ต้องเป็นผลการวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ หรือผลการศึกษาทั้งหมด แต่ไม่ใช่บทความที่เขียนจากการวิเคราะห์ สรุปการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review Article)

8.3 รูปแบบบทความที่ตีพิมพ์ ต้องประกอบไปด้วย บทนำ (ที่มา ความสำคัญของปัญหา) วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปและอภิปรายผลการวิจัย และเอกสารอ้างอิง หรือเป็นไปตามข้อกำหนดของวารสารที่ตีพิมพ์

8.4 บทความที่ใช้เพื่อประกอบการสำเร็จการศึกษา จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรือได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมกรภายนอกกรรมการ (Peer Review) ก่อนการพิมพ์ ส่วนบทความที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการนั้น สามารถนำมานับได้เฉพาะที่เป็น Full Paper เท่านั้น

บทเฉพาะกาล

ข้อ 9 สำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาก่อนภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2562 การดำเนินการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

9.1 นักศึกษาที่เข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา 2555 ให้ใช้ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 66/2550) เรื่อง การตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์เพื่อการสำเร็จการศึกษา

9.2 นักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ถึงปีการศึกษา 2558 ให้ใช้ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2143/2554) เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1623/2558) เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ 2)

9.3 นักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 ให้ใช้ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1259/2560) เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ประกาศ ณ วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2561

(ลงชื่อ) สมหมาย ปรีเปรม

(รองศาสตราจารย์สมหมาย ปรีเปรม)

รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1259/2560)
เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์
เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อยกระดับคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ให้ได้มาตรฐานและคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 และเพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพงานวิจัยบัณฑิตศึกษาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพทั้งระดับประเทศและระดับสากล เพื่อผลักดันมหาวิทยาลัยไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัยในระดับโลก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และข้อ 5 ของระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2559 และมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2560 จึงกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1259/2560) เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกหลักสูตร ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“นักศึกษา”	หมายความว่า	นักศึกษาระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“บทความ”	หมายความว่า	บทความวิจัยที่ได้จากผลการศึกษาของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์และต้องเป็นบทความฉบับเต็ม (Full Paper) ไม่ใช่บทคัดย่อหรือบทคัดย่อขนาดยาว
“การตีพิมพ์”	หมายความว่า	การตีพิมพ์บทความจากวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ ในวารสารวิชาการ (Journal) ในระดับชาติ หรือนานาชาติ รวมถึงบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่อง (Proceedings) จากการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติตามเงื่อนไขที่กำหนดของหลักสูตรหรือของทุน
“ผู้ประเมินอิสระ (Peer Review)”	หมายความว่า	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เป็นผู้ตรวจสอบอ่านบทความและประเมินคุณภาพของบทความในแต่ละสาขาวิชาเพื่อให้ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนั้น ๆ
“วารสารวิชาการ”	หมายความว่า	วารสารทั้งที่เป็นสิ่งตีพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์

(E-Journal) ทางวิชาการที่มีกำหนดออกแน่นอนและมี การตีพิมพ์เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอเป็นที่ยอมรับใน สาขาวิชา และบทความที่จะได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร ต้องผ่านการกลั่นกรองคุณภาพจากผู้ประเมินอิสระ (Peer Review) โดยที่วารสารวิชาการระดับชาติ หรือระดับ นานาชาติ ต้องมีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตามประกาศ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การ พิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการ

ข้อ 4 ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของอธิการบดี ถือเป็นสิ้นสุด

ข้อ 5 การตีพิมพ์บทความเพื่อสำเร็จการศึกษา

5.1 นักศึกษาระดับปริญญาเอก แบบ 1.1 และ 1.2 ทุกหลักสูตร ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่ง ของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ จำนวน 1 เรื่อง และวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพอีก 1 เรื่อง จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นวารสาร Open Access ที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์ที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่บัณฑิต วิทยาลัยกำหนด

5.2 นักศึกษาระดับปริญญาเอก แบบ 2.1 และ 2.2 ทุกหลักสูตร ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่ง ของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรหรือทุนที่ได้รับ จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นวารสาร Open Access ที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์ที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.3 นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน ก แบบ ก 1 ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือ อย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรหรือทุนที่ได้รับ จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

กรณีของวารสารวิชาการที่เป็น Open Access ขอให้หลีกเลี่ยงวารสารที่ผลิตโดย สำนักพิมพ์ที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.4 นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน ก แบบ ก 2 ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือ อย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรหรือทุนที่ได้รับ หรือเสนอต่อที่ประชุม วิชาการที่นำเสนอบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

(Proceedings) ที่ได้มาตรฐาน โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานการประชุม หรือคณะกรรมการจัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับ ในสาขานั้น ๆ จากนอกสถาบันเจ้าภาพ อย่างน้อยร้อยละ 25 โดยต้องมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นด้วย และมีบทความที่มาจากหน่วยงานภายนอกสถาบันอย่างน้อย 3 หน่วยงาน และรวมกันแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

กรณีของวารสารวิชาการที่เป็น Open Access ขอให้หลีกเลี่ยงวารสารที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์ที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.5 นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน ข ผลงานรายงานการศึกษาอิสระต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชาหรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่นำเสนอบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) ที่ได้มาตรฐาน จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

กรณีของวารสารวิชาการที่เป็น Open Access ขอให้หลีกเลี่ยงวารสารที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์ที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

หากหลักสูตรใดได้กำหนดเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้ถือตามข้อกำหนดการสำเร็จการศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ

ข้อ 6 การดำเนินการส่งเอกสารตีพิมพ์เพื่อสำเร็จการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ให้ดำเนินการส่งหลักฐานการตีพิมพ์ให้บัณฑิตวิทยาลัยตามกรณีดังนี้

6.1 กรณีที่บทความได้รับการตีพิมพ์แล้วนักศึกษาต้องดำเนินการส่งเอกสารการตีพิมพ์พร้อมสำเนาหน้าปกและปกในวารสารหรือรายงานสืบเนื่อง (Proceedings) พร้อมหน้าสารบัญที่ระบุชื่อบทความพร้อมบทความฉบับเต็ม พร้อมตัวเล่มวิทยานิพนธ์

6.2 ในกรณีที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์แต่มีการตอบรับให้ตีพิมพ์ ให้ส่งหนังสือหรือเอกสารที่ตอบรับการตีพิมพ์ ต้องระบุ เดือน ปี ของวารสารที่จะตีพิมพ์ พร้อมบทความฉบับเต็มที่ส่งไปตีพิมพ์ และสำเนาหน้าปกและปกในวารสารฉบับล่าสุดของวารสารที่รับตีพิมพ์บทความ แนบมาพร้อมกับตัวเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ทั้งนี้ระยะเวลาที่รอตีพิมพ์วารสารในระดับชาติไม่เกิน 1 ปี และวารสารในระดับนานาชาติ ไม่เกิน 2 ปี นับจากวันที่นักศึกษาใช้หนังสือตอบรับการสำเร็จการศึกษา

ข้อ 7 การดำเนินการส่งเอกสารตีพิมพ์เพื่อสำเร็จการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ทำการศึกษาอิสระให้ดำเนินการส่งหลักฐานการตีพิมพ์ให้คณะที่นักศึกษาสังกัด และบัณฑิตวิทยาลัย ตามกรณีดังนี้

7.1 กรณีที่บทความได้รับการตีพิมพ์แล้วนักศึกษาต้องดำเนินการส่งเอกสารการตีพิมพ์พร้อมสำเนาหน้าปกและปกในวารสาร หรือรายงานสืบเนื่อง (Proceedings) พร้อมหน้าสารบัญที่ระบุชื่อบทความพร้อมบทความฉบับเต็ม

7.2 ในกรณีที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์แต่มีการตอบรับให้ตีพิมพ์ ให้ส่งหนังสือหรือเอกสารที่ตอบรับการตีพิมพ์ ต้องระบุ เดือน ปี ของวารสารที่จะตีพิมพ์ พร้อมบทความฉบับเต็มที่ส่งไปตีพิมพ์ และสำเนาหน้าปกและปกในวารสารฉบับล่าสุดของวารสารที่รับตีพิมพ์บทความ

ข้อ 8 แนวปฏิบัติในการตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระที่เผยแพร่

8.1 บทความที่ใช้เพื่อประกอบการสำเร็จการศึกษาต้องเป็นบทความที่มีชื่อนักศึกษาผู้ทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ เป็นชื่อแรก โดยต้องระบุชื่อคณะที่นักศึกษาสังกัด และมหาวิทยาลัยขอนแก่น

8.2 บทความที่ตีพิมพ์ หรือนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการเพื่อใช้ประกอบการขอสำเร็จการศึกษา ต้องเป็นผลการวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์หรือผลการศึกษาทั้งหมด แต่ไม่ใช่บทความที่เขียนจากการวิเคราะห์ สรุปการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review Article)

8.3 รูปแบบบทความที่ตีพิมพ์ ต้องประกอบไปด้วย บทนำ (ที่มา ความสำคัญของปัญหา) วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปและอภิปรายผลการวิจัย และเอกสารอ้างอิง หรือเป็นไปตามข้อกำหนดของวารสารที่ตีพิมพ์

8.4 บทความที่ใช้เพื่อประกอบการสำเร็จการศึกษา จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรือได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการพิมพ์ ส่วนบทความที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการนั้น สามารถนำมานับได้เฉพาะที่เป็น Full Paper เท่านั้น

บทเฉพาะกาล

ข้อ 9 สำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาก่อนภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2559 การดำเนินการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ เพื่อการสำเร็จการศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

9.1 นักศึกษาที่เข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา 2555 ให้ใช้ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 66/2550) เรื่อง การตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์เพื่อการสำเร็จการศึกษา

9.2 นักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ถึงปีการศึกษา 2558 ให้ใช้ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2143/2554) เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1623/2558) เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ เพื่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ 2)

ประกาศ ณ วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2560

(ลงชื่อ) กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย

(รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1260/2560)
เรื่อง การรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา
กรณีรอกการยอมรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษกรณีรอกการยอมรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบังเกิดผลดีต่อทางราชการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และข้อ 5 ของระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2559 และมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2560 จึงกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา กรณีรอกการยอมรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1260/2560) เรื่อง การรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา กรณีรอกการยอมรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ภาคต้น ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1125/2551) เรื่อง การรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษกรณีรอกการยอมรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์

ข้อ 4 คุณสมบัติของนักศึกษาที่มีสิทธิขอรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา กรณีรอกการยอมรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ

4.1 เป็นนักศึกษาในหลักสูตรที่กำหนดให้การตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา

4.2 เรียนรายวิชาครบตามหลักสูตรแล้ว สอบและส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้บัณฑิตวิทยาลัย หรือสอบและส่งรายงานการศึกษาอิสระฉบับสมบูรณ์ให้คณะ และได้ดำเนินการจนผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาอื่น ๆ ครบถ้วนแล้ว

4.3 อยู่ในระหว่างรอกการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่หลักสูตรกำหนด

4.4 ใช้เวลาในการศึกษายังไม่ครบตามระยะเวลาสูงสุดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือระยะเวลาสูงสุดที่กำหนดตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อ 5 การขอรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา กรณีรอกการยอมรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระให้ดำเนินการ ดังนี้

5.1 นักศึกษายื่นคำร้องต่อคณบดีของคณะที่นักศึกษาสังกัด โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และต้องแนบเอกสารดังนี้

5.1.1 สำเนาเอกสารที่แสดงถึงการผ่านเกณฑ์การศึกษาครบถ้วนตามหลักสูตร เช่น หนังสือรับรองผลการเรียน (Transcripts) ผลการสอบภาษาอังกฤษ ผลการสอบวิทยานิพนธ์หรือการสอบการศึกษาอิสระ หลักฐานการส่งวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระฉบับสมบูรณ์ เป็นต้น

5.1.2 สำเนาบทความที่ส่งไปขอตีพิมพ์พร้อมหนังสือนำส่งและรายละเอียดของวารสารที่ส่งไปตีพิมพ์ ได้แก่ ชื่อวารสาร ปีที่ ฉบับที่

5.2 ให้คุณสมบัติของคณะที่นักศึกษาสังกัดพิจารณาอนุมัติ

ข้อ 6 ให้คณะสำเนาอนุมัติแจ้งให้บัณฑิตวิทยาลัยและสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการทราบ ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันได้รับอนุมัติ

ข้อ 7 นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้รักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา กรณีรอกการยอมรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ตามประกาศนี้ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ 8 ให้รักษาสถานภาพ ครั้งละ 1 ภาคการศึกษา

ข้อ 9 ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของอธิการบดี ถือเป็นสิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2560

(ลงชื่อ) กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย

(รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 525/2562)
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อให้การแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และข้อ 16.10 ของระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 17/2561 เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 และมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2562 จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 525/2562) เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกประกาศสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2/2553) เรื่อง แนวปฏิบัติในการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ

บรรดาประกาศหรือหลักเกณฑ์อื่นใด ที่ขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ข้อความในประกาศนี้แทน

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“คณะ” หมายความว่า คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย ที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีของคณะ วิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย ที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณบดีเพื่อรับผิดชอบหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในหน้าที่นั้นๆ แต่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาอิสระ

ข้อ 5 การแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาอิสระ ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

5.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เสนอเหตุผลและความจำเป็นในการขอแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะเพื่อพิจารณากลับกรอง ตามแบบฟอร์มที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดและเสนอต่อคณบดีของคณะที่หลักสูตรนั้นสังกัด โดยแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาดังนี้

5.1.1 ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานโดยย่อของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ

5.1.2 ผลงานทางวิชาการหรือผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์ในด้านที่มีความเชี่ยวชาญ และ/หรือผลงานที่แสดงถึงความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาอิสระในเรื่องนั้นๆ

5.2 คณบดีของคณะที่หลักสูตรนั้นสังกัดเสนอรายชื่อพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและสภาวิชาการเพื่อพิจารณากลับกรอง

ข้อ 6 ให้อธิการบดีแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ 7 ให้บัณฑิตวิทยาลัยรายงานการแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญต่อสภาวิชาการและคณะกรรมการการอุดมศึกษาใน แต่ละภาคการศึกษา ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษานั้นๆ

ข้อ 8 ในกรณีที่มีปัญหาในการตีความหรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยและคำวินิจฉัยถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

(ลงชื่อ) ชาญชัย พานทองวิริยะกุล

(รองศาสตราจารย์ชาญชัย พานทองวิริยะกุล)

รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 140/2567)
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
หรือเป็นอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ

เพื่อให้การแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สอดคล้องกับประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 24 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 9/2567 เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2567 จึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 140/2567) เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรือเป็นอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือ การศึกษาอิสระ”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“คณะ” หมายความว่า คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าคณะ วิทยาลัย ที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีของคณะ วิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่อ อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย ที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณบดีเพื่อ รับผิดชอบหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตร

“อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทาง วิชาการตามที่กำหนดในหน้าทีนั้น ๆ แต่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ 4 การแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในหน้าที นั้น ๆ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรือเป็นอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ สำหรับระดับปริญญาโท จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง หรือสำหรับระดับปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความ เชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ โดย ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย โดยให้ดำเนินการดังนี้

4.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เสนอเหตุผลความจำเป็นในการเสนอขอแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญต่อคณะกรรมการประจำคณะ เพื่อพิจารณากลับกรองให้ความเห็นถึงเหตุผลและความเหมาะสม โดยแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา ดังนี้

4.1.1 ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานโดยย่อของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ

4.1.2 ผลงานทางวิชาการหรือผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์ในด้านที่มีความเชี่ยวชาญ หรือผลงานที่แสดงถึงความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญ ของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกเรื่องนั้น ๆ

4.1.3 เอกสารแสดงผล ความเหมาะสม และความจำเป็นในการเสนอขอแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญต่อคณะกรรมการประจำคณะ

4.2 คณะที่หลักสูตรสังกัดเสนอเอกสารประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณากลับกรองและเสนอสภาวิชาการให้ความเห็นชอบ

ข้อ 5 ให้อธิการบดีแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ 6 ในกรณีที่มีปัญหาในการตีความหรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้วินิจฉัยและคำวินิจฉัยถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี
(ศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(ฉบับที่ 31/2568)

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อให้มีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 24 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2568 จึงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศฉบับนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 31/2568) เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยที่เปิดใหม่และที่ปรับปรุง ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 130/2566) เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 4 ในประกาศนี้ อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย

4.1 อาจารย์ หมายความว่า อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4.2 อาจารย์ประจำ หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยประเภทวิชาการกลุ่มคณาจารย์ประจำ คณาจารย์ทางวิชาชีพ (คลินิก) คณาจารย์ที่สอนและวิจัยระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา และพนักงานมหาวิทยาลัยประเภทวิจัยกลุ่มนักวิชาการวิจัย หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย มีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้ บุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาการ

4.3 อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

4.4 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพบเหตุยกเว้นหรือ สหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน 2 คน

สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน สามารถใช้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรชุดเดียวกันได้

4.5 อาจารย์พิเศษ หมายความว่า อาจารย์ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

4.6 อาจารย์ผู้สอน หมายความว่า อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่ได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้งให้ทำหน้าที่สอนในรายวิชาหรือบางหัวข้อในแต่ละรายวิชา

4.7 อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หมายความว่า อาจารย์ประจำที่คณะแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและการจัดแผนการเรียนของนักศึกษา

4.8 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก (Major Advisor) หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้รับแต่งตั้งให้รับผิดชอบกระบวนการเรียนรู้เพื่อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษาเฉพาะราย เช่น การพิจารณาเค้าโครง การให้คำแนะนำและควบคุมดูแล รวมทั้งการประเมินความก้าวหน้าและการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา

4.9 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (Co-Advisor) หมายความว่า อาจารย์ประจำ หรืออาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่คณะแต่งตั้ง เพื่อให้ทำหน้าที่ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการพิจารณาเค้าโครง รวมทั้งช่วยเหลือให้คำแนะนำและควบคุมดูแลการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา

4.10 อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หมายความว่า ผู้ที่มีได้เป็นอาจารย์ประจำที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ โดยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งนั้นมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในหน้านั้น ๆ

4.11 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในหน้านั้น ๆ แต่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ 5 คุณวุฒิ คุณสมบัติ และจำนวนอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

5.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและปริญญาโท

5.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน
- (2) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า
- (3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเองและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมี

คุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

5.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร
- (2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

กรณีที่มีการตกลงร่วมผลิตร่วมกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตร จากคณะที่หลักสูตรนั้นสังกัดเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างย้งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรครบตามจำนวน คณะต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้มหาวิทยาลัย เสนอคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

5.1.3 อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ
- (2) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือ สาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน
- (3) มีประสบการณ์ด้านการสอน
- (4) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของ ตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรง ตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติ เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการ สอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จ การศึกษา อนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่ เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ และ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ในระดับปริญญาโท ต้องมีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี

5.1.4 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษานิพนธ์ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร
- (2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่ มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า
- (3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของ ตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรง ตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

5.1.5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำ ที่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หรือ

(2) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

5.1.6 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ผู้สอบการศึกษานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมไม่น้อยกว่า 3 คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษานิพนธ์ โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ผู้สอบการศึกษานิพนธ์ ต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมตามที่กำหนดในข้อ 5.1.5

5.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

5.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) เป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน
(2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

5.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร
(2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากคณะที่หลักสูตรนั้นสังกัดเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน คณะต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้มหาวิทยาลัยเสนอคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

5.2.3 อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) เป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

(2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

(3) มีประสบการณ์ด้านการสอน

(4) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนาการศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงได้ แต่ทั้งนี้ หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี

5.3 หลักสูตรปริญญาเอก

5.3.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) เป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน
(2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

5.3.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร
(2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากคณะที่หลักสูตรนั้นสังกัดเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน คณะต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้มหาวิทยาลัยเสนอคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

5.3.3 อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ
- (2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน
- (3) มีประสบการณ์ด้านการสอน
- (4) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอกได้ แต่ทั้งนี้ หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาประเภทงานวิจัย ภายหลังสำเร็จการศึกษา อย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี

5.3.4 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร
- (2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า
- (3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

5.3.5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำ ที่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หรือ
- (2) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

5.3.6 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยอาจมีอาจารย์ประจำเป็นผู้ร่วมสอบด้วย และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันไม่น้อยกว่า 2 คน รวมทั้งหมดแล้วไม่น้อยกว่า

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

5 คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมตามที่กำหนดในข้อ 5.3.5

ข้อ 6 ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ

6.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

6.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน 5 คนต่อภาคการศึกษา

6.1.2 อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวมได้ไม่เกิน 10 คนต่อภาคการศึกษา

6.1.3 อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ซึ่งมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ให้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณา แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า 15 คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

6.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน 15 คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ทำการศึกษาอิสระ 3 คน แต่ทั้งนี้ รวมแล้วต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา

6.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

ข้อ 7 การแต่งตั้งอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในหน้านั้น ๆ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ให้ดำเนินการดังนี้

7.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร พิจารณาให้ความเห็นชอบโดยแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา ดังนี้

7.1.1 ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานโดยย่อของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

7.1.2 ผลงานทางวิชาการหรือผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์ในด้านที่มีความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

7.2 หากได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ให้แต่งตั้งอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ โดยให้ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอเอกสารประกอบการพิจารณาอนุมัติและแต่งตั้งต่อคณบดีที่หลักสูตรสังกัด ดังนี้

7.2.1 ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานโดยย่อของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

7.2.2 ผลงานทางวิชาการหรือผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์ในด้านที่มีความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

7.2.3 หนังสือแสดงความยินดีที่จะทำหน้าที่อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และยินดีที่จะปฏิบัติตามระเบียบและประกาศต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

7.2.4 หนังสือเห็นชอบจากต้นสังกัดของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก (ในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีต้นสังกัด)

7.2.5 หนังสือแสดงความยินดีของนักศึกษา ในการเสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาของตนในครั้งนี้

7.3 สำเนาคำสั่งแต่งตั้งแจ้งบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบ

ข้อ 8 การแต่งตั้งอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในหน้าที่นั้น ๆ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ สำหรับระดับปริญญาโท จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง หรือสำหรับระดับปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ให้ดำเนินการดังนี้

8.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เสนอเหตุผลความจำเป็นในการเสนอแต่งตั้งต่อคณะกรรมการประจำคณะ เพื่อพิจารณากลับร่องและเสนอต่อคณบดีคณะที่หลักสูตรสังกัด โดยแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา ดังนี้

8.1.1 ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานโดยย่อของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ

8.1.2 ผลงานทางวิชาการหรือผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์ในด้านที่มีความเชี่ยวชาญ หรือผลงานที่แสดงถึงความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญ ของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษานิพนธ์เรื่องนั้น ๆ

8.2 คณบดีคณะที่หลักสูตรสังกัดเสนอเอกสารประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณากลับร่องและเสนอสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ

8.3 ให้บัณฑิตวิทยาลัย สรุปรายงานการแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญต่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ 9 หลักสูตรใหม่ หรือหลักสูตรปรับปรุงที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ก่อนวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2565 ให้ใช้ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 185/2561) เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา จนกว่านักศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวจะสำเร็จการศึกษา ยกเว้น ข้อ 7 ให้ใช้หลักเกณฑ์ วิธีการที่เกี่ยวข้อง ตามประกาศนี้

ข้อ 10 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ คำวินิจฉัยของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี

(ศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 131/2566)

เรื่อง หลักเกณฑ์การรับบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อให้การดำเนินการรับบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มีหลักเกณฑ์ปฏิบัติและให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 19 20 และ 21 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 8/2566 เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2566 จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 131/2566) เรื่อง หลักเกณฑ์การรับบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 20/2560) เรื่อง หลักเกณฑ์การรับบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 4 ในประกาศนี้

มหาวิทยาลัย หมายความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะ หมายความว่า คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

คณบดี หมายความว่า คณบดีของคณะ วิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนงานที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

นักศึกษา หมายความว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร หมายความว่า คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากคณบดี เพื่อรับผิดชอบหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 5 การรับเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มี 2 ลักษณะ ดังนี้

5.1 การรับเข้าศึกษาในระบบปกติ หมายความว่า การรับบุคคลเข้าศึกษาในภาคต้น และภาคปลาย ตามประกาศการรับสมัครสอบคัดเลือก ประจำปีการศึกษานั้น ๆ

5.2 การรับเข้าศึกษาตลอดปี หมายความว่า การรับบุคคลเข้าศึกษา ซึ่งมีได้ดำเนินการตามประกาศการรับสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในภาคการศึกษาหรือปีการศึกษานั้น ๆ เป็นการรับสมัครนักศึกษาเพิ่มเติมจากการรับในระบบปกติ

ข้อ 6 คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 19

ข้อ 7 การรับเข้าศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ เป็นผู้กำหนดเงื่อนไข วิธีการ และจำนวนนักศึกษาที่จะรับในแต่ละหลักสูตร และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

7.1 การรับเข้าศึกษาในระบบปกติ ให้ออกเป็นประกาศบัณฑิตวิทยาลัยในแต่ละปีการศึกษา

7.2 การรับเข้าศึกษาตลอดปี รับในกรณีต่อไปนี้

7.2.1 เป็นนักศึกษาชาวต่างประเทศ หรือ

7.2.2 เป็นผู้ที่ได้รับทุนการศึกษาจากหน่วยงานหรือองค์กรหรือโครงการความร่วมมือ ที่มีจำนวนเงินทุนเพียงพอสำหรับการศึกษาและทำวิจัยตลอดหลักสูตร หรือ

7.2.3 ผู้สมัครที่ไม่สามารถสมัครในระบบปกติ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจ พิจารณารับบุคคลเข้าศึกษาได้ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) กรณีของการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มีผลการเรียนเป็นไปตามที่ หลักสูตรที่เข้าศึกษากำหนดไว้

2) หากคุณสมบัติไม่เป็นไปตามข้อ 1) ให้อยู่ในดุลยพินิจของ คณะ กรรมการบริหารหลักสูตร

7.2.4 ในกรณีเป็นผู้สมัครจากหน่วยงานที่มีโครงการความร่วมมือ (MOU) กับมหาวิทยาลัย คณะ หรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัย คุณสมบัติให้เป็นไปตามที่หลักสูตรที่เข้าศึกษากำหนด

ข้อ 8 การกำหนดจำนวนรับนักศึกษาที่เป็นการรับเข้าในระบบปกติ และรับเข้าตลอดปี รวมแล้วจำนวนรับ นักศึกษาต้องไม่เกินศักยภาพของหลักสูตรที่มีอยู่

ข้อ 9 สำหรับการศึกษาในระดับปริญญาเอก ต้องมีผลการทดสอบวัดความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 10 การยื่นสมัคร

10.1 การรับเข้าศึกษาในระบบปกติ ยื่นเอกสารประกอบการสมัครตามรอบประกาศรับสมัครของ แต่ละภาคการศึกษา

10.2 การรับเข้าศึกษาตลอดปี ผู้สมัครสามารถดำเนินการ 4 ช่องทาง ดังนี้

10.2.1 ช่องทางหลักที่ 1 สมัครผ่านเว็บไซต์บัณฑิตวิทยาลัย ผู้สนใจสมัครสามารถกรอก ข้อมูลการสมัครผ่านเว็บไซต์บัณฑิตวิทยาลัย โดยบัณฑิตวิทยาลัยจะเป็นผู้ดำเนินการส่งข้อมูลผู้สมัครดังกล่าวให้กับ หลักสูตรนั้น ๆ หลักสูตรพิจารณาการรับเข้า โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการประจำคณะ และแจ้งผลการพิจารณาให้บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ และประสานงานการรับเข้า ต่อไป

10.2.2 ช่องทางหลักที่ 2 ยื่นสมัครที่หลักสูตรนั้น ๆ หลักสูตรพิจารณาการรับเข้า โดย ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการประจำคณะ และแจ้งผลการพิจารณาให้ บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ และประสานงานการรับเข้าต่อไป

10.2.3 ช่องทางรอง ยื่นสมัครผ่านบัณฑิตวิทยาลัย ผ่านช่องทางอื่น ๆ นอกเหนือจาก เว็บไซต์บัณฑิตวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัยส่งข้อมูลผู้สมัครให้หลักสูตรนั้น ๆ เป็นผู้พิจารณารับเข้า โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการประจำคณะ และแจ้งผลการพิจารณาให้บัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาอนุมัติ และประสานงานการรับเข้าต่อไป

10.2.4 ยื่นสมัครผ่านช่องทางอื่น ๆ ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้ ผู้สมัครต้องมีหนังสือตอบรับของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือ การศึกษา อิสระ ที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ผู้สมัครประสงค์จะเข้าศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหาร หลักสูตร

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ข้อ 11 การรับบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาทุกกรณี ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการประจำคณะที่หลักสูตรสังกัด

ข้อ 12 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี
(รองศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 44/2568)

เรื่อง เกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ

สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก และการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีหลักเกณฑ์ปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 34.6 และข้อ 56.3.1 ประกอบกับมติที่ประชุม คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2568 จึงได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 44/2568) เรื่อง เกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 77/2566) เรื่อง เกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก

ข้อ 4 เกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้เข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก ให้ใช้ผลการทดสอบหรือผลการประเมินทางภาษาอังกฤษอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการทดสอบจากศูนย์ทดสอบทางภาษา ที่มีอายุไม่เกิน 2 ปีนับตั้งแต่วันที่สอบ ต้องมีผลการทดสอบจากสถาบันดังนี้

TOEFL (Paper Based)	ไม่ต่ำกว่า 400 คะแนน หรือ
TOEFL (Internet Based)	ไม่ต่ำกว่า 32 คะแนน หรือ
TOEFL (Institutional Testing Program)	ไม่ต่ำกว่า 400 คะแนน หรือ
IELTS (Academic Module)	ไม่ต่ำกว่า 4.0 คะแนน หรือ
TU-GET (1000 คะแนน)	ไม่ต่ำกว่า 400 คะแนน หรือ
CU-TEP (120 คะแนน)	ไม่ต่ำกว่า 45 คะแนน

4.2 ผลการทดสอบภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ Khon Kaen University Academic English Language Test (KKU – AELT) ที่มีอายุไม่เกิน 2 ปีนับตั้งแต่วันที่สอบ ซึ่งจัดสอบโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องมีผลการทดสอบดังนี้

4.2.1 กรณียื่นผลการทดสอบที่ใช้ระบบเกณฑ์คะแนนแบบ 5 ช่วงชั้น (5-band system)

ทักษะการอ่าน ระดับ 2 ขึ้นไป และ

ทักษะการเขียน ระดับ 2 ขึ้นไป

4.2.2 กรณียื่นผลการทดสอบที่ใช้ระบบเกณฑ์คะแนนแบบ 7 ช่วงชั้น (7-band system)

ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนโดยรวม (Overall score) ระดับ 2 ขึ้นไป

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

4.3 หากผู้เข้าศึกษาได้ผลการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์คะแนนที่กำหนดตามข้อ 4.2 ผู้เข้าศึกษาสามารถเข้ารับการอบรมทักษะภาษาอังกฤษ ซึ่งจัดอบรมโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยอบรมเฉพาะทักษะที่สอบได้ต่ำกว่าเกณฑ์คะแนนที่กำหนด และยื่นผลการทดสอบในข้อ 4.2 คู่กับผลการอบรมที่มีอายุไม่เกิน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ผ่านการอบรม ตามหัวข้อดังนี้

ทักษะที่สอบได้ต่ำกว่าเกณฑ์	ระดับที่ได้	หัวข้อที่ต้องเข้ารับการอบรม
การอ่าน	1	Academic Reading for Doctoral Students I
การเขียน	1	Academic Writing for Doctoral Students I

4.4 ผลการทดสอบภาษาอังกฤษ EnglishScore ที่มีอายุไม่เกิน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่สอบ ซึ่งจัดสอบโดยศูนย์สอบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องมีผลการทดสอบดังนี้

ทักษะหลัก (Core skills test) ไม่ต่ำกว่า 200 คะแนน และ

ทักษะการเขียน (Writing test) ไม่ต่ำกว่า 200 คะแนน

ข้อ 5 ผู้เข้าศึกษาจะต้องยื่นเอกสารแสดงผลการทดสอบหรือผลการประเมินทางภาษาอังกฤษที่ผ่านเกณฑ์คะแนนในข้อ 4.1 หรือ 4.2 หรือ 4.3 หรือ 4.4 ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาที่ประสงค์จะเข้าศึกษา ต่อบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 6 เกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ให้ใช้ผลการทดสอบหรือผลการประเมินทางภาษาอังกฤษอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

6.1 ผลการทดสอบจากศูนย์ทดสอบทางภาษา ที่มีอายุไม่เกิน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่สอบ ต้องมีผลการทดสอบจากสถาบันดังนี้

TOEFL (Paper Based) ไม่ต่ำกว่า 543 คะแนน หรือ

TOEFL (Internet Based) ไม่ต่ำกว่า 72 คะแนน หรือ

TOEFL (Institutional Testing Program) ไม่ต่ำกว่า 543 คะแนน หรือ

IELTS (Academic Module) ไม่ต่ำกว่า 5.5 คะแนน หรือ

TU-GET (1000 คะแนน) ไม่ต่ำกว่า 550 คะแนน หรือ

CU-TEP (120 คะแนน) ไม่ต่ำกว่า 70 คะแนน

6.2 ผลการทดสอบภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ Khon Kaen University Academic English Language Test (KKU – AELT) ที่มีอายุไม่เกิน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่สอบ ซึ่งจัดสอบโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องมีผลการทดสอบดังนี้

6.2.1 กรณียื่นผลการทดสอบที่ใช้ระบบเกณฑ์คะแนนแบบ 5 ช่วงชั้น (5-band system)

ทักษะการอ่าน ระดับ 4 ขึ้นไป และ

ทักษะการเขียน ระดับ 4 ขึ้นไป

6.2.2 กรณียื่นผลการทดสอบที่ใช้ระบบเกณฑ์คะแนนแบบ 7 ช่วงชั้น (7-band system)

ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนโดยรวม (Overall score) ระดับ 5 ขึ้นไป

6.3 หากนักศึกษาได้ผลการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์คะแนนที่กำหนดตามข้อ 6.2 นักศึกษาสามารถเข้ารับการอบรมทักษะภาษาอังกฤษ ซึ่งจัดอบรมโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยอบรมเฉพาะทักษะที่สอบได้ต่ำกว่าเกณฑ์คะแนนที่กำหนด และยื่นผลการทดสอบในข้อ 6.2 คู่กับผลการอบรมที่มีอายุไม่เกิน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ผ่านการอบรม ตามหัวข้อดังนี้

6.3.1 กรณียื่นผลการทดสอบที่ใช้ระบบเกณฑ์คะแนนแบบ 5 ช่วงชั้น (5-band system)

ทักษะที่สอบได้ต่ำกว่าเกณฑ์	ระดับที่สอบได้	หัวข้อที่ต้องเข้ารับการอบรม
การอ่าน	1 - 2	Academic Reading for Doctoral Students I และ Academic Reading for Doctoral Students II
	3	Academic Reading for Doctoral Students II
การเขียน	1 - 2	Academic Writing for Doctoral Students I และ Academic Writing for Doctoral Students II
	3	Academic Writing for Doctoral Students II

6.3.2 กรณียื่นผลการทดสอบที่ใช้ระบบเกณฑ์คะแนนแบบ 7 ช่วงชั้น (7-band system)

ทักษะที่สอบได้ต่ำกว่าเกณฑ์	ระดับที่สอบได้	หัวข้อที่ต้องเข้ารับการอบรม
การอ่าน	1 - 3	Academic Reading for Doctoral Students I และ Academic Reading for Doctoral Students II
	4	Academic Reading for Doctoral Students II
การเขียน	1 - 3	Academic Writing for Doctoral Students I และ Academic Writing for Doctoral Students II
	4	Academic Writing for Doctoral Students II

ข้อ 7 นักศึกษาจะต้องยื่นเอกสารแสดงผลการทดสอบหรือผลการประเมินทางภาษาอังกฤษที่ผ่านเกณฑ์คะแนนในข้อ 6.1 หรือ 6.2 หรือ 6.3 ก่อนการยื่นขอสอบคุณสมบัติ ต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อจัดทำประกาศรายชื่อผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก และแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบต่อไป

ข้อ 8 กรณีที่ผู้เข้าศึกษาหรือนักศึกษาถือสัญชาติของประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ได้แก่ Antigua and Barbuda, Australia, The Bahamas, Barbados, Belize, The British Overseas Territories, Canada, Dominica, Grenada, Guyana, Jamaica, Malta, New Zealand, St Kitts and Nevis, St Lucia, St Vincent and the Grenadines, Trinidad and Tobago, The United Kingdom และ The United States of America จะได้รับการยกเว้นการยื่นเอกสารแสดงผลการทดสอบหรือผลการประเมินทางภาษาอังกฤษทั้งเกณฑ์สำหรับผู้เข้าศึกษาตามเกณฑ์ข้อ 4 และเกณฑ์ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกตามเกณฑ์ข้อ 6

ข้อ 9 ผู้เข้าศึกษาหรือนักศึกษาต่อไปนี้จะได้รับการยกเว้นการยื่นเอกสารแสดงผลการทดสอบหรือผลการประเมินทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้เข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาเอกตามเกณฑ์ข้อ 4 ทั้งนี้ เมื่อผู้เข้าศึกษามีสถานะเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นแล้ว จะต้องดำเนินการส่งผลภาษาอังกฤษที่ผ่านตามเกณฑ์ที่

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดก่อนการยื่นขอสอบคุณสมบัติ เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก ตามเกณฑ์ข้อ 6

9.1 กรณีที่ผู้เข้าศึกษาหรือนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากประเทศดังต่อไปนี้ Antigua and Barbuda, Australia, The Bahamas, Barbados, Belize, The British Overseas Territories, Canada, Dominica, Grenada, Guyana, Jamaica, Malta, New Zealand, St Kitts and Nevis, St Lucia, St Vincent and the Grenadines, Trinidad and Tobago, The United Kingdom และ The United States of America

9.2 กรณีที่ผู้เข้าศึกษาหรือนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนานาชาติ (ภาษาอังกฤษ) หรือหลักสูตรที่มีหลักฐานบ่งชี้ว่าจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักตลอดระยะเวลาของหลักสูตรที่สำนักคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนรับรอง ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีและ/หรือปริญญาโท

9.3 กรณีที่ผู้เข้าศึกษาหรือนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ

ข้อ 10 กรณีอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กำหนดในข้อ 8 และ ข้อ 9 หรือเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในหลักสูตร และมีหลักฐานบ่งชี้ว่ามีความรู้ภาษาอังกฤษเพียงพอ โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ที่จะพิจารณาให้เป็นราย ๆ ไป

ข้อ 11 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ คำวินิจฉัยของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2568

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี
(ศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 76/2566)

เรื่อง เกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ

สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีหลักเกณฑ์ปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 56.2.1 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2566 เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566 จึงได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 76/2566) เรื่อง เกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 67/2559) เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ข้อ 4 เกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ให้ใช้ผลการทดสอบหรือผลการประเมินทางภาษาอังกฤษอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการทดสอบจากศูนย์ทดสอบทางภาษา ที่มีอายุไม่เกิน 2 ปีนับตั้งแต่วันที่สอบ ต้องมีผลการทดสอบจากสถาบันดังนี้

TOEFL (Paper Based)	ไม่ต่ำกว่า 470 คะแนน หรือ
TOEFL (Internet Based)	ไม่ต่ำกว่า 52 คะแนน หรือ
TOEFL (Institutional Testing Program)	ไม่ต่ำกว่า 470 คะแนน หรือ
IELTS (Academic Module)	ไม่ต่ำกว่า 5.0 คะแนน หรือ
TU-GET (1000 คะแนน)	ไม่ต่ำกว่า 500 คะแนน หรือ
CU-TEP (120 คะแนน)	ไม่ต่ำกว่า 60 คะแนน

4.2 ผลการทดสอบภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ Khon Kaen University Academic English Language Test (KKU – AELT) ที่มีอายุไม่เกิน 2 ปีนับตั้งแต่วันที่สอบ ซึ่งจัดสอบโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องมีผลการทดสอบดังนี้

4.2.1 กรณียื่นผลการทดสอบที่ใช้ระบบเกณฑ์คะแนนแบบ 5 ช่วงชั้น (5-band system)

ทักษะการอ่าน ระดับ 3 ขึ้นไป และ

ทักษะการเขียน ระดับ 3 ขึ้นไป

4.2.2 กรณียื่นผลการทดสอบที่ใช้ระบบเกณฑ์คะแนนแบบ 7 ช่วงชั้น (7-band system)

ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนโดยรวม (Overall score) ระดับ 4 ขึ้นไป

4.3 หากนักศึกษาได้ผลการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์คะแนนที่กำหนดตามข้อ 4.2 นักศึกษาสามารถเข้ารับการอบรมทักษะภาษาอังกฤษ ซึ่งจัดอบรมโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยอบรมเฉพาะทักษะที่

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

สอบได้ต่ำกว่าเกณฑ์คะแนนที่กำหนด และยื่นผลการทดสอบในข้อ 4.2 คู่กับผลการอบรมที่มีอายุไม่เกิน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ผ่านการอบรม ตามหัวข้อดังนี้

4.3.1 กรณียื่นผลการทดสอบที่ใช้ระบบเกณฑ์คะแนนแบบ 5 ช่วงชั้น (5-band system)

ทักษะที่สอบได้ต่ำกว่าเกณฑ์	ระดับที่สอบได้	หัวข้อที่ต้องเข้ารับการอบรม
การอ่าน	1 - 2	Academic Reading for Master's Students
การเขียน	1 - 2	Academic Writing for Master's Students

4.3.2 กรณียื่นผลการทดสอบที่ใช้ระบบเกณฑ์คะแนนแบบ 7 ช่วงชั้น (7-band system)

ทักษะที่สอบได้ต่ำกว่าเกณฑ์	ระดับที่สอบได้	หัวข้อที่ต้องเข้ารับการอบรม
การอ่าน	1 - 3	Academic Reading for Master's Students
การเขียน	1 - 3	Academic Writing for Master's Students

ข้อ 5 นักศึกษาจะต้องยื่นเอกสารแสดงผลการทดสอบหรือผลการประเมินทางภาษาอังกฤษที่ผ่านเกณฑ์คะแนนใน ข้อ 4.1 หรือ 4.2 หรือ 4.3 ก่อนการยื่นขอสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อจัดทำประกาศรายชื่อผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท และแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบต่อไป

ข้อ 6 กรณีที่นักศึกษาถือสัญชาติของประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ได้แก่ ประเทศดังต่อไปนี้ Antigua and Barbuda, Australia, The Bahamas, Barbados, Belize, The British Overseas Territories, Canada, Dominica, Grenada, Guyana, Jamaica, Malta, New Zealand, St Kitts and Nevis, St Lucia, St Vincent and the Grenadines, Trinidad and Tobago, United Kingdom, และ United States of America จะได้รับการยกเว้นการยื่นเอกสารแสดงผลการทดสอบหรือผลการประเมินทางภาษาอังกฤษที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท

ข้อ 7 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ คำวินิจฉัยของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี
(รองศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 92/2560)
เรื่อง เกณฑ์วารสารวิชาการที่มีคุณภาพที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสำเร็จการศึกษา

เพื่อให้การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2559 และประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 1259/2560) ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2560 เรื่อง การตีพิมพ์บทความวิจัยของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ข้อ 5 การตีพิมพ์บทความเพื่อสำเร็จการศึกษา และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2560 จึงกำหนดเกณฑ์วารสารวิชาการที่มีคุณภาพที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสำเร็จการศึกษา ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 92/2560) เรื่อง เกณฑ์วารสารวิชาการที่มีคุณภาพที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสำเร็จการศึกษา ”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ 3 เกณฑ์วารสารวิชาการที่มีคุณภาพที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสำเร็จการศึกษา เป็น ดังนี้

3.1 เป็นวารสารระดับชาติที่มีชื่อปรากฏในฐานข้อมูล Thai Citation Index (TCI) กลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2

3.2 เป็นวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อปรากฏในฐานข้อมูล Scopus, Web of Knowledge, Medline หรือวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูลตามประกาศของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.)

3.3 ในกรณีที่วารสารในข้อ 3.2 นั้น เป็นวารสาร Open Access ต้องเป็นวารสารที่ได้รับการยอมรับในฐานใดฐานหนึ่งต่อไปนี้

3.3.1 วารสารที่อยู่ใน Directory of Open Access Journals (DOAJ) (<http://doaj.org>)

3.3.2 วารสารที่มีสำนักพิมพ์ที่เป็นสมาชิกใน Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA) (<http://oaspa.org>)

3.3.3 วารสารที่มีสำนักพิมพ์ที่เป็นสมาชิกใน Committee on Publication Ethics (COPE) (<http://publicationethics.org>)

3.3.4 วารสารที่มีสำนักพิมพ์ที่เป็นสมาชิกใน International Association of Scientific, Technical & Medical Publishers (STM) (<http://www.stm-assoc.org>)

3.4 ในกรณีที่วารสารนั้นไม่ปรากฏในฐานตามข้อ 3.1-3.3 และสงสัยว่าเป็นวารสารที่มีคุณภาพหรือไม่ ให้เสนอบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนส่งบทความวิจัยไปตีพิมพ์ พร้อมแนบข้อมูลของวารสารฉบับล่าสุดที่แสดงหลักฐานระบุว่า มีระบบประเมินบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ข้อ 4 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ข้อ 5 ในกรณีที่ได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ คำวินิจฉัยของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ.2560

(ลงชื่อ) สุรศักดิ์ วงศ์รัตนชีวิน

(รองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ วงศ์รัตนชีวิน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

**ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 86/2566)
เรื่อง การลงทะเบียนวิชาเรียนมากกว่าที่กำหนด**

เพื่อให้การลงทะเบียนวิชาเรียนมากกว่าที่กำหนดของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อีกทั้งรักษาไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 9 และข้อ 26 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย โดยการเวียน ครั้งที่ 11/2566 ครอบคลุมการเวียน เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2566 จึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 86/2566) เรื่อง การลงทะเบียนวิชาเรียนมากกว่าที่กำหนด”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 21/2560) เรื่อง การลงทะเบียนวิชาเรียนน้อยหรือมากกว่าที่กำหนด

ข้อ 4 การลงทะเบียนวิชาเรียนมากกว่าที่กำหนดสามารถทำได้ในกรณีต่อไปนี้

4.1 จำนวนหน่วยกิตที่เหลือตามหลักสูตร มีจำนวนมากกว่าที่กำหนดและจำเป็นต้องสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษานั้น ๆ

ทั้งนี้ ในกรณีการลงทะเบียนมากกว่าที่กำหนด ต้องไม่มากกว่า 20 หน่วยกิต

4.2 ได้รับการเทียบโอนรายวิชาแล้ว เหลือจำนวนหน่วยกิตมากกว่าที่กำหนด

4.3 ได้รับอนุมัติให้ปรับเปลี่ยนแผนการเรียน

ข้อ 5 การขอลงทะเบียนวิชาเรียนมากกว่าที่กำหนด ให้นักศึกษายื่นคำร้องโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และได้รับอนุมัติจากคณบดีที่นักศึกษาสังกัด

ข้อ 6 การลงทะเบียนวิชาเรียนมากกว่าที่กำหนดตามข้อ 4.1 - 4.3 ให้คณบดีของคณะที่หลักสูตรสังกัดเป็นผู้อนุมัติ

ข้อ 7 การลงทะเบียนวิชาเรียนมากกว่า 20 หน่วยกิต ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้อนุมัติ

ข้อ 8 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี

(รองศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 107/2566)

เรื่อง การขอเพิ่มและการถอนวิชาเรียน

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการขอเพิ่มและการถอนวิชาเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 27 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 7/2566 เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2566 จึงออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การขอเพิ่มและการถอนวิชาเรียน ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 107/2566) เรื่อง การขอเพิ่มและการถอนวิชาเรียน”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 22/2560) เรื่อง การขอเพิ่มและการถอนวิชาเรียน

ข้อ 4 การเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ภายใน 1 สัปดาห์แรกของ ภาคการศึกษาพิเศษ หรือภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ข้อ 5 การถอนรายวิชาขอให้ดำเนินการตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 27.2.1 และ 27.2.2 และ 27.2.3

ข้อ 6 การขอเพิ่มหรือถอนรายวิชานั้น เมื่อขอเพิ่มหรือถอนรายวิชาแล้ว จำนวนหน่วยกิตที่เรียนจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 26.2 และ 26.3

ข้อ 7 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี

(รองศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 78/2566)
เรื่อง การเทียบโอนรายวิชา ค่าคะแนนของรายวิชา และเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อให้การเทียบโอนรายวิชา ค่าคะแนนของรายวิชา และเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นโอกาสทางการศึกษาแก่นักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยขอนแก่น อีกทั้งรักษาไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 28 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2566 เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566 จึงออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเทียบโอนรายวิชา ค่าคะแนนของรายวิชา และเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 78/2566) เรื่อง การเทียบโอนรายวิชา ค่าคะแนนของรายวิชา และเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 23/2560) เรื่อง การเทียบโอนรายวิชาและค่าคะแนนของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาจากการศึกษาในระบบ

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“คณะ”	หมายความว่า	คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“นักศึกษา”	หมายความว่า	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“รายวิชา”	หมายความว่า	กระบวนวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนตามหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 5 ผู้มีสิทธิ์ขอเทียบโอนรายวิชาและค่าคะแนนของรายวิชา ได้แก่ นักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อ 6 ขั้นตอนการขอเทียบโอนรายวิชาและค่าคะแนนของรายวิชา

6.1 นักศึกษาที่ประสงค์จะขอเทียบโอนรายวิชาและค่าคะแนนของรายวิชาจะต้องยื่นคำร้องขอเทียบโอนรายวิชา โดยสามารถยื่นคำร้องได้ที่งานบริการการศึกษาของคณะที่สาขาวิชาสังกัด โดยแนบใบแสดงผลการศึกษา รายละเอียดของรายวิชา และเค้าโครงรายวิชาเพื่อประกอบการพิจารณา ยกเว้นผู้ขอเทียบโอนที่เคยศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอเทียบโอนในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้แนบเฉพาะใบแสดงผลการเรียนเท่านั้น

6.2 ให้คณะที่สาขาวิชาสังกัด พิจารณาการเทียบโอนรายวิชาและค่าคะแนนของรายวิชา และแจ้งผลการอนุมัติไปยังบัณฑิตวิทยาลัย และสำนักบริหารและพัฒนานักวิชาการ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ข้อ 7 เกณฑ์การพิจารณาเทียบโอนรายวิชาและค่าคะแนนของรายวิชา และขั้นตอนการตรวจสอบรายวิชาที่ขอเทียบโอน

7.1 เกณฑ์การพิจารณาการขอเทียบโอนรายวิชาและค่าคะแนนของรายวิชา

7.1.1 เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาหรือเทียบเท่าที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายรับรอง

7.1.2 เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชา ที่มีเนื้อหาสาระสำคัญครอบคลุม ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชา หรือกลุ่มรายวิชาที่ขอเทียบ

7.1.3 เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน ตัวอักษร B หรือแต้มระดับคะแนน 3.00 หรือเทียบเท่า หรือระดับคะแนนตัวอักษร S ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรของรายวิชานั้นกำหนด

7.1.4 รายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่เทียบโอนจากต่างสถาบันอุดมศึกษา จะไม่นำมาคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

7.1.5 การเทียบโอนหน่วยกิตในรายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

7.1.6 การเทียบรายวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตจากต่างสถาบันอุดมศึกษา สามารถเทียบโอนได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรที่รับโอน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ และความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

7.1.7 การเทียบรายวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตจากสถาบันเดียวกันสามารถเทียบโอนได้โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ และความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ

7.2 ขั้นตอนการตรวจสอบรายวิชาที่เทียบโอน

7.2.1 คณะที่นักศึกษาสังกัดเป็นผู้ส่งรายวิชาไปยังคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่เข้าศึกษา เพื่อพิจารณาว่ารายวิชาใดที่สามารถเทียบโอนได้

7.2.2 คณะกรรมการประจำคณะที่นักศึกษาสังกัด พิจารณาผล ตามข้อ 7.2.1 เพื่อพิจารณารับการเทียบโอนทั้งนี้ให้เป็นไปตามเกณฑ์ ข้อ 7.1 หากเห็นชอบให้นำเสนอขออนุมัติต่อคณบดีคณะที่สาขาวิชาสังกัด

ข้อ 8 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สมัครเข้าศึกษาใหม่เพราะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เนื่องจากครบระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตร ตามข้อ 14 ในระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 แล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา สามารถขอเทียบโอนเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาที่มีอยู่ก่อนการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

และเกณฑ์การพิจารณาเทียบโอนเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาที่สามารถเทียบโอนได้ ต้องเป็น ดังนี้

8.1 ผลการสอบผ่านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่อง เกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท หรือหลักสูตรระดับปริญญาเอก หรือประกาศบัณฑิตวิทยาลัยที่ปรับปรุงใหม่

8.2 ผลการสอบผ่านประมวลความรู้ ผลการสอบวัดคุณสมบัติ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ และผลการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ และผลการสอบผ่านวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ และการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย หมายถึง กระบวนการต่างๆ ที่ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ

8.3 การโอนรายวิชาและวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ให้เป็นไปตาม ข้อ 7 หากเห็นชอบให้นำเสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 9 ค่าใช้จ่ายในการเทียบโอนรายวิชาและค่าคะแนนของรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 10 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นสิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี
(รองศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 87/2566)

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นโอกาสทางการศึกษาแก่นักศึกษา อีกทั้งรักษาไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 หมวดที่ 3 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย โดยการเวียน ครั้งที่ 11/2566 ครบรอบการเวียน เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2566 จึงออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงการศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 87/2566) เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 25/2560) เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“คณะ”	หมายความว่า	คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“นักศึกษา”	หมายความว่า	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“รายวิชา”	หมายความว่า	กระบวนวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนตามหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา
“แผนการศึกษา”	หมายความว่า	แผนการศึกษาที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเลือกเข้าศึกษา หลักสูตรปริญญาโท มี 2 แผน คือ แผน 1 แบบวิชาการ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้การทำวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้ แผน 1 แบบ ก 1 ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และหลักสูตรอาจกำหนดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด แผน 1 แบบ ก 2 ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต แผน 2 แบบวิชาชีพเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชาและการศึกษาอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพ โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการศึกษาอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต

หลักสูตรปริญญาเอก มี 2 แผน คือ แผน 1 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ หลักสูตรอาจกำหนดให้มีการศึกษารายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนี้ แผน 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต แผน 1.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

แผน 2 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และมีการศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้ แผน 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต แผน 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ข้อ 5 การเปลี่ยนแผนการศึกษา หมายความว่า การเปลี่ยนแผนการศึกษาในหลักสูตรระดับเดียวกันและสาขาวิชาเดียวกัน

ข้อ 6 ผู้มีสิทธิ์ขอเปลี่ยนแผนการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่น และมีคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรของแผนการศึกษาที่ต้องการเปลี่ยนใหม่

ข้อ 7 หลักเกณฑ์และการดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแผนการศึกษา

7.1 นักศึกษาที่ประสงค์จะขอเปลี่ยนแผนการศึกษาจะต้องยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแผนการศึกษา โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

7.2 การโอนหน่วยกิตและค่าคะแนนของรายวิชา

7.2.1 รายวิชาที่ลงทะเบียนไปแล้ว ในแผนการศึกษาเดิมที่เป็นรายวิชาเดียวกับรายวิชาในแผนการศึกษาใหม่ ให้โอนหน่วยกิตได้ทุกรายวิชาที่มีระดับคะแนนไม่ต่ำกว่าค่าคะแนน ตัวอักษร B หรือระดับคะแนนตัวอักษร S และนำค่าคะแนนมาคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสม ในกรณีที่มีได้เป็นรายวิชาในแผนการศึกษาใหม่ ไม่สามารถโอนหน่วยกิตได้

7.2.2 รายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ที่ลงทะเบียนและประเมินผ่านแล้ว หากมีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เป็นผู้พิจารณา

7.3 ให้คณบดีคณะที่สาขาวิชาสังกัดเป็นผู้อนุมัติ และแจ้งผลการอนุมัติไปยังบัณฑิตวิทยาลัย และสำนักบริหารและพัฒนาระบบวิชาการ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ข้อ 8 ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนแปลงการศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 9 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี
(รองศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 88/2566)

เรื่อง การเปลี่ยนสาขาวิชา

เพื่อให้การเปลี่ยนสาขาวิชา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อีกทั้งรักษาไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 29 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย โดยการเวียน ครั้งที่ 11/2566 ครอบคลุมการเวียน เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2566 จึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 88/2566) เรื่อง การเปลี่ยนสาขาวิชา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 24/2560) เรื่อง การเปลี่ยนสาขาวิชา

ข้อ 4 การเปลี่ยนสาขาวิชา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาเดิมและสาขาวิชาใหม่ โดยได้รับอนุมัติจากคณะที่สาขาวิชาใหม่สังกัด

ข้อ 5 นักศึกษาผู้ขอเปลี่ยนสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรปริญญาโท แผน 1 แบบ ก 1 และหลักสูตรปริญญาเอก แผน 1 นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนสาขาวิชาได้หลังจากที่ได้ลงทะเบียนเรียนแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา และได้ศึกษามาแล้วไม่เกิน 3 ปี โดยมีศักยภาพในการทำวิทยานิพนธ์ในสาขาวิชาใหม่ได้

ข้อ 6 ระยะเวลาการศึกษา นักศึกษาที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชา ต้องเรียนตามระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตรสาขาวิชาใหม่ โดยนับรวมเวลาตั้งแต่ลงทะเบียนครั้งแรกในหลักสูตรสาขาวิชาเดิม

ข้อ 7 การปรับรหัสประจำตัวนักศึกษา ให้ปรับรหัสประจำตัวนักศึกษาใหม่ โดยให้ใช้รหัสตามปีการศึกษาที่ลงทะเบียนครั้งแรกในหลักสูตรสาขาวิชาเดิมและปรับรหัสตามหลักสูตรสาขาวิชาใหม่

ข้อ 8 การดำเนินการให้นักศึกษาที่ประสงค์จะขอเปลี่ยนสาขาวิชา ยื่นคำร้องต่อคณะที่หลักสูตรสาขาวิชาใหม่สังกัด โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเดิม

ข้อ 9 การพิจารณาให้เปลี่ยนสาขาวิชา ให้คณบดีคณะที่หลักสูตรสาขาวิชาใหม่สังกัดเป็นผู้อนุมัติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาใหม่ และคณะกรรมการประจำคณะ

ข้อ 10 ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนสาขาวิชาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 11 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี

(รองศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 172/2567)

เรื่อง การเปลี่ยนระดับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อให้ การเปลี่ยนระดับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 30 ประกอบกับมติที่ประชุม คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ครั้งที่ 11/2567 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2567 จึงออกประกาศเพื่อกำหนด หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนระดับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 172/2567) เรื่อง การเปลี่ยนระดับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 89/2566) เรื่อง การเปลี่ยนระดับ การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“คณะ”	หมายความว่า	คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่มีหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา
“นักศึกษา”	หมายความว่า	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“รายวิชา”	หมายความว่า	กระบวนวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนตามหลักสูตรในระดับ บัณฑิตศึกษา
“หลักสูตรเดิม”	หมายความว่า	หลักสูตรที่นักศึกษากำลังศึกษา
“หลักสูตรใหม่”	หมายความว่า	หลักสูตรที่นักศึกษาต้องการเปลี่ยนระดับการศึกษา
“การเปลี่ยนระดับการศึกษา”	หมายความว่า	การเปลี่ยนสถานภาพการเป็นนักศึกษาในหลักสูตร ที่กำลังศึกษาให้เป็นนักศึกษาในหลักสูตร ในระดับที่ต่ำกว่าหรือสูงกว่าหลักสูตรที่กำลังศึกษานั้น

ข้อ 5 ผู้มีสิทธิ์ขอเปลี่ยนระดับการศึกษา

5.1 นักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทขอเปลี่ยนระดับการศึกษาเป็นหลักสูตรปริญญาเอก ต้องมีอาจารย์ ที่ปรึกษาหลักเป็นคนเดียวกันกับหลักสูตรที่ขอเปลี่ยนระดับการศึกษา หรือ นักศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอกขอเปลี่ยน ระดับการศึกษาเป็นหลักสูตรปริญญาโท ต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาหลักเป็นคนเดียวกันกับหลักสูตรที่ขอเปลี่ยนระดับ การศึกษา ทั้งนี้ คุณสมบัติของนักศึกษาต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสาขาวิชานั้น

5.2 กรณีขอเปลี่ยนระดับการศึกษาจากหลักสูตรปริญญาโท เป็นหลักสูตรปริญญาเอก ผู้มีสิทธิ์ขอ เปลี่ยนระดับการศึกษาต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

5.2.1 เป็นนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผนก 1 แบบวิชาการ แบบ ก 2 หรือแผนก 1 แบบ ก 2 หรือชื่อหลักสูตรที่มีการจัดหลักสูตรในลักษณะเดียวกัน ที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาที่ประเมินผลเป็น A B+ B C+ C

D+ D F มาแล้วไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนการสอบวัดคุณสมบัติไม่ต่ำกว่า 3.50 หรือ นักศึกษา แผน 1 แบบวิชาการ แบบ ก 1 หรือ แผน 1 แบบ ก 1 หรือชื่อหลักสูตรที่มีการจัดหลักสูตรในลักษณะเดียวกัน ที่มีผลงานวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์อันมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอกได้

5.2.2 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) ที่จัดขึ้นสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาเอกในหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ

5.2.3 มีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.3 นักศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอกอาจขอเปลี่ยนระดับการศึกษาเป็นหลักสูตรปริญญาโท ทั้งนี้ นักศึกษาต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาหลักเป็นคนเดียวกับหลักสูตรที่ขอเปลี่ยนระดับการศึกษา และคุณสมบัติของนักศึกษาต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสาขาวิชานั้น ในกรณี ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

5.3.1 สอบวัดคุณสมบัติ ไม่ผ่าน

5.3.2 สอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ไม่ผ่าน

5.3.3 สอบวิทยานิพนธ์ ไม่ผ่าน

5.3.4 คุณสมบัติไม่เป็นไปตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของการศึกษาระดับปริญญาเอก

ข้อ 6 หลักเกณฑ์และการดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนระดับการศึกษา

6.1 การโอนหน่วยกิต และค่าคะแนนของรายวิชา

6.1.1 รายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไปแล้วในหลักสูตรเดิมที่เป็นรายวิชาเดียวกับรายวิชาในหลักสูตรใหม่ ให้โอนหน่วยกิตได้ทุกรายวิชา ที่มีค่าคะแนน B หรือ S และนำค่าคะแนนมาคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสม

6.1.2 รายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไปแล้วในหลักสูตรเดิม ที่มีได้เป็นรายวิชาเดียวกับรายวิชาในหลักสูตรใหม่ แต่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับใกล้เคียงกับบางรายวิชาในหลักสูตรใหม่ ให้พิจารณาเทียบโอนได้ โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้พิจารณา

6.1.3 การโอนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรใหม่

6.2 การนับระยะเวลาการศึกษา

6.2.1 การเปลี่ยนระดับการศึกษาจากหลักสูตรระดับต่ำกว่าไปหลักสูตรระดับสูงกว่า ให้นับระยะเวลาการศึกษาตามเกณฑ์ของหลักสูตรใหม่โดยนับรวมระยะเวลาตั้งแต่ลงทะเบียนครั้งแรกในหลักสูตรเดิม

6.2.2 การเปลี่ยนระดับการศึกษาจากหลักสูตรระดับสูงกว่าไปหลักสูตรระดับต่ำกว่า ให้นับระยะเวลาการศึกษาตามเกณฑ์ของหลักสูตรเดิม ทั้งนี้ ระยะเวลาที่เหลือภายหลังการเปลี่ยนระดับการศึกษาต้องไม่มากกว่าระยะเวลาตามเกณฑ์ของหลักสูตรใหม่

6.3 การเปลี่ยนรหัสประจำตัวนักศึกษาให้เปลี่ยนรหัสประจำตัวนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนระดับการศึกษา โดยใช้รหัสตามปีการศึกษาที่ลงทะเบียนครั้งแรกในหลักสูตรเดิม และเปลี่ยนรหัสตามระดับการศึกษา และสาขาวิชาของหลักสูตรใหม่

6.4 การเปลี่ยนระดับการศึกษา ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนเปิดภาคการศึกษาของหลักสูตรใหม่ และแจ้งผลการอนุมัติไปยังสำนักบริหารและพัฒนางานวิชาการ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ข้อ 7 ให้นักศึกษาที่ประสงค์จะขอเปลี่ยนระดับการศึกษา ยื่นคำร้องขอเปลี่ยนระดับการศึกษา โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเดิม คณะกรรมการบริหารหลักสูตรใหม่ และคณะกรรมการประจำคณะ

ข้อ 8 ให้คณบดีคณะที่สาขาวิชาสังกัดเป็นผู้อนุมัติ และแจ้งผลการอนุมัติไปยังบัณฑิตวิทยาลัย และสำนักบริหารและพัฒนาวិชาการ

ข้อ 9 ค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนระดับการศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 10 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี
(ศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 150/2566)
เรื่อง การลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับที่ต่ำกว่าหลักสูตรที่เข้าศึกษา

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการลงทะเบียนวิชาเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบังเกิดผลดีแก่นักศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 9/2566 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2566 จึงออกประกาศกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับที่ต่ำกว่าหลักสูตรที่เข้าศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 150/2566) เรื่อง การลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับที่ต่ำกว่าหลักสูตรที่เข้าศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 26/2560) เรื่อง การลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับที่ต่ำกว่าหลักสูตรที่เข้าศึกษา

ข้อ 4 นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่อยู่ในหลักสูตรระดับที่ต่ำกว่าหลักสูตรที่ตนเข้าศึกษาได้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ข้อ 5 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่มีเงื่อนไขของรายวิชา (Prerequisite) อาจได้รับยกเว้นไม่ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่เป็นเงื่อนไขที่ต้องเรียนมาก่อน ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 6 ค่าธรรมเนียมการลงทะเบียนวิชาเรียน ให้เรียกเก็บตามอัตราที่กำหนดในระเบียบและ/หรือประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย ค่าธรรมเนียมการศึกษาตามระดับของหลักสูตรของรายวิชาที่ลงทะเบียนนั้น ในกรณีที่ไม่มีระเบียบ หรือประกาศรองรับ ให้เรียกเก็บตามอัตราที่กำหนดสำหรับหลักสูตรที่นักศึกษานั้น ๆ เข้าศึกษา

ข้อ 7 การนับจำนวนหน่วยกิต และการคิดค่าคะแนน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรที่นักศึกษาเข้าศึกษา รายวิชาใดที่ไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร หรือไม่อยู่ในข้อกำหนดของหลักสูตรจะต้องลงทะเบียนโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

ข้อ 8 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี
(รองศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 108/2566)

เรื่อง การสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ เป็นไปอย่างถูกต้อง และบังเกิดผลดีต่อการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 34.2 และข้อ 34.5 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 7/2566 เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2566 จึงออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 108/2566) เรื่อง การสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 28/2560) เรื่อง การสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ 4 การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive examination) หมายถึง การสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถของนักศึกษาในสาขาวิชาเอกเฉพาะ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดให้นักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน 2 แบบวิชาชีพ ต้องสอบผ่านเพื่อการสำเร็จการศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติดังนี้

4.1 การสอบประมวลความรู้เป็นการสอบข้อเขียน หรือการสอบปากเปล่า หรือการสอบทั้งสองแบบ

4.2 ให้คณะกรรมการสอบประมวลความรู้เป็นผู้ดำเนินการจัดสอบประมวลความรู้ ภาคการ ศึกษาละ 1 ครั้ง ในกรณีที่จำเป็นอาจจัดการสอบในภาคการศึกษาเดียวกันได้อีก 1 ครั้ง โดยจัดสอบในภาคการศึกษาพิเศษได้

คณะกรรมการสอบประมวลความรู้ ประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอรายชื่อให้คณบดีคณะที่หลักสูตรสังกัดเป็นผู้แต่งตั้ง

4.3 นักศึกษาที่มีสิทธิ์ขอสอบประมวลความรู้ได้ ต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

4.4 การประเมินผลการสอบประมวลความรู้ ให้เป็นสัญลักษณ์ S หมายถึง สอบผ่าน หรือ U หมายถึง สอบไม่ผ่าน

ให้ประธานคณะกรรมการสอบรายงานผลการสอบต่อคณะ สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ และบัณฑิตวิทยาลัย ผ่านประธานหลักสูตร ภายใน 15 วัน นับจากวันสอบ

4.5 นักศึกษาตามข้อ 4.3 ที่สอบประมวลความรู้ครั้งแรกไม่ผ่าน สามารถขอสอบได้อีก 1 ครั้ง นักศึกษาที่สอบประมวลความรู้ครั้งที่สองแล้วไม่ผ่านจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 65.7

ข้อ 5 การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying examination) หมายถึง การสอบวัดความรู้ความสามารถของนักศึกษาในสาขาวิชาเอก และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินว่านักศึกษามีความสามารถที่จะดำเนินการวิจัยโดยอิสระ และเป็นผู้มีสิทธิ์เสนอขออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ในระดับปริญญาเอกได้ ซึ่งกำหนดให้นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก แผน 1 และ แผน 2 ต้องสอบผ่าน โดยมีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติดังนี้

5.1 การสอบวัดคุณสมบัติเป็นการสอบข้อเขียนหรือการสอบปากเปล่า หรือทั้งสองแบบใน

สาขาวิชาเอกและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

5.2 ให้คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติเป็นผู้ดำเนินการจัดสอบวัดคุณสมบัติ ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ในกรณีที่จำเป็นอาจจัดการสอบในภาคการศึกษาพิเศษได้

คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่า 4 คน โดยอาจจะมีกรรมการซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยร่วมด้วยไม่เกิน 2 คน ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอรายชื่อให้คณบดีคณะที่หลักสูตรสังกัดเป็นผู้แต่งตั้ง

5.3 นักศึกษาที่มีสิทธิ์ขอสอบวัดคุณสมบัติ คือ

5.3.1 นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรก เป็นต้นไป

5.3.2 นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท ที่มีความประสงค์จะขอเปลี่ยนระดับการศึกษา แผน 1 แบบ ก 2 ในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรปริญญาเอก ที่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ประเมินผลเป็น A B+ B C+ C D+ D หรือ F มาแล้วไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคสุดท้ายก่อนการสอบวัดคุณสมบัติไม่ต่ำกว่า 3.50 หรือนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน 1 แบบ ก 1 ที่มีผลงานวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ อันมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอกได้ ทั้งนี้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณบดีคณะที่หลักสูตรสังกัด

5.4 การประเมินผลการสอบวัดคุณสมบัติ ให้เป็นสัญลักษณ์ S หมายถึง สอบผ่าน หรือ U หมายถึง สอบไม่ผ่าน ให้ประธานคณะกรรมการสอบ รายงานผลการสอบต่อคณะ สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการและบัณฑิตวิทยาลัย ผ่านประธานหลักสูตร ภายใน 15 วัน นับจากวันสอบ

5.5 นักศึกษาที่สอบวัดคุณสมบัติผ่านแล้ว จะเรียกว่า นักศึกษาปริญญาเอก มีสิทธิ์เสนอขออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอกได้

5.6 นักศึกษา ตามข้อ 5.3.1 ที่สอบวัดคุณสมบัติครั้งแรกไม่ผ่าน สามารถขอสอบได้อีก 1 ครั้ง และต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้ภายใน 2 ปีการศึกษา นับตั้งแต่ลงทะเบียน รายวิชาวิทยานิพนธ์ นักศึกษาที่สอบวัดคุณสมบัติครั้งที่สองแล้วไม่ผ่าน จะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 65.7 เว้นแต่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนระดับการศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่อง การเปลี่ยนระดับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หรือประกาศบัณฑิตวิทยาลัยที่ปรับปรุงใหม่

5.7 นักศึกษาตามข้อ 5.3.2 ที่สอบวัดคุณสมบัติครั้งที่สองแล้วไม่ผ่าน จะยังคงมีสภาพเป็นนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทต่อไป

ข้อ 6 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี

(รองศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(ฉบับที่ 173/2568)

เรื่อง รูปแบบการพิมพ์วิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระ ฉบับที่ 3
(การป้องกันการคัดลอกผลงานผู้อื่นและหลักเกณฑ์การใช้ปัญญาประดิษฐ์
ในการสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ)

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่เชื่อถือได้ และเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีจริยธรรมในการวิจัย ไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่นโดยไม่มีการอ้างอิง หรือไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระอย่างเหมาะสม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 55.1 และ 55.2 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ครั้งที่ 8/2568 เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2568 จึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 173/2568) เรื่อง รูปแบบการพิมพ์วิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระ ฉบับที่ 3 (การป้องกันการคัดลอกผลงานผู้อื่นและหลักเกณฑ์การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ)”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ออกประกาศนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 164/2566) เรื่อง รูปแบบการพิมพ์วิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระ ฉบับที่ 2 (การป้องกันการคัดลอกผลงานผู้อื่นและการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ)

ข้อ 4 ในขั้นตอนการเสนอขออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ นักศึกษาต้องส่ง Turnitin Originality Report หรือรายงานจากเครื่องมืออื่นที่สามารถตรวจจับการคัดลอกผลงานได้ดีกว่า ที่ได้รับการยอมรับจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ พร้อมต้นฉบับเค้าโครงวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระ โดยแนบมาพร้อมกับ แบบ บว.23

ข้อ 5 ในขั้นตอนการขอสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ นักศึกษาต้องส่ง Turnitin Originality Report หรือรายงานจากเครื่องมืออื่นที่สามารถตรวจจับการคัดลอกผลงานได้ดีกว่า ที่ได้รับการยอมรับจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ พร้อมต้นฉบับวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนกำหนดวันสอบอย่างน้อย 20 วัน โดยแนบมาพร้อมกับ แบบ บว.25

ข้อ 6 อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ รายงานผลการพิจารณาความคิดเห็นต่อ Similarity Index ในแบบ Turnitin Originality Report และให้นักศึกษานำแบบ Turnitin Originality Report หรือรายงานจากเครื่องมืออื่นที่สามารถตรวจจับการคัดลอกผลงานได้ดีกว่า ที่ได้รับการยอมรับจากบัณฑิตวิทยาลัย ส่งพร้อมวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระ ฉบับสมบูรณ์ โดยค่า Similarity index จากการเทียบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระด้วยโปรแกรมการตรวจสอบในระดับปริญญาเอก ต้องไม่เกินร้อยละ 20 และระดับ

ปริญญาโท ต้องไม่เกินร้อยละ 30 ทั้งนี้ ค่า Similarity index จะไม่นับรวมข้อความในวิทยานิพนธ์หรือ การศึกษาอิสระ ที่ซ้ำกับผลงานตีพิมพ์จากวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระเรื่องเดียวกันของนักศึกษาเอง และไม่นับ รวมเอกสารอ้างอิง

หากค่า Similarity index มากกว่าค่าที่กำหนดข้างต้น ขอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือ การศึกษาอิสระ ชี้แจงค่า Similarity index ถึงสาเหตุที่ค่าดังกล่าวเกินกว่าที่กำหนดมายังบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อ ประกอบการพิจารณาการส่งเล่มวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระ และบัณฑิตวิทยาลัยอาจแจ้งให้ นักศึกษาแก้ไขส่วนที่ซ้ำซ้อนกับผลงานอันหนึ่งอันใดที่มีค่า Similarity index มากกว่าร้อยละ 5

ข้อ 7 การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ มีแนวทางใน การใช้ดังนี้

7.1 ด้วยปัญญาประดิษฐ์เป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ผู้ใช้เป็นผู้รับผิดชอบความถูกต้องของข้อมูลและผลงานที่ได้ หากมีการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการสนับสนุนการจัดทำ วิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ นักศึกษาต้องระบุชนิดและเนื้อหาในส่วนที่ใช้งานปัญญาประดิษฐ์ในเล่ม วิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระ โดยระบุในส่วนหน้าของเล่มวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระ หัวข้อ “คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ในการสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์หรือ การศึกษาอิสระ”

7.2 นักศึกษาต้องใช้ดุลยพินิจในการกำหนดขอบเขตการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับสร้างเนื้อหา ในวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่นักศึกษาพึงแสดงออกด้วยตนเอง รวมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย หากมีการใช้ปัญญาประดิษฐ์ ต้องระบุให้ชัดเจนถึงขอบเขตการใช้เครื่องมือนั้น การ ปกปิดไม่แจ้งข้อมูลการใช้ปัญญาประดิษฐ์ถือเป็นการละเมิดหลักจริยธรรมทางวิชาการ อาจถูกลงโทษตามประกาศที่ เกี่ยวข้องต่อไป

7.3 ในกรณีที่ต้องตีความเรื่องการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์หรือ การศึกษาอิสระที่ส่งผลกระทบต่อเนื้อหาสาระสำคัญอันมีผลต่อความรู้หรือทักษะที่นักศึกษาพึงแสดงออกด้วยตนเอง หรือไม่นั้น ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและถือเป็นที่สุด

ข้อ 8 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติ ไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัย หรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2568

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พิศศรี
(ศาสตราจารย์เกียรติไชย พิศศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

แนบท้ายประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 173/2568)

แนวทางการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ รวมถึงสาระที่ปรากฏในผลงานตีพิมพ์ที่อาจเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ

1) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) หมายถึง ระบบประมวลผลของคอมพิวเตอร์ หุ่นยนต์ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ที่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกได้ในลักษณะคล้ายความฉลาดของมนุษย์ และสามารถสร้างผลลัพธ์ที่มีลักษณะเป็นการกระทำหรือผลงานได้อย่างอัตโนมัติ

2) ขอบเขตการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ประกอบด้วย

ระดับที่ 1: ความเสี่ยงต่ำ - การใช้ที่ยอมรับได้ (Low-risk – acceptable use) สามารถใช้ได้โดยไม่จำเป็นต้องได้รับการอนุมัติล่วงหน้า แต่ต้องระบุการใช้งานไว้ใน “คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์”

1. การตรวจและปรับแก้ ไวยากรณ์และตัวสะกดภาษาอังกฤษ
2. การเรียบเรียง **ประโยคหรือคำ** เพื่อให้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น (โดยไม่เปลี่ยนเนื้อหาหลัก)
3. การแปลภาษา เพื่อความเข้าใจหรือสื่อสารข้ามภาษา

ระดับที่ 2: ความเสี่ยงปานกลาง - การใช้ที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ (Moderate-risk – conditional use) สามารถใช้ได้โดยต้องระบุชัดเจนในเล่ม และต้องอยู่ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

1. การสร้างโครงร่าง (outline) จากเนื้อหาที่ผู้เขียนจัดเตรียมไว้แล้ว
2. การสรุปย่อ **เนื้อหางานวิจัย**ที่นักศึกษาศึกษามาเอง
3. การปรับแต่งถ้อยคำ เพื่อเพิ่มความชัดเจนของเนื้อหา ที่นักศึกษาเขียนด้วยตนเอง
4. การใช้ปัญญาประดิษฐ์ ที่ได้ผ่านการวิเคราะห์ ตรวจสอบ หรือกลั่นกรองโดยนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาในกรณีดังต่อไปนี้

- การเขียนบทบทนวนวรรณกรรม
- การให้ปัญญาประดิษฐ์ออกแบบการทดลองหรือแนวคิดวิจัยใหม่
- การใช้ปัญญาประดิษฐ์วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล และอภิปรายผล

ระดับที่ 3: ความเสี่ยงสูง - ระดับที่ห้ามใช้ (High-risk – prohibited use) ถือเป็นการละเมิดจริยธรรมทางวิชาการ

1. การเขียนเนื้อหาใหม่ทั้งหมด (De novo content) ในส่วนหนึ่งส่วนใดของเล่มวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ โดยใช้ปัญญาประดิษฐ์แทนการเขียนของนักศึกษา

3) ขอบเขตการใช้ปัญญาประดิษฐ์ที่ส่งผลกระทบต่อเนื้อหาสาระสำคัญของวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระและขัดต่อประกาศข้อ 7.2 ได้แก่ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ใน ระดับที่ 3

4) ตัวอย่างการระบุชนิดและเนื้อหาในวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ กรณีที่มีการใช้ปัญญาประดิษฐ์

คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ในการสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์
หรือการศึกษาอิสระ

ในระหว่างการจัดทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ ผู้เขียนได้ใช้ [*ชื่อหรือประเภทของ AI*] เพื่อ [.....] โดยภายหลัง
จากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ ผู้เขียนได้ตรวจสอบและแก้ไขเนื้อหาตามความจำเป็น และเป็นผู้รับผิดชอบต่อเนื้อหาของ
วิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระที่เผยแพร่ทั้งหมด

**Declaration regarding the use of Artificial Intelligence (AI) in supporting the preparation of
the thesis/independent study**

During the preparation of this thesis/independent study, the author used [*type or
name of AI*] to [.....]. Following the use of AI, the author reviewed and revised the content as
necessary and accepts full responsibility for the final content of the thesis/independent study.

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 129/2566)

เรื่อง เงื่อนไขและแนวปฏิบัติในการขอคืนสถานภาพเป็นนักศึกษา

เพื่อให้การดำเนินการขอคืนสถานภาพการเป็นนักศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 66 การขอกลับเข้าเป็นนักศึกษา ประกอบกับมติที่ประชุม คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 8/2566 เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2566 จึงกำหนดเงื่อนไข และแนวปฏิบัติในการขอคืนสถานภาพเป็นนักศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 129/2566) เรื่อง เงื่อนไขและแนวปฏิบัติในการขอคืนสถานภาพเป็นนักศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 32/2560) เรื่อง เงื่อนไขและแนวปฏิบัติในการขอคืนสถานภาพเป็นนักศึกษา

ข้อ 4 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์ขอคืนสถานภาพเป็นนักศึกษา ต้องเป็นผู้ที่

4.1 ได้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ตามระเบียบข้างต้น ข้อ 65.3 และ 65.4

4.2 กรณียื่นแผนการศึกษาที่มีการลงทะเบียนวิชาเรียนและมีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 ก่อนการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

4.3 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะที่หลักสูตรสังกัด

ข้อ 5 การขอคืนสถานภาพเป็นนักศึกษาสามารถกระทำได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น บุคคลที่ประสงค์จะขอคืนสถานภาพเป็นนักศึกษา ต้องยื่นคำร้องต่อคณะที่หลักสูตรสังกัดไม่น้อยกว่า 3 สัปดาห์ ก่อนเปิดภาคการศึกษา

ข้อ 6 การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับระยะเวลาทั้งหมดคือ ก่อนพ้นสภาพ ช่วงที่ถูกให้พ้นสภาพและหลังการคืนสถานภาพเป็นนักศึกษา รวมแล้วไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดตามระเบียบข้างต้น ข้อ 10

ข้อ 7 การนับหน่วยกิต ให้นับหน่วยกิตของรายวิชาที่มีการประเมินผลแล้วทั้งหมด ส่วนรายวิชาที่ยังไม่มีการประเมินผล จะต้องลงทะเบียนเรียนใหม่

ข้อ 8 ค่าธรรมเนียมการขอคืนสถานภาพ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้คืนสถานภาพเป็นนักศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียมการขอคืนสถานภาพเป็นนักศึกษา และค่าธรรมเนียมที่เก็บเป็นรายภาคการศึกษาตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อ 9 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี

(รองศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 109/2566)

เรื่อง การขอขยายเวลาการสำเร็จการศึกษา

เพื่อให้มีแนวปฏิบัติในการขอขยายเวลาการสำเร็จการศึกษา สำหรับนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรซึ่งกำหนดให้การตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาและนักศึกษาได้ดำเนินการจนผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาอื่น ๆ ครบถ้วนแล้ว แต่อยู่ในระหว่างรอการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสาร หรือรอการออกสิทธิบัตร หรือรอผลการประเมินผลงานนวัตกรรมหรือผลงานสร้างสรรค์ และนักศึกษาได้ใช้เวลาในการศึกษาครบตามระยะเวลาที่กำหนดแล้ว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อ 57 ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 7/2566 เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2566 จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศฉบับนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 109/2566) เรื่อง การขอขยายเวลาการสำเร็จการศึกษา”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 นักศึกษาผู้มีสิทธิ์ยื่นคำร้องขอขยายเวลาการสำเร็จการศึกษาตามประกาศนี้ต้อง

3.1 เป็นนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยที่เปิดใหม่และที่ปรับปรุง ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป และ

3.2 เป็นนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรซึ่งกำหนดให้การตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือสิทธิบัตร หรือผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ เป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา และ

3.3 นักศึกษาได้ดำเนินการต่าง ๆ จนผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาอื่น ๆ ครบถ้วนแล้วแต่อยู่ในระหว่างรอการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสาร หรือรอการออกสิทธิบัตร หรือรอผลการประเมินผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่หลักสูตรกำหนด และ

3.4 นักศึกษาได้ใช้เวลาในการศึกษาครบตามระยะเวลาสูงสุดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือระยะเวลาสูงสุดที่กำหนด ตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 หมวดที่ 3 ข้อ 10 แล้ว

ข้อ 4 นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอขยายเวลาการสำเร็จการศึกษาที่คณะที่สังกัดก่อนสิ้นสุดเวลาการมีสถานภาพการเป็นนักศึกษาอย่างน้อย 30 วัน และให้คณะพิจารณาการอนุมัติให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน

ข้อ 5 การขอขยายเวลาการสำเร็จการศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

5.1 นักศึกษายื่นคำร้องต่อคณบดีที่หลักสูตรสังกัดโดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาและประธานกรรมการบริหารหลักสูตร โดยต้องแนบเอกสารดังนี้

1) สำเนาเอกสารที่แสดงถึงการผ่านเกณฑ์การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาครบถ้วนตามหลักสูตร เช่น หนังสือรับรองผลการเรียน (Transcripts) ผลการสอบภาษาอังกฤษ ผลการสอบวิทยานิพนธ์ หลักฐานการส่งวิทยานิพนธ์ ฉบับสมบูรณ์ เป็นต้น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

2) สำเนาบทความที่ส่งไปขอตีพิมพ์พร้อมหนังสือนำส่ง พร้อมทั้งชื่อวารสารหรือสถาบันที่ส่งไปขอตีพิมพ์

5.2 ให้คณบดีที่หลักสูตรสังกัดพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการศึกษาได้ครั้งละ 1 ภาคการศึกษา

ข้อ 6 ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องขอขยายเวลาเพิ่มเติมอีก นักศึกษาต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีที่หลักสูตรสังกัดภายใน 30 วันก่อนสิ้นสุดระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติ โดยชี้แจงเหตุผลความจำเป็นพร้อมแนบรายละเอียดเพิ่มเติม (ถ้ามี) ทั้งนี้ต้องได้รับความความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ให้คณบดีพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการศึกษาเพิ่มเติม ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน

ข้อ 7 การอนุมัติในแต่ละครั้งให้คณะสำเนาคำอนุมัติแจ้งให้บัณฑิตวิทยาลัยและสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ ทราบภายใน 15 วัน

ข้อ 8 นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาการศึกษาสำเร็จการศึกษาตามประกาศนี้ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ 9 ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยหรือสั่งการ การวินิจฉัยหรือสั่งการของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2566

(ลงชื่อ) เกียรติไชย พักศรี

(รองศาสตราจารย์เกียรติไชย พักศรี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 054/2560)
เรื่อง รายวิชาปรับปรุงพื้นฐานทางการศึกษา สำหรับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เพื่อให้การศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการกำกับคุณภาพการศึกษาด้านพื้นฐานการศึกษา โดยความเห็นชอบคณะกรรมการมาตรฐานวิชาการคณะศึกษาศาสตร์ ในคราวประชุม ครั้งที่ 6/2560 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560 และคณะกรรมการประจำคณะศึกษาศาสตร์ ในคราวประชุม ครั้งที่ 6/2560 เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2560

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 ในส่วนงานตามมาตรา 9 และมาตรา 85 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558 และคำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ 5161/2558 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2558 เรื่อง มอบอำนาจการให้ปฏิบัติการแทน จึงเห็นสมควรออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 54/2560) เรื่อง รายวิชาปรับปรุงพื้นฐานทางการศึกษา สำหรับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้มีผลบังคับสำหรับนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ที่เข้าศึกษาในหลักสูตรใหม่ หรือ หลักสูตรปรับปรุง ตั้งแต่ พ.ศ. 2560 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ประกาศนี้ ใช้กับนักศึกษาที่เข้าศึกษาระดับปริญญาโท (หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) ที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษา ด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ หรือผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางการศึกษา

3.1 สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาอื่นที่มีใช้ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ หรือผู้ที่มิได้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู ต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชาปรับปรุงพื้นฐานการศึกษาต่อไปนี้ จำนวน 6 หน่วยกิต โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่เข้าศึกษา มิฉะนั้นจะถือว่าไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ED430777 ปรัชญาการศึกษา 3(3-0-6)

EDUCATIONAL PHILOSOPHY

ED377777 จิตวิทยาสำหรับนักการศึกษา 3(3-0-6)

PSYCHOLOGY FOR EDUCATOR

3.2 สำหรับหลักสูตรที่ได้รับการยกเว้นตามประกาศฉบับนี้

หลักสูตรจะต้องกำหนดรายวิชาปรับปรุงพื้นฐานทางการศึกษาเฉพาะด้านของหลักสูตร โดยมีเนื้อหาวิชาไม่น้อยไปกว่ารายวิชาปรับปรุงพื้นฐานตามประกาศฉบับนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะศึกษาศาสตร์

ข้อ 4 ให้คณบดีคณะศึกษาศาสตร์เป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

ข้อ 5 ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีคณะศึกษาศาสตร์มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ คำวินิจฉัยของคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2560

(ลงชื่อ) ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ประกาศคณะศึกษาศาสตร์

ฉบับที่ 009/2551

เรื่อง แนวปฏิบัติในการแก้เกรด I ของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อให้การจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการกำกับคุณภาพการศึกษาของคณะฯ ที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะศึกษาศาสตร์ครั้งที่ 2/2551 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2551 จึงเห็นสมควรกำหนดแนวปฏิบัติในการแก้เกรด I ของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาดังนี้

1. ระยะเวลาการแก้เกรด I

นักศึกษาที่ได้เกรด I จะต้องดำเนินการติดต่ออาจารย์ประจำวิชา เพื่อขอสอบชดเชย และ/หรือปฏิบัติงานให้ครบตามที่อาจารย์ประจำวิชากำหนด ภายในภาคการศึกษาถัดไปมิฉะนั้นจะได้รับการเปลี่ยนเกรด I เป็น F

2. การขอขยายเวลาการแก้เกรด I

กรณีที่นักศึกษาไม่สามารถดำเนินการแก้เกรด I ภายในกำหนดได้ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดๆ นักศึกษาจะต้องดำเนินการขออนุมัติขยายเวลาการแก้เกรด I จากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาประจำคณะศึกษาศาสตร์อย่างช้า 7 วัน ก่อนวันสุดท้ายของการเรียนในภาคการศึกษาที่นักศึกษาจะต้องดำเนินการแก้เกรด I

ทั้งนี้ นักศึกษาจะขออนุมัติขยายเวลาการแก้เกรด I ได้ไม่เกิน 1 ภาคการศึกษาหากพ้นกำหนดการอนุมัติให้ขยายเวลาการแก้เกรด I แล้ว แต่นักศึกษายังไม่สามารถดำเนินการแก้เกรด I ให้แล้วเสร็จนักศึกษาจะได้รับการเปลี่ยนเกรด I เป็นเกรด F ทันที ยกเว้นเฉพาะกรณีที่อาจารย์ประจำวิชาไม่สามารถดำเนินการแก้เกรด I ให้แก่นักศึกษาได้เท่านั้น

3. ผลการแก้เกรด I

สำหรับในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนแบบ CREDIT อาจารย์ประจำวิชาจะเปลี่ยนผลการเรียนจากเกรด I ได้ไม่เกินเกรด B+ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรักษาคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของคณะฯ

4. ประกาศฉบับนี้ให้มีผลบังคับใช้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ทุกสาขาวิชา

ประกาศ ณ วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2551

(ลงชื่อ) ไพศาล สุวรรณน้อย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศาล สุวรรณน้อย)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย (ฉบับที่ 34/2563)
เรื่อง การจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยานิพนธ์และรายวิชาดุษฎีนิพนธ์
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยานิพนธ์และรายวิชาดุษฎีนิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบังเกิดผลดีต่อทางราชการ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 6.3 แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2559 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ โดยวิธีเวียนครบรอบการเวียนเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2563 และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 3/2563 เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2563 จึงประกาศแนວปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยานิพนธ์และรายวิชาดุษฎีนิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย ไว้ดังนี้

ข้อ 1. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย (ฉบับที่ 34/2563) เรื่อง การจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยานิพนธ์และรายวิชาดุษฎีนิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์

ข้อ 2. ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย (ฉบับที่ 114/2553) เรื่อง การจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยานิพนธ์และรายวิชาดุษฎีนิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์

ข้อ 4. การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ แยกแสดงรายละเอียด แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ 5. หลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายสำหรับการบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ ให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย (ฉบับที่ 83/2562) เรื่อง หลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบปกติ สาขาวิชาร่วม บัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ.2563

(ลงชื่อ) สุรศักดิ์ วงศ์รัตนชีวิน
 (ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ วงศ์รัตนชีวิน)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รายละเอียดแนบท้ายประกาศบัณฑิตวิทยาลัย (ฉบับที่ 34/2563)

หลักการรายละเอียดการจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยานิพนธ์และรายวิชาดุษฎีนิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ แผน ก แบบ ก 1 และ แผน ก แบบ ก 2

1. การเสนออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์

1.1 การลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา แผน ก แบบ ก 1 นักศึกษาต้องลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ของชั้นปีที่ 1

1.2 การลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา แผน ก แบบ ก 2 นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์เป็นครั้งแรก ไม่เกินภาคการศึกษาที่ 1 ของชั้นปีที่ 2

1.3 การลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์เป็นครั้งแรกจะต้องเสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี) ตามแบบ บว.21 แบบฟอร์มonline

1.4 นักศึกษาเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศึกษาเบื้องต้น วิเคราะห์ และวางแผนการศึกษาพร้อมทั้งเสนออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ บว.23 แบบฟอร์มonline ให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ปีการศึกษา นับจากที่นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ โดยนักศึกษาจะต้องส่งเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ให้คณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ก่อนการสอบ 1 สัปดาห์

อนึ่ง การเขียนเค้าโครงวิทยานิพนธ์ในหัวข้อประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ นักศึกษาต้องระบุชื่อเรื่องของผลงานที่คาดว่าจะตีพิมพ์ พร้อมทั้งระบุชื่อวารสาร และ impact factor (ถ้ามี) ของวารสารนั้นด้วย

1.5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก เป็นผู้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

1.5.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (ไม่ควรเป็นประธานกรรมการ)

1.5.2 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)

1.5.3 กรรมการบริหารหลักสูตรฯ/หรืออนุกรรมการวิชาการ 1 คน

1.5.4 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน

1.5.5 ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย (ควรเป็นบุคคลเดียวกันกับ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยในการสอบวิทยานิพนธ์) 1 คน

การเสนอแต่งตั้งกรรมการ ข้อ 1.5.1 และ 1.5.2 จะต้องไม่เป็นบุคคลคนเดียวกับกรรมการในข้อ 1.5.3 และ/หรือ 1.5.4 และในกรณีที่กรรมการ ข้อ 1.5.3 ได้พ้นสภาพการเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรฯ หรืออนุกรรมการวิชาการ ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ในเรื่องนั้น ๆ จนแล้วเสร็จ

1.6 การเขียนเค้าโครงวิทยานิพนธ์และการนำเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษและการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับความเห็นชอบอย่างน้อย 2 ใน 3 ของคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

โดยส่งใบแจ้งผลการสอบเค้าโครงฯ ภายใน 15 วันหลังจากวันสอบเค้าโครงฯ ต่อเจ้าหน้าที่หลักสูตรร่วม เพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ และคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยต่อไป

- **นักศึกษาสอบผ่าน** ทำเรื่องเสนออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ตามแบบฟอร์ม บว.23 แบบฟอร์มonline พร้อมส่งเค้าโครงวิทยานิพนธ์ฉบับภาษาอังกฤษ ที่แก้ไขตามที่คณะกรรมการแนะนำภายใน 45 วัน ทั้งนี้จะต้องผ่านการตรวจสอบตามโปรแกรม Turnitin พร้อมกับแนบรายงานตามแบบ Turnitin Originality Report (% การผ่านตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กำหนด)

- **นักศึกษาสอบไม่ผ่าน** ให้นักศึกษาคำแนะนำการทำเรื่องขอสอบใหม่ ในภาคการศึกษาเดียวกันกับการสอบครั้งแรก เพื่อพิจารณาหน่วยกิตในเทอมที่สอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

- **นักศึกษาสอบไม่ผ่าน** หลังการสอบครั้งที่ 2 นักศึกษาจะได้ค่า S=0 สำหรับหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น

2. การรายงานความก้าวหน้าการศึกษารายวิชาวิทยานิพนธ์

2.1 นักศึกษารายงานผลความก้าวหน้าในการศึกษารายวิชาวิทยานิพนธ์ ทุกภาคการศึกษาก่อนลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ในภาคการศึกษาต่อไป

2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักเป็นผู้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบประเมินผลความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

2.2.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (ไม่ควรเป็นประธานกรรมการ)	
2.2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)	
2.2.3 กรรมการบริหารหลักสูตรฯ/หรืออนุกรรมการวิชาการ	1 คน
2.2.4 อาจารย์ประจำหลักสูตร	1 คน

การเสนอแต่งตั้งกรรมการ ข้อ 2.2.1 และ ข้อ 2.2.2 จะต้องไม่เป็นบุคคลคนเดียวกับกรรมการในข้อ 2.2.3 และ/หรือ 2.2.4 และในกรณีที่กรรมการ ข้อ 2.2.3 ได้พ้นสภาพการเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรฯ หรืออนุกรรมการวิชาการ ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในการสอบประเมินผลความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ในเรื่องนั้นๆ จนแล้วเสร็จ

2.3 การเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ จะต้องมีการเสนอทั้งทางวาจา และเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นภาษาอังกฤษ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดในเอกสารแนบท้ายเรื่องแบบรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์

2.4 เกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบประเมินผลความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์จะต้องประเมินปริมาณงานของนักศึกษาเพื่อระบุจำนวนหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์ที่ได้สัญลักษณ์ S เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา โดยหลักสูตรฯได้กำหนดแผนการศึกษาให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ทั้งสิ้น 36 หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 1 และ 20 หน่วยกิต สำหรับ แผน ก แบบ ก 2 โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษาต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการแบ่งหน่วยกิตของรายวิชาวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษาของแผนการศึกษา แบบต่าง ๆ

ระดับปริญญาโท

ปีที่/ภาคการศึกษา	จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์	
	แผน ก แบบ ก 1	แผน ก แบบ ก 2
ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1	9	-
ภาคการศึกษาที่ 2	9	4
ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1	9	8
ภาคการศึกษาที่ 2	9	8
รวม	36	20

เกณฑ์การกำหนดจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ ที่ได้รับการประเมินให้ได้สัญลักษณ์ S ให้เป็นไปตามปริมาณงานที่ได้ปฏิบัติจริงของนักศึกษา ตั้งแต่ 1 หน่วยกิตขึ้นไปดังนี้

2.4.1 สอบผ่านโครงร่าง	ถือเป็น 10% ของปริมาณงานทั้งหมด
2.4.2 การทำการทดลองและวิเคราะห์ผล	ถือเป็น 55% ของปริมาณงานทั้งหมด
2.4.3 การเขียนวิทยานิพนธ์	ถือเป็น 25% ของปริมาณงานทั้งหมด
2.4.4 การเผยแพร่ผลงานนำเสนอผลงานใน	ถือเป็น 10% ของปริมาณงานทั้งหมด

ที่ประชุมวิชาการ หรือ การตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

การพิจารณาปริมาณงานไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามลำดับและสามารถพิจารณาเป็นภาพรวมของงานที่ได้ปฏิบัติจริง ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการสอบประเมินความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์

การกำหนดค่า S ให้พิจารณาเป็นสัดส่วนกับจำนวนหน่วยกิตรวมของแต่ละแผนการศึกษา เมื่อนักศึกษาได้ผ่านการประเมินผลความก้าวหน้าของรายวิชาวิทยานิพนธ์และได้สัญลักษณ์ S ครบตามจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรแต่ละแผนการศึกษา จะต้องดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายใน 45 วัน นับตั้งแต่ผลการประเมินวิทยานิพนธ์ S หน่วยกิตสุดท้าย ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559

3. การกำหนดปริมาณงานวิทยานิพนธ์

รายวิชาวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรประกอบด้วย

รายวิชา GS217898	วิทยานิพนธ์	36 หน่วยกิต
รายวิชา GS217899	วิทยานิพนธ์	20 หน่วยกิต

4. การสอบวิทยานิพนธ์

4.1 การขอสอบวิทยานิพนธ์

- 4.1.1 นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอสอบวิทยานิพนธ์ หลังจากที่นักศึกษาผ่านการประเมินผล

ความก้าวหน้าและได้สัญลักษณ์ S ครบตามจำนวนหน่วยกิตรายวิชาวิทยานิพนธ์ของหลักสูตร และต้องสอบภายในเวลา 45 วัน หลังจากได้สัญลักษณ์ S หน่วยกิตสุดท้าย ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้เสนอวันที่ทำการสอบไปพร้อมด้วย

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการสอบได้ภายใน 45 วัน ให้ถือว่าการได้สัญลักษณ์ S ในการประเมินครั้งสุดท้ายเป็นโมฆะ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เสนอยกเลิกผลการประเมินผลต่อคณะ และแจ้งสำนักบริหารและพัฒนานิชาการ

4.1.2 นักศึกษาต้องเสนอร่างวิทยานิพนธ์ที่ยังไม่เข้าปก โดยหลักสูตรกำหนดให้เขียนวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ สำหรับหลักสูตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต โดยมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งมีส่วนประกอบตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดในคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ จำนวนเท่ากับกรรมการสอบ พร้อมทั้งยื่นคำร้องขอสอบพร้อมกับแนบ Turnitin Originality Report (การผ่านตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กำหนด) เพื่อให้คณะอนุมัติการสอบโดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรก่อนวันกำหนดสอบอย่างน้อย 20 วัน

4.2 คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เป็นผู้พิจารณาเสนอให้คณะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย ฉบับที่ 185/2561 ข้อ 5.1.6 ประกอบด้วย

4.2.1	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	
4.2.2	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)	
4.2.3	กรรมการบริหารหลักสูตรฯ/หรืออนุกรรมการวิชาการ	1 คน
4.2.4	อาจารย์ประจำหลักสูตร	1 คน
4.2.5	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย	1 คน

ประธานกรรมการสอบ ต้องเป็นบุคคลในข้อ 4.2.4 หรือข้อ 4.2.5

การเสนอแต่งตั้งกรรมการ ข้อ 4.2.1 และ 4.2.2 ต้องไม่เป็นบุคคลเดียวกับกรรมการในข้อ 4.2.3 และ 4.2.4

4.3 การพิจารณาผลการสอบและการรายงานผลการสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 เรื่องการทำวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ หมวดที่ 8 ข้อ 45 และข้อ 46 โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลสอบตามเอกสารแนบท้ายเรื่องเกณฑ์การประเมินผลสอบวิทยานิพนธ์

4.4 ให้หลักสูตรฯ เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์

1. การสอบวัดคุณสมบัติ

1.1 การสอบวัดคุณสมบัติเป็นการสอบข้อเขียนและการสอบปากเปล่า ซึ่งดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ

1.2 คุณสมบัติของนักศึกษาที่มีสิทธิ์ขอสอบ คือ นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรฯ ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกเป็นต้นไป โดยได้รับความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

1.3 คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ไม่น้อยกว่า 4 คน ประกอบด้วยกรรมการ ดังต่อไปนี้

1.3.1 อาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิพิเศษ	1 คน
1.3.2 อาจารย์ที่ปรึกษาฯ (ถ้ามี)	1 คน
1.3.3 กรรมการบริหารหลักสูตรฯ/หรืออนุกรรมการวิชาการ	1 คน
1.3.4 อาจารย์ประจำหลักสูตร	2 คน

หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

การเสนอแต่งตั้งกรรมการข้อ 1.3.1 และ 1.3.2 ต้องไม่เป็นบุคคลเดียวกับกรรมการในข้อ 1.3.3 และ/หรือ 1.3.4

1.4 การประเมินผลการสอบวัดคุณสมบัติให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 28/2560) เรื่อง การสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ ข้อ 5.3

1.5 เกณฑ์การประเมินการสอบวัดคุณสมบัติ

1.5.1 การสอบข้อเขียน ได้คะแนนไม่น้อยกว่า B

1.5.2 การสอบปากเปล่า คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติสามารถประเมินได้ว่านักศึกษามีความรู้ และความพร้อมที่จะดำเนินงานวิจัยที่เป็นคุณวุฒิพิเศษให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

2. การเสนออนุมัติเค้าโครงคุณวุฒิพิเศษ

2.1 นักศึกษาจะต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติก่อน จึงจะดำเนินการเสนออนุมัติเค้าโครงคุณวุฒิพิเศษได้

2.2 นักศึกษาเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิพิเศษ ศึกษาเบื้องต้น วิเคราะห์ และวางแผนการศึกษาพร้อมทั้งเสนออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ บว.23 แบบฟอร์ม online ภายใน 2 ปีการศึกษา นับจากที่นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชาคุณวุฒิพิเศษ โดยนักศึกษาจะต้องส่งเค้าโครงคุณวุฒิพิเศษให้คณะกรรมการสอบเค้าโครงคุณวุฒิพิเศษก่อนการสอบ 1 สัปดาห์

อนึ่ง การเขียนเค้าโครงคุณวุฒิพิเศษในหัวข้อประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับนักศึกษาต้องระบุชื่อเรื่องของผลงานที่คาดว่าจะตีพิมพ์ พร้อมทั้งระบุชื่อวารสาร และ impact factor ของวารสารนั้นด้วย

2.3 อาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิพิเศษหลักเป็นผู้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงคุณวุฒิพิเศษ ประกอบด้วย

2.3.1 อาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิพิเศษหลัก (ไม่ควรเป็นประธานกรรมการ)	
2.3.2 อาจารย์ที่ปรึกษาฯ (ถ้ามี)	
2.3.3 กรรมการบริหารหลักสูตรฯ/หรืออนุกรรมการวิชาการ	1 คน
2.3.4 อาจารย์ประจำหลักสูตร	1 คน

2.3.5 ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย (ควรเป็นบุคคลเดียวกันกับ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยในการสอบคุณวุฒิพิเศษ)

การเสนอแต่งตั้งกรรมการ ข้อ 2.3.1 และ 2.3.2 จะต้องไม่เป็นบุคคลคนเดียวกับกรรมการในข้อ 2.3.3 และ/หรือ 2.3.4 และในกรณีที่กรรมการ ข้อ 2.3.3 ได้พ้นสภาพการเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรฯ หรืออนุกรรมการวิชาการ ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในการสอบเค้าโครงหน้าคุณวุฒิพิเศษ ในเรื่องนั้น ๆ จนแล้วเสร็จ

2.4 การเขียนเค้าโครงคุณวุฒิพิเศษและการนำเสนอเค้าโครงคุณวุฒิพิเศษเป็นภาษาอังกฤษ และการสอบเค้าโครงคุณวุฒิพิเศษจะต้องได้รับความเห็นชอบอย่างน้อย 2 ใน 3 ของคณะกรรมการสอบเค้าโครงคุณวุฒิพิเศษ โดยส่ง

ใบแจ้งผลการสอบเค้าโครงฯ ภายใน 15 วันหลังวันสอบเค้าโครงฯ ต่อเจ้าหน้าที่หลักสูตรร่วม เพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ และคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยต่อไป

- **นักศึกษาสอบผ่าน** ทำเรื่องเสนอเค้าโครงฯ ศึกษานิพนธ์ตามแบบฟอร์ม บว.23 แบบฟอร์ม online พร้อมส่งเค้าโครงฯ ศึกษานิพนธ์ฉบับภาษาอังกฤษ ที่แก้ไขตามที่คณะกรรมการแนะนำภายใน 45 วัน ทั้งนี้จะต้องผ่านการตรวจสอบตามโปรแกรม Turnitin พร้อมกับแนบรายงานตามแบบ Turnitin Originality Report (% การผ่านตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กำหนด)

- **นักศึกษาสอบไม่ผ่าน** ให้นักศึกษาคำเนินการทำเรื่องขอสอบใหม่ ในภาคการศึกษาเดียวกันกับการสอบครั้งแรก เพื่อพิจารณาหน่วยกิตในเทอมที่สอบเค้าโครงฯ ศึกษานิพนธ์

- **นักศึกษาสอบไม่ผ่าน** หลังการสอบครั้งที่ 2 นักศึกษาจะได้ค่า S=0 สำหรับหน่วยกิตศึกษานิพนธ์ที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น

3. การรายงานความก้าวหน้าการศึกษารายวิชาศึกษานิพนธ์

3.1 นักศึกษารายงานผลความก้าวหน้าในการศึกษารายวิชาศึกษานิพนธ์ ทุกภาคการศึกษา

3.2 อาจารย์ที่ปรึกษาศึกษานิพนธ์หลักเป็นผู้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบประเมินผลความก้าวหน้าศึกษานิพนธ์ ประกอบด้วย

3.2.1 อาจารย์ที่ปรึกษาศึกษานิพนธ์หลัก (ไม่ควรเป็นประธานกรรมการ)

3.2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)

3.2.3 กรรมการบริหารหลักสูตรฯ/หรืออนุกรรมการวิชาการ 1 คน

3.2.4 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน

การเสนอแต่งตั้งกรรมการ ข้อ 3.2.1 และ ข้อ 3.2.2 จะต้องไม่เป็นบุคคลคนเดียวกับกรรมการในข้อ 3.2.3 และ/หรือ 3.2.4 และในกรณีที่กรรมการ ข้อ 3.2.3 ได้พ้นสภาพการเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรฯ หรืออนุกรรมการวิชาการ ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในการสอบประเมินผลความก้าวหน้าศึกษานิพนธ์ ในเรื่องนั้น ๆ จนแล้วเสร็จ

3.3 การเสนอความก้าวหน้าศึกษานิพนธ์ จะต้องมีการเสนอทั้งทางวาจา และเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นภาษาอังกฤษ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดในเอกสารแนบท้ายเรื่องแบบรายงานความก้าวหน้าศึกษานิพนธ์

3.4 เกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าในการทำศึกษานิพนธ์

คณะกรรมการพิจารณาความก้าวหน้าศึกษานิพนธ์จะต้องประเมินปริมาณงานของนักศึกษาเพื่อระบุจำนวนหน่วยกิตศึกษานิพนธ์ที่ได้สัญลักษณ์ S เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา โดยหลักสูตรฯ ได้กำหนดแผนการศึกษาให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาศึกษานิพนธ์ทั้งสิ้น 72, 48, 48 และ 36 หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรแบบ 1.2, 2.2, 1.1 และ 2.1 ตามลำดับ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษาต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 2

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ตารางที่ 2 แสดงการแบ่งหน่วยกิตของรายวิชาคุณวุฒินิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษาของแผนการศึกษาแบบต่าง ๆ
ระดับปริญญาเอก

ปีที่/ภาคการศึกษา	จำนวนหน่วยกิตคุณวุฒินิพนธ์			
	1.2	2.2	1.1	2.1
ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1	9	-	9	-
ภาคการศึกษาที่ 2	9	-	9	7
ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1	9	6	9	9
ภาคการศึกษาที่ 2	9	9	9	9
ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1	9	9	9	9
ภาคการศึกษาที่ 2	9	9	3	2
ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1	9	9	-	-
ภาคการศึกษาที่ 2	9	6	-	-
รวม	72	48	48	36

เกณฑ์การกำหนดจำนวนหน่วยกิตคุณวุฒินิพนธ์ที่ได้รับการประเมินให้ได้สัญลักษณ์ S ให้เป็นไปตามปริมาณงานที่ได้ปฏิบัติจริงของนักศึกษา ดังนี้

- 3.5.1 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติและโครงร่าง ถือเป็น 15% ของปริมาณงานทั้งหมด
- 3.5.2 การทำการทดลองและวิเคราะห์ผล ถือเป็น 50% ของปริมาณงานทั้งหมด
- 3.5.3 การเขียนคุณวุฒินิพนธ์ ถือเป็น 20% ของปริมาณงานทั้งหมด
- 3.5.4 การนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ ถือเป็น 5% ของปริมาณงานทั้งหมด
- 3.5.5 การตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ ถือเป็น 10% ของปริมาณงานทั้งหมด

การพิจารณาปริมาณงานไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามลำดับและสามารถพิจารณาเป็นภาพรวมของงานที่ได้ปฏิบัติจริง ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาความก้าวหน้าคุณวุฒินิพนธ์ การกำหนดค่า S ให้พิจารณาเป็นสัดส่วนกับจำนวนหน่วยกิตรวมของแต่ละแผนการศึกษา เมื่อนักศึกษาได้ผ่านการประเมินผลความก้าวหน้าของรายวิชาคุณวุฒินิพนธ์และได้สัญลักษณ์ S ครบตามจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรแต่ละแผนการศึกษา จะต้องดำเนินการสอบคุณวุฒินิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายใน 45 วัน นับตั้งแต่ผลการประเมินคุณวุฒินิพนธ์ S หน่วยกิต สุดท้าย ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559

4. การกำหนดปริมาณงานคุณวุฒินิพนธ์

รายวิชาคุณวุฒินิพนธ์ในหลักสูตรประกอบด้วย

รายวิชา GS217996	คุณวุฒินิพนธ์	48 หน่วยกิต
รายวิชา GS217997	คุณวุฒินิพนธ์	72 หน่วยกิต
รายวิชา GS217998	คุณวุฒินิพนธ์	36 หน่วยกิต
รายวิชา GS217999	คุณวุฒินิพนธ์	48 หน่วยกิต

ความแตกต่างของปริมาณงานของรายวิชาดังกล่าวขึ้นอยู่กับจำนวนหน่วยกิต โดยพิจารณาจาก impact factor โดยรวมของวารสารที่รับผลงานตีพิมพ์ทั้งหมด ทั้งนี้รายวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตเท่ากับ 72, 48 และ 36 หน่วยกิต กำหนด impact factor รวมไม่น้อยกว่า 3, 2 และ 1.5 ตามลำดับ เกณฑ์การพิจารณาการสำเร็จการศึกษาให้เป็นไปตามดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

5. การสอบคุชฎินิพนธ์

5.1 การขอสอบคุชฎินิพนธ์

5.1.1 นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอสอบคุชฎินิพนธ์ หลังจากที่นักศึกษาผ่านการประเมินผลความก้าวหน้าและได้สัญลักษณ์ S ครบตามจำนวนหน่วยกิตรายวิชาคุชฎินิพนธ์ของหลักสูตร และต้องสอบภายในเวลา 45 วัน หลังจากได้สัญลักษณ์ S หน่วยกิตสุดท้าย ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย อาจารย์ที่ปรึกษาคุชฎินิพนธ์ ต้องเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคุชฎินิพนธ์ รวมทั้งให้เสนอวันที่ทำการสอบไปพร้อมด้วย

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการสอบได้ภายใน 45 วัน ให้ถือว่าการได้สัญลักษณ์ S ในการประเมินครั้งสุดท้ายเป็นโมฆะ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาคุชฎินิพนธ์ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอยกเลิกผลการประเมินผลต่อคณะ และแจ้งสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ

5.1.2 นักศึกษาต้องเสนอร่างคุชฎินิพนธ์ที่ยังไม่เข้าปก โดยหลักสูตรกำหนดให้เขียนคุชฎินิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ โดยมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งมีส่วนประกอบตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดในคู่มือการทำคุชฎินิพนธ์ จำนวนเท่ากับกรรมการสอบ พร้อมทั้งยื่นคำร้องขอสอบและแนบ Turnitin Originality Report ที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาคุชฎินิพนธ์ เพื่อให้บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติการสอบโดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาคุชฎินิพนธ์และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรก่อนวันกำหนดสอบอย่างน้อย 20 วัน

5.2 คณะกรรมการสอบคุชฎินิพนธ์

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เป็นผู้พิจารณาเสนอให้คณะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคุชฎินิพนธ์ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย ฉบับที่ 185/2561 ข้อ 5.2.6 ประกอบด้วย กรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน ดังนี้

5.2.1	อาจารย์ที่ปรึกษาคุชฎินิพนธ์หลัก	
5.2.2	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)	
5.2.3	กรรมการบริหารหลักสูตรฯ/หรืออนุกรรมการวิชาการ	1 คน
5.2.4	อาจารย์ประจำหลักสูตร	1-2 คน
5.2.5	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย	1 คน

ประธานกรรมการสอบต้องเป็นบุคคลในข้อ 5.2.5

การเสนอแต่งตั้งกรรมการข้อ 5.2.1 และ 5.2.2 ต้องไม่เป็นบุคคลเดียวกับกรรมการในข้อ 5.2.3 และ 5.2.4

5.3 การพิจารณาผลการสอบและการรายงานผลการสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 เรื่องการทำคุชฎินิพนธ์และการศึกษาอิสระ หมวดที่ 8 ข้อ 45 และข้อ 46 โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลสอบตามเอกสารแนบท้ายเรื่องเกณฑ์การประเมินผลสอบคุชฎินิพนธ์

5.4 ให้หลักสูตรฯ เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบคุชฎินิพนธ์

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

เกณฑ์การประเมินผลสอบวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์

คณะเทคนิคการแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย

การประเมินแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

1. ศักยภาพการทำงานวิจัย	30 %
2. การประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์	70 %
รวม	100 %

ส่วนที่ 1 ประเมินโดยคณะกรรมการสอบประเมินผลความก้าวหน้า

ลำดับที่	หัวข้อประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
1.	ศักยภาพการทำงานวิจัย 1.1 ความตั้งใจในการทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ 1.2 ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย 1.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ 1.4 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ	30%	
	รวมคะแนน	30%	

ส่วนที่ 2 ประเมินโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์

ลำดับที่	หัวข้อประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
1.	การประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ 1.1 คุณภาพวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ 20% - บทคัดย่อ - ความสำคัญของปัญหา - วัตถุประสงค์ของการวิจัย - การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง - วิธีดำเนินการวิจัย - การวิเคราะห์วิจารณ์ - การสรุปและข้อเสนอแนะ - การอ้างอิง - การใช้ภาษาและการจัดโครงสร้างการนำเสนอ 1.2 การนำเสนอและสอบวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ 20%	40%	

ลำดับที่	หัวข้อประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
	<ul style="list-style-type: none"> - ความเหมาะสมของวิธีการนำเสนอ - ความเหมาะสมของสื่อ - ลำดับขั้นตอนการนำเสนอ - บุคลิกภาพการแสดงออกและความเชื่อมั่น - ความรู้พื้นฐาน และความสามารถในการบูรณาการเพื่ออธิบายเหตุผล - ตอบตรงคำถาม - ตอบคำถามสอดคล้องกับข้อมูลที่นำเสนอและ ความสามารถให้เหตุผลและอ้างอิงหลักฐานสนับสนุน - ความเข้าใจในงานวิจัย และความสัมพันธ์ของผลจากการวิจัยต่อองค์ความรู้ในสาขา 		
2.	<p>2.1 การเผยแพร่ 30%</p> <p>ระดับปริญญาโท</p> <p>แผน ก แบบ ก 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยื่นบทความเพื่อการตีพิมพ์ หรือการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่อยู่ในฐาน SCOPU หรือ TCI ที่มี Impact factor 30 % - การจดสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร 30 % - การตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับชาติ 10 % - นำเสนอทางวาจา/ลายลักษณ์อักษร 5 % <p>แผน ก แบบ ก 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยื่นบทความเพื่อการตีพิมพ์ หรือการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่อยู่ในฐาน SCOPU หรือ TCI ที่มี Impact factor 30 % - การจดสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร 30 % - การตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับชาติ 10 % - การนำเสนอผลงานวิจัยทางวาจา/ทางลายลักษณ์อักษร 5 % <p>ระดับปริญญาเอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยื่นบทความเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติ (Manuscript Submission) 15 % - การตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติ ที่มี Impact factor 30 % - การจดสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร 30 % 	30 %	

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ลำดับที่	หัวข้อประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
	<ul style="list-style-type: none"> - การตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติที่ไม่มี Impact factor หรือระดับชาติในฐานข้อมูล TCI 10 % - นำเสนอทางวาจา/ลายลักษณ์อักษร 5 % 		
	รวมคะแนน	70%	

หลักเกณฑ์การให้ระดับการประเมิน	Excellent	80-100 %
	Good	70-79 %
	Pass	60-69 %
	Fail	< 60 %

ทั้งนี้นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ จะได้รับระดับการประเมินเป็น excellent ต้องมีผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานดุษฎีนิพนธ์ ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์หรือตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการภายในวันสอบป้องกันดุษฎีนิพนธ์ นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ จะได้รับระดับการประเมินเป็น excellent ต้องมีการยื่นผลงานเพื่อการตีพิมพ์ หรือมีผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงาน ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์หรือตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการภายในวันสอบป้องกัน กรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ส่งคะแนนปกปิด มาที่เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ ภายใน 3 วัน หลังจากสอบเสร็จ

การประเมินความก้าวหน้ารายวิชาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์

แบบรายงานความก้าวหน้ารายวิชาดุษฎีนิพนธ์

( ) หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ( ) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์
เรื่อง

ภาษาไทย.....

ภาษาอังกฤษ.....

ครั้งที่.....วันที่.....

ชื่อ-นามสกุล นักศึกษา.....

อาจารย์ที่ปรึกษา.....

โครงร่างผ่านความเห็นชอบ เมื่อวันที่.....

วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....

รายงานความก้าวหน้าครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่.....

สรุปผลการศึกษาอย่างย่อๆ จนถึงปัจจุบัน.....

สรุปความคืบหน้าของการศึกษาเมื่อเทียบกับครั้งหลังสุด.....

แนวโน้มที่จะนำไปเสนอในการประชุมวิชาการ

- ระดับท้องถิ่น ( ) ได้ ( ) ยังไม่แน่ใจ ( ) ไม่ได้

- ระดับชาติ ( ) ได้ ( ) ยังไม่แน่ใจ ( ) ไม่ได้

- ระดับนานาชาติ ( ) ได้ ( ) ยังไม่แน่ใจ ( ) ไม่ได้

จากผลงานที่ผ่านมาทั้งหมด ท่านคิดว่าแนวโน้มที่จะตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติได้หรือไม่

( ) ได้ ( ) ยังไม่แน่ใจ ( ) ไม่ได้

สรุปปัญหา และอุปสรรค (ถ้ามี).....

แผนงานที่จะดำเนินการต่อไป.....

ลงชื่อ.....

(นักศึกษา)

ลงชื่อ.....

(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

แบบฟอร์มประเมินความก้าวหน้ารายวิชาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์

ผลประเมินความก้าวหน้ารายวิชาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์

(Progress Examination)

รายชื่อคณะกรรมการประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์

ของ .....

รหัสนักศึกษา .....

ที่	ชื่อ - สกุล	ลายมือชื่อ
1		
2		
3		
4		
5		

ใบแจ้งผลการเรียน

( ) หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ( ) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์
 วิชา ..... วิทยานิพนธ์ (Thesis) / ดุษฎีนิพนธ์ (Dissertation) จำนวนหน่วยกิตทั้งหมด ..... หน่วย
 กิต
 ภาคเรียนที่ ..... ปีการศึกษา .....

รายละเอียด	โปรดกรอกรายละเอียดในช่องนี้
ชื่อนักศึกษา	
รหัสประจำตัว	
จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ (ภาคเรียนที่ ..... ปีการศึกษา .....) (หน่วยกิต)	
จำนวนหน่วยกิตรายวิชาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ ที่ผ่าน (หน่วยกิต)	S =
จำนวนหน่วยกิตรายวิชาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์สะสม (หน่วยกิต)	
จำนวนหน่วยกิตรายวิชาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านทั้งหมด (หน่วยกิต) (รวมจำนวนหน่วยกิตสะสมและจำนวนหน่วยกิตที่ผ่านในภาคการศึกษานี้)	
จำนวนหน่วยกิตที่ต้องลงทะเบียนรายวิชาดุษฎีนิพนธ์ตลอดหลักสูตร	
การประเมินความสามารถภาษาอังกฤษ	
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	
ลายเซ็นต์อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	
วัน/เดือน/ปี	

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

ใบแจ้งผลการประเมินรายงานความก้าวหน้ารายวิชาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์
( ) หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ( ) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์

เรียน ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

คณะกรรมการประเมินความก้าวหน้า ได้ประเมินการนำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์
ของ ..... รหัสประจำตัว .....
นักศึกษาระดับ ( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาโทเอก เมื่อวันที่.....
เวลา.....น. ณ .....
เรื่อง ภาษาไทย.....
.....
ภาษาอังกฤษ.....
.....

เรียนร้อยแล้ว จึงใคร่ขอแจ้งผลการสอบ คือ

- ( ) ผ่าน S = ...
( ) ไม่ผ่าน โดยมีเงื่อนไข คือ

.....
.....
.....

(ลงชื่อ) .....(ลายเซ็น) ประธานคณะกรรมการ
.....(ลายเซ็น) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
.....(ลายเซ็น) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
.....(ลายเซ็น) กรรมการ
.....(ลายเซ็น) กรรมการ

ตัวอย่างการจัดทำรูปเล่มรายงานความก้าวหน้ารายวิชาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์

PROGRESS REPORT.....

Dissertation's Title

Mr./Mrs./Miss First name   Last name

Student code.....

Ph.D. candidate in Biomedical Sciences
Faculty of Graduate School, Khon Kaen University

(Date, Venue)

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ

แบบรายงานความก้าวหน้ารายวิชาดุขฎีนิพนธ์

ชื่อเรื่องดุขฎีนิพนธ์

นาย/นาง/นางสาว ชื่อ – สกุล
รหัสนักศึกษา.....

นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(เวลา / สถานที่)

THESIS ADVISORY COMMITTEE

Advisor _____

Co-Advisor _____
_____

Committee _____
_____

CONTENTS

	Page
แบบรายงานความก้าวหน้ารายวิชาคุณิพนธ์	1
1. Problem and research rationale.....	2
2. Aims of the thesis.....	3
3. Anticipated outcomes.....	3
- Summary of result in this semester	
4. Expected activities (Oct 2008 – Feb 2009).....	16
5. Activities in 1 semester /2008.....	17
6. Self evaluation.....	18
7. Expected activities in next semester.....	19
8. Time table.....	19
แบบรายงานการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาคุณิพนธ์	
แบบรายงานการเข้าร่วมฟัง/นำเสนอผลงาน/ตีพิมพ์ในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ในภาคการศึกษาที่	